

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ - Π.Δ. 283/1985	ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ - Ν. 4619/2019
ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - Ο ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ Ι. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	
Άρθρο 1 Καμία ποινή χωρίς νόμο Ποινή δεν επιβάλλεται παρά μόνο για τις πράξεις εκείνες για τις οποίες ο νόμος την είχε ρητά ορίσει πριν από την τέλεσή τους.	Άρθρο 1 Καμία ποινή χωρίς νόμο Έγκλημα δεν υπάρχει χωρίς νόμο που να ισχύει πριν από την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της καθώς και την επιβλητέα γι' αυτή ποινή.
Άρθρο 2 Αναδρομική ισχύς του ηπιότερου νόμου 1. Αν από την τέλεση της πράξης έως την αμετάκλητη εκδίκασή της ίσχυσαν δύο ή περισσότεροι νόμοι, εφαρμόζεται αυτός που περιέχει τις ευμενέστερες για τον κατηγορούμενο διατάξεις. 2. Αν μεταγενέστερος νόμος χαρακτήρισε την πράξη όχι αξιόποινη, παύει και η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε καθώς και τα ποινικά επακόλουθά της.	Άρθρο 2 Αναδρομική ισχύς του ηπιότερου νόμου 1. Αν από την τέλεση της πράξης ως την αμετάκλητη εκδίκασή της ίσχυσαν περισσότερες διατάξεις νόμων, εφαρμόζεται αυτή που στη συγκεκριμένη περίπτωση οδηγεί στην ευμενέστερη μεταχείριση του κατηγορουμένου. 2. Αν μεταγενέστερος νόμος χαρακτήρισε την πράξη μη αξιόποινη (ανέγκλητη), παύει η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε καθώς και τα ποινικά επακόλουθα της, όπως και η εκτέλεση των μέτρων ασφαλείας.
Άρθρο 3 Νόμοι με προσωρινή ισχύ Νόμοι με προσωρινή ισχύ εφαρμόζονται και μετά την παύση της ισχύος τους σε πράξεις που τελέστηκαν όταν αυτοί ίσχυαν. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου.	Άρθρο 3 Καταργείται
Άρθρο 4 Επιβολή μέτρων ασφαλείας 1. Τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπονται στα άρθρα 69, 71, 72, 73, 74 και 76 επιβάλλονται σύμφωνα με το νόμο που ισχύει κατά την εκδίκαση της πράξης. 2. Στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 2 το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση αποφασίζει με πρόταση του εισαγγελέα του αν θα διατηρηθούν ή όχι τα μέτρα ασφαλείας που είχαν επιβληθεί.	Άρθρο 4 Καταργείται

II. ΤΟΠΙΚΑ ΟΡΙΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Άρθρο 5 Εγκλήματα που τελέστηκαν στην ημεδαπή

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε όλες τις πράξεις που τελέστηκαν στο έδαφος της επικράτειας, ακόμη και από αλλοδαπούς.
2. Πλοία ή αεροσκάφη ελληνικά θεωρούνται έδαφος της επικράτειας οπουδήποτε και αν βρίσκονται, εκτός αν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο υπόκεινται σε αλλοδαπό νόμο.
3. Όταν η πράξη τελείται μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, τόπος τέλεσης θεωρείται και η ελληνική επικράτεια, εφόσον στο έδαφός της παρέχεται πρόσβαση στα συγκεκριμένα μέσα, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής τους.

Άρθρο 5 Εγκλήματα που τελέστηκαν στην ημεδαπή

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε όλες τις πράξεις που τελέστηκαν στο έδαφος της επικράτειας, ακόμη και από αλλοδαπούς. Επίσης εφαρμόζονται και στις πράξεις συμμετοχής που τελέστηκαν στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, αν η κύρια πράξη, για την οποία δεν υπάρχει δικαιοδοσία των ελληνικών ποινικών δικαστηρίων, είναι αξιόποινη και κατά τους ελληνικούς ποινικούς νόμους.
2. Πλοία ή αεροσκάφη ελληνικά θεωρούνται έδαφος της επικράτειας οπουδήποτε και αν βρίσκονται, εκτός αν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο υπόκεινται σε αλλοδαπό νόμο.

Άρθρο 6 Εγκλήματα ημεδαπών στην αλλοδαπή

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και για πράξη που χαρακτηρίζεται από αυτούς ως κακούργημα ή πλημμέλημα και που τελέστηκε στην αλλοδαπή από ημεδαπό, αν η πράξη αυτή είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκε ή αν διαπράχθηκε σε πολιτειακά ασύντακτη χώρα.
2. Η ποινική δίωξη ασκείται και εναντίον αλλοδαπού ο οποίος κατά την τέλεση της πράξης ήταν ημεδαπός. Επίσης ασκείται και εναντίον εκείνου που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια μετά την τέλεση της πράξης.
3. Στα πλημμελήματα, για να εφαρμοστούν οι διατάξεις των παρ. 1 και 2, απαιτείται έγκληση του παθόντος ή αίτηση της κυβέρνησης της χώρας όπου τελέστηκε το πλημμέλημα.
4. Τα πταίσματα που διαπράττονται στην αλλοδαπή τιμωρούνται μόνο στις περιπτώσεις που ειδικά ορίζει ο νόμος.

Άρθρο 6 Εγκλήματα ημεδαπών στην αλλοδαπή

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και για πράξη που χαρακτηρίζεται από αυτούς ως κακούργημα ή πλημμέλημα και τελέστηκε στην αλλοδαπή από ημεδαπό, αν αυτή, με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της, είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκε ή αν διαπράχθηκε σε πολιτειακά ασύντακτη χώρα.
2. Η ποινική δίωξη ασκείται και εναντίον αλλοδαπού, ο οποίος κατά την τέλεση της πράξης ήταν ημεδαπός. Επίσης ασκείται και εναντίον εκείνου που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια μετά την τέλεση της πράξης.
3. Στα πλημμελήματα, ακόμη και όταν διώκονται αυτεπαγγέλτως, οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται μόνο εφόσον υπάρχει έγκληση του παθόντος ή αίτηση της Κυβέρνησης της χώρας όπου τελέστηκε το πλημμέλημα.

Άρθρο 7 Εγκλήματα αλλοδαπών στην αλλοδαπή

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και κατά αλλοδαπού για πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή

Άρθρο 7 Εγκλήματα αλλοδαπών στην αλλοδαπή

1. Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και κατά αλλοδαπού για πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή

και που χαρακτηρίζεται από αυτούς ως κακούργημα ή πλημμέλημα, αν η πράξη αυτή στρέφεται εναντίον Έλληνα πολίτη και αν είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε ή αν διαπράχθηκε σε πολιτειακά ασύντακτη χώρα.

2. Οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου έχουν και εδώ εφαρμογή.

και χαρακτηρίζεται από αυτούς ως κακούργημα ή πλημμέλημα, αν η πράξη αυτή στρέφεται εναντίον Έλληνα πολίτη και είναι αξιόποινη, με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της, και κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε ή αν διαπράχθηκε σε πολιτειακά ασύντακτη χώρα. Ως Έλληνας πολίτης για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου λογίζεται και το κυοφορούμενο που θα αποκτήσει με τη γέννησή του την ελληνική ιθαγένεια, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που εδρεύουν στην ημεδαπή.

2. Η διάταξη της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου έχει και εδώ εφαρμογή.

Άρθρο 8 Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου της τέλεσης, για τις εξής πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή:

α) εσχάτη προδοσία, προδοσία της χώρας που στρέφεται κατά του Ελληνικού Κράτους και τρομοκρατικές πράξεις (άρθρο 187Α), β) εγκλήματα που αφορούν την στρατιωτική υπηρεσία και την υποχρέωση στράτευσης (ειδικό μέρος, Κεφ. Η'), γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους ή οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα, δ) πράξη που στρέφεται εναντίον ή απευθύνεται προς υπάλληλο του ελληνικού κράτους ή έλληνα υπάλληλο οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους, ε) ψευδορκία σε διαδικασία που εκκρεμεί στις ελληνικές αρχές, στ) πειρατεία, ζ) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα (ειδικό μέρος, Κεφ. Θ'), η) πράξη δουλεμπορίου, εμπορίας ανθρώπων, σωματεμπορίας, διενέργειας ταξιδιών με σκοπό την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλικού, βιασμού ή κατάχρησης σε ασέλγεια, σε βάρος ανηλικού, αποπλάνησης παιδιών, κατάχρησης ανηλικών σε ασέλγεια σε βαθμό κακουργήματος, πορνογραφίας ανηλικών, πορνογραφικών παραστάσεων ανηλικών, μαστροπείας σε βάρος ανηλικού ή ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής ή

Άρθρο 8 Εγκλήματα στην αλλοδαπή που τιμωρούνται πάντοτε κατά τους ελληνικούς νόμους

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου τέλεσης, για τις εξής πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή:

α) εσχάτη προδοσία ή προσβολές της διεθνούς υπόστασης της χώρας σε βάρος του ελληνικού κράτους, β) εγκλήματα που αφορούν τη στρατιωτική υπηρεσία και την υποχρέωση στράτευσης στην Ελλάδα, γ) αξιόποινη πράξη που τέλεσαν ως υπάλληλοι του ελληνικού κράτους, ή οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει την έδρα του στην Ελλάδα, δ) πράξη που στρέφεται εναντίον υπαλλήλου του ελληνικού κράτους ή Έλληνα υπαλλήλου οργάνου ή οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή απευθύνεται προς αυτούς, εφόσον τελείται κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους, ε) ψευδορκία σε διαδικασία που εκκρεμεί στις ελληνικές αρχές, στ) τρομοκρατικές πράξεις, ζ) πειρατεία, η) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα, θ) παράνομη εμπορία ναρκωτικών, ι) εμπορία ανθρώπων ια) κάθε άλλο έγκλημα, για το οποίο ειδικές διατάξεις ή διεθνείς συμβάσεις υπογραμμένες και επικυρωμένες από το ελληνικό κράτος προβλέπουν την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων

<p>αναγκαστικής εξαφάνισης προσώπου, θ) παράνομο εμπόριο ναρκωτικών φαρμάκων, ι) παράνομη κυκλοφορία και εμπόριο άσεμνων δημοσιευμάτων, ια) κάθε άλλο έγκλημα, για το οποίο ειδικές διατάξεις ή διεθνείς συμβάσεις υπογραμμένες και επικυρωμένες από το ελληνικό κράτος προβλέπουν την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων.</p>	
<p>Άρθρο 9 Ακαταδίωκτο εγκλημάτων που τελέστηκαν στην αλλοδαπή</p> <p>1. Η ποινική δίωξη για πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή αποκλείεται:</p> <p>α) αν ο υπαίτιος δικάστηκε για την πράξη αυτή στην αλλοδαπή και αθώωθηκε ή αν σε περίπτωση που καταδικάστηκε, έχει εκτίσει ολόκληρη την ποινή του,</p> <p>β) αν, σύμφωνα με τον αλλοδαπό νόμο, η πράξη έχει παραγραφεί ή η ποινή που επιβλήθηκε έχει παραγραφεί ή έχει χαριστεί,</p> <p>γ) αν, σύμφωνα με τον αλλοδαπό νόμο, χρειάζεται έγκληση για τη δίωξη της πράξης και τέτοια έγκληση είτε δεν υποβλήθηκε είτε ανακλήθηκε.</p> <p>2. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται στις πράξεις που ορίζει το άρθρο 8.</p>	<p>Άρθρο 9 Ακαταδίωκτο εγκλημάτων που τελέστηκαν στην αλλοδαπή</p> <p>1. Η ποινική δίωξη για πράξη που τελέστηκε στην αλλοδαπή αποκλείεται: α) αν ο υπαίτιος δικάστηκε για την πράξη αυτή στην αλλοδαπή και αθώωθηκε ή αν, σε περίπτωση που καταδικάστηκε, έχει εκτίσει ή εκτίει νομίμως την ποινή του, β) αν, σύμφωνα με τον αλλοδαπό νόμο, η πράξη έχει παραγραφεί ή η ποινή που επιβλήθηκε έχει παραγραφεί ή έχει χαριστεί, γ) αν, σύμφωνα με τον αλλοδαπό νόμο, χρειάζεται έγκληση για τη δίωξη της πράξης και τέτοια έγκληση είτε δεν υποβλήθηκε είτε ανακλήθηκε.</p> <p>2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν ισχύει για τις πράξεις που ορίζει το άρθρο 8.</p> <p>3. Η ποινική δίωξη αποκλείεται αν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση για την ίδια πράξη από δικαστήριο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p>
<p>Άρθρο 10 Υπολογισμός ποινών που εκτίθηκαν στην αλλοδαπή</p> <p>Η ποινή που εκτίθηκε ολικά ή μερικά στην αλλοδαπή, αν επακολουθήσει καταδίκη στην ημεδαπή για την ίδια πράξη, αφαιρείται από την ποινή που επέβαλαν τα ελληνικά δικαστήρια.</p>	<p>Άρθρο 10 Υπολογισμός ποινών που εκτίθηκαν στην αλλοδαπή</p> <p>Η ποινή που εκτίθηκε ολικά ή μερικά στην αλλοδαπή, αν επακολουθήσει καταδίκη στην ημεδαπή για την ίδια πράξη, αφαιρείται από την ποινή που επέβαλαν τα ελληνικά δικαστήρια.</p>
<p>Άρθρο 11 Αναγνώριση αλλοδαπών ποινικών αποφάσεων</p> <p>1. Αν Έλληνας καταδικαστεί στην αλλοδαπή για πράξη που, σύμφωνα με τις διατάξεις των ημεδαπών νόμων, συνεπάγεται παρεπόμενες ποινές, το αρμόδιο δικαστήριο των πλημμελειοδικών μπορεί να επιβάλει τις ποινές αυτές.</p> <p>2. Το αρμόδιο δικαστήριο των πλημμελειοδικών</p>	<p>Άρθρο 11 Αναγνώριση αλλοδαπών ποινικών αποφάσεων</p> <p>1. Αν Έλληνας καταδικαστεί στην αλλοδαπή για πράξη που, σύμφωνα με τις διατάξεις των ημεδαπών νόμων, συνεπάγεται παρεπόμενες ποινές, το αρμόδιο δικαστήριο των πλημμελειοδικών μπορεί να επιβάλει τις ποινές αυτές.</p> <p>2. Το αρμόδιο δικαστήριο των πλημμελειοδικών</p>

<p>μπορεί επίσης να επιβάλει τα μέτρα ασφάλειας που προβλέπουν οι ελληνικοί νόμοι σε όποιον καταδικάστηκε ή αθώωθηκε στην αλλοδαπή.</p>	<p>μπορεί επίσης να επιβάλει τα μέτρα ασφάλειας που προβλέπουν οι ελληνικοί νόμοι σε όποιον καταδικάστηκε ή αθώωθηκε στην αλλοδαπή.</p> <p>3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν ισχύουν στην περίπτωση του άρθρου 9 παρ. 3.</p>
III. ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΩΝ	
<p>Άρθρο 12 Ειδικοί ποινικοί νόμοι</p> <p>Οι διατάξεις του γενικού μέρους του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζονται και σε αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται σε ειδικούς νόμους, αν οι νόμοι αυτοί δεν ορίζουν διαφορετικά με ρητή διάταξή τους.</p>	<p>Άρθρο 12 Ειδικοί ποινικοί νόμοι</p> <p>Οι διατάξεις του γενικού μέρους του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζονται και σε αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται σε ειδικούς νόμους, αν οι νόμοι αυτοί δεν ορίζουν διαφορετικά με ρητή διάταξή τους.</p>
<p>Άρθρο 13 Έννοια όρων του Κώδικα</p> <p>Στον Κώδικα οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία:</p> <p>α) υπάλληλος είναι εκείνος στον οποίο νόμιμα έχει ανατεθεί, έστω και προσωρινά, η άσκηση υπηρεσίας δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,</p> <p>β) οικείοι είναι οι συγγενείς εξ αίματος και εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή, οι θετοί γονείς και τα θετά τέκνα, οι σύζυγοι, οι μνηστευμένοι, οι αδελφοί και οι σύζυγοι και οι μνηστήρες των αδελφών, καθώς και οι επίτροποι ή επιμελητές του υπαιτίου και όσοι βρίσκονται υπό την επιτροπεία ή επιμέλεια του υπαιτίου,</p> <p>γ) έγγραφο είναι κάθε γραπτό που προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη σημασία όπως και κάθε σημείο που προορίζεται να αποδείξει ένα τέτοιο γεγονός. Έγγραφο είναι και κάθε μέσο στο οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων, που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως επίσης και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος,</p>	<p>Άρθρο 13 Έννοια όρων του Κώδικα</p> <p>Στον Κώδικα οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία:</p> <p>α) Υπάλληλος είναι εκείνος στον οποίο νόμιμα έχει ανατεθεί, έστω και προσωρινά, η άσκηση υπηρεσίας δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.</p> <p>β) Οικείοι είναι όσοι συνδέονται με δεσμό νόμιμης συγγένειας σε ευθεία γραμμή, οι θετοί γονείς και τα θετά τέκνα, οι ανάδοχοι γονείς και τα ανάδοχα τέκνα, οι επίτροποι ή επιμελητές του υπαιτίου και όσοι βρίσκονται υπό την επιτροπεία ή επιμέλεια του υπαιτίου, οι σύζυγοι, οι συμβιούντες με σταθερή συμβίωση ή με σύμφωνο συμβίωσης, οι μνηστευμένοι, οι αδερφοί και οι σύζυγοι τους ή οι συμβιούντες ως ανωτέρω με αυτούς και οι μνηστήρες των αδερφών, ακόμη κι αν ο γάμος, η συμβίωση ή η μνηστεία έχουν λυθεί.</p> <p>γ) Έγγραφο είναι κάθε γραπτό που προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη σημασία όπως και κάθε σημείο που προορίζεται να αποδείξει ένα τέτοιο γεγονός. Έγγραφο είναι και κάθε μέσο το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή</p>

αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφ' όσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία.

δ) σωματική βία συνιστά και η περιαγωγή άλλου σε κατάσταση αναισθησίας ή ανικανότητας για αντίσταση με υπνωτικά ή ναρκωτικά ή άλλα ανάλογα μέσα,

ε) στρατός είναι ο στρατός της ξηράς, της θάλασσας και του αέρα,

στ) Κατ' επάγγελμα τέλεση του εγκλήματος συντρέχει, όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης ή από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο δράστης με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης προκύπτει σκοπός του δράστη για πορισμό εισοδήματος. Κατά συνήθεια τέλεση του εγκλήματος συντρέχει, όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης προκύπτει σταθερή ροπή του δράστη προς τη διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος ως στοιχείο της προσωπικότητας του δράστη.

ζ) Ιδιαίτερα επικίνδυνος χαρακτηρίζεται ο δράστης όταν από τη βαρύτητα της πράξης, τον τρόπο και τις συνθήκες τέλεσής της, τα αίτια που τον ώθησαν και την προσωπικότητά του, μαρτυρείται αντικοινωνικότητα αυτού και σταθερή ροπή του σε διάπραξη νέων εγκλημάτων στο μέλλον".

η) Πληροφοριακό σύστημα είναι συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετικών μεταξύ τους συσκευών, εκ των οποίων μία ή περισσότερες εκτελούν, σύμφωνα με ένα πρόγραμμα, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, καθώς και τα ψηφιακά δεδομένα που αποθηκεύονται, αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, ανακτώνται ή διαβιβάζονται από την εν λόγω συσκευή ή την ομάδα συσκευών με σκοπό τη λειτουργία, τη χρήση, την προστασία και τη συντήρηση των συσκευών αυτών.

θ) Ψηφιακά δεδομένα είναι η παρουσίαση γεγονότων, πληροφοριών ή εννοιών σε μορφή κατάλληλη προς επεξεργασία από πληροφοριακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος που παρέχει τη δυνατότητα στο πληροφοριακό σύστημα να εκτελέσει μια λειτουργία.

αναπαραγωγή στοιχείων που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως επίσης και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφόσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία.

δ) Σωματική βία συνιστά και η περιαγωγή άλλου σε κατάσταση αναισθησίας ή ανικανότητας για αντίσταση με υπνωτικά ή ναρκωτικά ή άλλα ανάλογα μέσα.

ε) Κατ' επάγγελμα τέλεση του εγκλήματος συντρέχει, όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης ή από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο υπαίτιος με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης προκύπτει σκοπός του υπαιτίου για πορισμό εισοδήματος.

στ) Πληροφοριακό σύστημα είναι συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετικών μεταξύ τους συσκευών, εκ των οποίων μία ή περισσότερες εκτελούν, σύμφωνα με ένα πρόγραμμα, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, καθώς και τα ψηφιακά δεδομένα που αποθηκεύονται, αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, ανακτώνται ή διαβιβάζονται από την εν λόγω συσκευή ή την ομάδα συσκευών με σκοπό τη λειτουργία, τη χρήση, την προστασία και τη συντήρηση των συσκευών αυτών.

ζ) Ψηφιακά δεδομένα είναι η παρουσίαση γεγονότων, πληροφοριών ή εννοιών σε μορφή κατάλληλη προς επεξεργασία από πληροφοριακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος που παρέχει τη δυνατότητα στο πληροφοριακό σύστημα να εκτελέσει μια λειτουργία.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ
I. Η ΠΡΑΞΗ

Άρθρο 14 Έννοια της αξιόποινης πράξης

1. Έγκλημα είναι πράξη άδικη και καταλογιστή στο δράστη της, η οποία τιμωρείται από το νόμο.
2. Στις διατάξεις των ποινικών νόμων ο όρος πράξη περιλαμβάνει και τις παραλείψεις.

Άρθρο 14 Έννοια της αξιόποινης πράξης

1. Έγκλημα είναι πράξη άδικη και καταλογιστή σε εκείνον που την τέλεσε, η οποία τιμωρείται από το νόμο.
2. Στις διατάξεις των ποινικών νόμων ο όρος «πράξη» περιλαμβάνει και τις παραλείψεις.

Άρθρο 15 Έγκλημα που τελείται με παράλειψη

Όπου ο νόμος για την ύπαρξη αξιόποινης πράξης απαιτεί να έχει επέλθει ορισμένο αποτέλεσμα, η μη αποτροπή του τιμωρείται όπως η πρόκλησή του με ενέργεια, αν ο υπαίτιος της παράλειψης είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να παρεμποδίσει την επέλευση του αποτελέσματος.

Άρθρο 15 Έγκλημα που τελείται με παράλειψη

Όπου ο νόμος για την ύπαρξη αξιόποινης πράξης απαιτεί να έχει επέλθει ορισμένο αποτέλεσμα, η μη αποτροπή του τιμωρείται όπως η πρόκλησή του με ενέργεια, αν ο υπαίτιος της παράλειψης είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να προβεί σε ενέργεια για την αποτροπή του αποτελέσματος. Η ιδιαίτερη νομική υποχρέωση πηγάζει από νόμο, σύμβαση ή προηγούμενη επικίνδυνη ενέργεια του υπαιτίου.

Στις περιπτώσεις των εγκλημάτων με παράλειψη ο δικαστής μπορεί να επιβάλλει μειωμένη ποινή (άρθρο 83).

Άρθρο 16 Τόπος τέλεσης της πράξης

Τόπος τέλεσης της πράξης θεωρείται ο τόπος όπου ο υπαίτιος διέπραξε ολικά ή μερικά την αξιόποινη ενέργεια ή παράλειψη, καθώς και ο τόπος όπου επήλθε ή, σε περίπτωση απόπειρας, έπρεπε σύμφωνα με την πρόθεση του υπαιτίου να επέλθει το αξιόποιο αποτέλεσμα.

Άρθρο 16 Τόπος τέλεσης της πράξης

Τόπος τέλεσης της πράξης θεωρείται ο τόπος όπου ο υπαίτιος διέπραξε ολικά ή μερικά την αξιόποινη ενέργεια ή παράλειψη, καθώς και ο τόπος όπου επήλθε ή, σε περίπτωση απόπειρας, έπρεπε να επέλθει σύμφωνα με την πρόθεση του το αποτέλεσμα.

Άρθρο 17 Χρόνος τέλεσης της πράξης

Χρόνος τέλεσης της πράξης θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπαίτιος ενέργησε ή όφειλε να ενεργήσει. Ο χρόνος κατά τον οποίο επήλθε το αποτέλεσμα είναι αδιάφορος, εκτός αν ορίζεται άλλως.

Άρθρο 17 Χρόνος τέλεσης της πράξης

Χρόνος τέλεσης της πράξης θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο υπαίτιος ενέργησε ή όφειλε να ενεργήσει. Ο χρόνος κατά τον οποίο επήλθε το αποτέλεσμα είναι αδιάφορος.

Άρθρο 18 Κατηγορίες αξιοποιώνων πράξεων

Κάθε πράξη που τιμωρείται με την ποινή του θανάτου

Άρθρο 18 Κατηγορίες αξιοποιώνων πράξεων

Οι αξιόποινες πράξεις διακρίνονται σε κακούργηματα

<p>ή της κάθειρξης είναι κακούργημα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή ή με περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων είναι πλημμέλημα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο είναι πταίσμα.</p>	<p>και πλημμελήματα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη είναι κακούργημα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων ή μόνο με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας είναι πλημμέλημα.</p>
<p>Άρθρο 19 Ποινικός χαρακτήρας πράξεων που έχουν εκδικαστεί</p> <p>Αν μια πράξη που εκδικάστηκε είναι κακούργημα ή πλημμέλημα, κρίνεται με βάση τη βαρύτερη ποινή που καθορίζεται από το νόμο γι' αυτή την πράξη και όχι με βάση την τυχόν ελαφρότερη ποινή που επέβαλε ο δικαστής λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων (άρθρο 84) ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο μείωσης της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 83. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα σύμφωνα με το άρθρο 38.</p>	<p>Άρθρο 19 Ποινικός χαρακτήρας πράξεων που έχουν εκδικαστεί</p> <p>Αν μια πράξη που εκδικάστηκε είναι κακούργημα ή πλημμέλημα, κρίνεται με βάση τη βαρύτερη ποινή που καθορίζεται από το νόμο γι' αυτή και όχι με βάση την τυχόν ελαφρότερη ποινή που επέβαλε ο δικαστής λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων (άρθρο 84) ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο μείωσης της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 83.</p>
II. Ο ΑΔΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
<p>Άρθρο 20 Λόγοι άρσης του αδίκου</p> <p>Εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στον Ποινικό Κώδικα (άρθρα 21, 22, 25, 304 παρ. 4 και 5, 308 παρ. 2, 367, 371 παρ. 4), ο άδικος χαρακτήρας της πράξης αποκλείεται και όταν η πράξη αυτή αποτελεί ενάσκηση δικαιώματος ή εκπλήρωση καθήκοντος που επιβάλλεται από το νόμο.</p>	<p>Άρθρο 20 Λόγοι άρσης του αδίκου</p> <p>Εκτός από τις περιπτώσεις των άρθρων 21, 22, 25, 304 παρ. 4, 308 παρ. 3, 367 και 371 παρ. 4, ο άδικος χαρακτήρας της πράξης αίρεται και όταν αυτή αποτελεί ενάσκηση δικαιώματος ή εκπλήρωση καθήκοντος που προβλέπεται στο νόμο.</p>
<p>Άρθρο 21 Προσταγή</p> <p>Δεν είναι άδικη η πράξη την οποία κάποιος επιχειρεί για να εκτελέσει προσταγή που του έδωσε, σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, η αρμόδια αρχή, αν ο νόμος δεν επιτρέπει στον αποδέκτη της προσταγής να εξετάσει αν είναι νόμιμη ή όχι. Στην περίπτωση αυτή ως αυτουργός τιμωρείται εκείνος που έδωσε την προσταγή.</p>	<p>Άρθρο 21 Προσταγή</p> <p>1. Δεν είναι άδικη η πράξη την οποία κάποιος επιχειρεί για να εκτελέσει προσταγή που του έδωσε, σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, η αρμόδια αρχή, αν ο νόμος δεν επιτρέπει στον αποδέκτη της προσταγής να εξετάσει αν είναι νόμιμη ή όχι. Στην περίπτωση αυτή ως αυτουργός τιμωρείται εκείνος που έδωσε την προσταγή.</p> <p>2. Η διάταξη δεν εφαρμόζεται αν η προσταγή είναι προδήλως αντισυνταγματική ή παράνομη.</p>
<p>Άρθρο 22 Άμυνα</p> <p>1. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελείται σε</p>	<p>Άρθρο 22 Άμυνα</p> <p>1. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελείται σε κατάσταση</p>

<p>περίπτωση άμυνας.</p> <p>2. Άμυνα είναι η αναγκαία προσβολή του επιτεθένου στην οποία προβαίνει το άτομο, για να υπερασπισθεί τον εαυτό του ή άλλον από άδικη και παρούσα επίθεση που στρέφεται εναντίον τους.</p> <p>3. Το αναγκαίο μέτρο της άμυνας κρίνεται από το βαθμό επικινδυνότητας της επίθεσης, από το είδος της βλάβης που απειλούσε, από τον τρόπο και την ένταση της επίθεσης και από τις υπόλοιπες περιστάσεις.</p>	<p>άμυνας.</p> <p>2. Άμυνα είναι η αναγκαία προσβολή του επιτεθένου στην οποία προβαίνει το άτομο προς υπεράσπιση του εαυτού του ή άλλου από παρούσα και άδικη επίθεση που στρέφεται εναντίον τους.</p> <p>3. Το αναγκαίο μέτρο της άμυνας κρίνεται από το βαθμό επικινδυνότητας της επίθεσης, από το είδος της προσβολής που απειλείται, από τον τρόπο και την ένταση της επίθεσης και από τις υπόλοιπες περιστάσεις.</p>
<p>Άρθρο 23 Υπέρβαση άμυνας</p> <p>Όποιος υπερβαίνει τα όρια της άμυνας τιμωρείται, αν η υπέρβαση έγινε με πρόθεση, με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83), και αν έγινε από αμέλεια, σύμφωνα με τις διατάξεις τις σχετικές με αυτήν. Μένει ατιμώρητος και δεν του καταλογίζεται η υπέρβαση, αν ενέργησε μ' αυτό τον τρόπο εξαιτίας του φόβου ή της ταραχής που του προκάλεσε η επίθεση.</p>	<p>Άρθρο 23 Υπέρβαση άμυνας</p> <p>Όποιος υπερβαίνει τα όρια της άμυνας τιμωρείται, αν η υπέρβαση έγινε με πρόθεση, με ποινή ελαττωμένη, και αν έγινε από αμέλεια, σύμφωνα με τις σχετικές με αυτήν διατάξεις. Μένει ατιμώρητος και δεν του καταλογίζεται η υπέρβαση, αν ενέργησε με αυτόν τον τρόπο εξαιτίας του φόβου ή της ταραχής που του προκάλεσε η επίθεση.</p>
<p>Άρθρο 24 Υπαίτια κατάσταση άμυνας</p> <p>Δεν απαλλάσσεται από την ποινή που ορίζει ο νόμος όποιος με πρόθεση προκάλεσε την επίθεση άλλου για να διαπράξει εναντίον του αξιόποινη πράξη με το πρόσχημα της άμυνας.</p>	<p>Άρθρο 24 Υπαίτια κατάσταση άμυνας</p> <p>Δεν απαλλάσσεται από την ποινή που ορίζει ο νόμος όποιος με πρόθεση προκάλεσε την επίθεση άλλου για να διαπράξει εναντίον του αξιόποινη πράξη με το πρόσχημα της άμυνας.</p>
<p>Άρθρο 25 Κατάσταση ανάγκης που αίρει το άδικο</p> <p>1. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελεί κάποιος, για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυνο, ο οποίος απειλεί το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή κάποιου άλλου χωρίς δική του υπαιτιότητα, αν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλο είναι σημαντικά κατώτερη κατά το είδος και τη σπουδαιότητα από τη βλάβη που απειλήθηκε.</p> <p>2. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται σε όποιον έχει καθήκον να εκτεθεί στον απειλούμενο κίνδυνο.</p> <p>3. Η διάταξη του άρθρου 23 έχει ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση αυτού του άρθρου.</p>	<p>Άρθρο 25 Κατάσταση ανάγκης που αίρει το άδικο</p> <p>1. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελεί κάποιος προς αποτροπή παρόντος και αναπότρεπτου με άλλα μέσα κινδύνου, ο οποίος απειλεί το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή κάποιου άλλου χωρίς δική του υπαιτιότητα, αν η προσβολή που προκλήθηκε στον άλλο είναι σημαντικά κατώτερη κατά το είδος και τη σπουδαιότητα από την προσβολή που απειλήθηκε.</p> <p>2. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται σε όποιον έχει καθήκον να εκτεθεί στον απειλούμενο κίνδυνο.</p> <p>3. Η διάταξη του άρθρου 23 έχει αντίστοιχη εφαρμογή και στην περίπτωση αυτού του άρθρου.</p>

III. Η ΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 26 Υπαιτιότητα

1. Τα κακούργηματα και πλημμελήματα τιμωρούνται μόνο όταν τελούνται με δόλο. Κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος, τα πλημμελήματα τιμωρούνται και όταν τελούνται από αμέλεια.
2. Τα πταίσματα τιμωρούνται πάντοτε και όταν τελέστηκαν από αμέλεια, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες ο νόμος απαιτεί ρητά δόλο.

Άρθρο 26 Υπαιτιότητα στα κακούργηματα και πλημμελήματα

Τα κακούργηματα και πλημμελήματα τιμωρούνται μόνο όταν τελούνται με δόλο. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος, τα πλημμελήματα τιμωρούνται και όταν τελούνται από αμέλεια.

Άρθρο 27 Δόλος

1. Με δόλο (με πρόθεση) πράττει όποιος θέλει την παραγωγή των περιστατικών που κατά το νόμο απαρτίζουν την έννοια κάποιας αξιόποινης πράξης. Επίσης όποιος γνωρίζει ότι από την πράξη του ενδέχεται να παραχθούν αυτά τα περιστατικά και το αποδέχεται.
2. Όπου ο νόμος απαιτεί να έχει τελεστεί η πράξη εν γνώσει ορισμένου περιστατικού, δεν αρκεί ο ενδεχόμενος δόλος. Και όπου ο νόμος απαιτεί η πράξη να έχει τελεσθεί με σκοπό την πρόκληση ορισμένου αποτελέσματος, απαιτείται ο δράστης να έχει επιδιώξει να προκαλέσει αυτό το αποτέλεσμα.

Άρθρο 27 Δόλος

1. Με δόλο (με πρόθεση) πράττει όποιος θέλει την παραγωγή των περιστατικών που κατά το νόμο απαρτίζουν την έννοια της αξιόποινης πράξης, καθώς και όποιος γνωρίζει ότι από την πράξη του ενδέχεται να παραχθούν αυτά τα περιστατικά και το αποδέχεται.
2. Όπου ο νόμος απαιτεί να έχει τελεστεί η πράξη εν γνώσει ορισμένου περιστατικού, δεν αρκεί ο ενδεχόμενος δόλος. Και όπου ο νόμος απαιτεί η πράξη να έχει τελεσθεί με σκοπό την πρόκληση ορισμένου αποτελέσματος απαιτείται ο δράστης να έχει επιδιώξει να προκαλέσει αυτό το αποτέλεσμα.

Άρθρο 28 Αμέλεια

Από αμέλεια πράττει όποιος από έλλειψη της προσοχής την οποία όφειλε κατά τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει είτε δεν πρόβλεψε το αξιόποινο αποτέλεσμα που προκάλεσε η πράξη του, είτε το πρόβλεψε ως δυνατό, πίστεψε όμως ότι δεν θα επερχόταν.

Άρθρο 28 Αμέλεια

Από αμέλεια πράττει όποιος από έλλειψη της προσοχής την οποία όφειλε κατά τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει είτε δεν πρόβλεψε το αξιόποινο αποτέλεσμα που προκάλεσε η πράξη του, είτε το πρόβλεψε ως δυνατό, πίστεψε όμως ότι δεν θα επερχόταν.

Άρθρο 29 Ευθύνη από το αποτέλεσμα

Στις περιπτώσεις όπου ο νόμος ορίζει ότι κάποια πράξη τιμωρείται με βαρύτερη ποινή όταν έχει ορισμένο αποτέλεσμα, η ποινή αυτή επιβάλλεται μόνο αν το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να αποδοθεί σε αμέλεια του δράστη.

Άρθρο 29 Ευθύνη από το αποτέλεσμα

Στις περιπτώσεις που ο νόμος ορίζει ότι κάποια πράξη τιμωρείται με βαρύτερη ποινή όταν έχει ορισμένο αποτέλεσμα, η πρόκληση του οποίου τυποποιείται ως αυτοτελές έγκλημα αμέλειας, η ποινή αυτή επιβάλλεται στον αυτουργό ή στο συμμετοχο μόνο αν το αποτέλεσμα μπορεί να

	αποδοθεί τουλάχιστον σε αμέλειά τους, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα κατ' άλλη διάταξη.
Άρθρο 30 Πραγματική πλάνη 1. Η πράξη δεν καταλογίζεται στο δράστη, αν αυτός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης αγνοεί τα περιστατικά που τη συνιστούν. Αν όμως η άγνοια αυτών των περιστατικών μπορεί να αποδοθεί σε αμέλεια του υπαιτίου, η πράξη του καταλογίζεται ως έγκλημα από αμέλεια. 2. Επίσης δεν καταλογίζονται στο δράστη τα περιστατικά που κατά το νόμο επαυξάνουν το αξιόποινο της πράξης του αν τα αγνοούσε.	Άρθρο 30 Πραγματική πλάνη 1. Δεν πράττει με δόλο όποιος κατά το χρόνο τέλεσης της αξιόποινης πράξης αγνοεί τα περιστατικά που τη συνιστούν. Αν όμως η άγνοια αυτών των περιστατικών μπορεί να αποδοθεί σε αμέλεια του υπαιτίου, η πράξη του καταλογίζεται ως έγκλημα αμέλειας. 2. Δεν καταλογίζονται στο δράστη περιστατικά που κατά το νόμο επαυξάνουν το αξιόποινο της πράξης του, αν τα αγνοούσε.
IV. ΛΟΓΟΙ ΑΡΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ	
Άρθρο 31 Νομική πλάνη 1. Μόνη η άγνοια του αξιοποιού δεν αρκεί για να αποκλείσει τον καταλογισμό. 2. Η πράξη όμως δεν καταλογίζεται στο δράστη αν αυτός πίστεψε λόγω πλάνης ότι είχε δικαίωμα να τελέσει την πράξη και η πλάνη του αυτή ήταν συγγνωστή.	Άρθρο 31 Νομική πλάνη 1. Μόνη η άγνοια του αξιοποιού δεν αρκεί για να αποκλείσει τον καταλογισμό. 2. Η πράξη όμως δεν καταλογίζεται σε εκείνον που την τελεί αν αυτός δεν είχε συνείδηση του άδικου χαρακτήρα της λόγω πλάνης που δεν μπορούσε να αποφύγει, μολονότι κατέβαλε την οφειλόμενη από τις περιστάσεις και δυνατή γι' αυτόν επιμέλεια (συγγνωστή νομική πλάνη). Αν ο υπαίτιος μπορούσε να αποφύγει την πλάνη, η πράξη καταλογίζεται σε αυτόν, αλλά το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει μειωμένη ποινή (άρθρο 83).
Άρθρο 32 Κατάσταση ανάγκης που αποκλείει τον καταλογισμό 1. Δεν καταλογίζεται στο δράστη η πράξη που τελεί για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυνο ο οποίος απειλεί χωρίς δική του υπαιτιότητα το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή συγγενούς του, ανιόντος ή κατιόντος ή αδελφού ή συζύγου του αν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλο από την πράξη είναι κατά το είδος και τη σπουδαιότητα ανάλογη με τη βλάβη που απειλήθηκε. 2. Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 25 εφαρμόζονται και εδώ.	Άρθρο 32 Κατάσταση ανάγκης που αποκλείει τον καταλογισμό 1. Η πράξη δεν καταλογίζεται σε εκείνον που την τελεί για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυνο, ο οποίος απειλεί χωρίς δική του υπαιτιότητα το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή οικείου του, αν η προσβολή που προκλήθηκε στον άλλο από την πράξη είναι κατά το είδος και τη σπουδαιότητα ανάλογη με την προσβολή που απειλήθηκε. 2. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 25 εφαρμόζονται και εδώ.

<p>Άρθρο 33 Κωφάλαλοι εγκληματίες</p> <p>1. Η πράξη που τέλεσε κωφάλαλος δεν του καταλογίζεται, αν κριθεί ότι δεν είχε την απαιτούμενη πνευματική ικανότητα να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του ή να ενεργήσει σύμφωνα με την αντίληψή του για το άδικο αυτό.</p> <p>2. Αν δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της προηγούμενης παραγράφου, ο κωφάλαλος τιμωρείται με ελαττωμένη ποινή (άρθρο 83).</p>	<p>Άρθρο 33 Αδυναμία αποφυγής του αδίκου</p> <p>Η πράξη δεν καταλογίζεται σε εκείνον που την τέλεσε, αν κατά την τέλεσή της αδυνατούσε να συμμορφωθεί προς το δίκαιο λόγω ανυπέρβλητου για τον ίδιο διλήμματος εξαιτίας σύγκρουσης καθηκόντων και η προσβολή που προκλήθηκε από την πράξη είναι κατά το είδος και τη σπουδαιότητα ανάλογη με την προσβολή που απευλήθηκε.</p>
<p>Άρθρο 34 Διατάραξη των πνευματικών λειτουργιών ή της συνείδησης</p> <p>Η πράξη δεν καταλογίζεται στο δράστη αν, όταν τη διέπραξε, λόγω νοσηρής διατάραξης των πνευματικών λειτουργιών ή διατάραξης της συνείδησης, δεν είχε την ικανότητα να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του ή να ενεργήσει σύμφωνα με την αντίληψή του για το άδικο αυτό.</p>	<p>Άρθρο 34 Ανικανότητα προς καταλογισμό</p> <p>Η πράξη δεν καταλογίζεται στον δράστη αν λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή διατάραξης της συνείδησης κατά τον χρόνο τέλεσής της, δεν είχε την ικανότητα να αντιληφθεί το άδικο της πράξης του ή να ενεργήσει σύμφωνα με την αντίληψή του για το άδικο αυτό.</p>
<p>Άρθρο 35 Υπαίτια διατάραξη της συνείδησης</p> <p>1. Πράξη που κάποιος αποφάσισε σε κανονική ψυχική κατάσταση, αλλά που για την τέλεσή της έφερε τον εαυτό του σε κατάσταση διαταραγμένης συνείδησης του καταλογίζεται σαν να την τέλεσε με δόλο.</p> <p>2. Αν η πράξη που τέλεσε σε τέτοια κατάσταση είναι άλλη από εκείνη που είχε αποφασίσει, ο υπαίτιος τιμωρείται με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).</p> <p>3. Πράξη που ο υπαίτιος πρόβλεψε ή μπορούσε να προβλέψει ότι ενδέχεται να τελέσει, αν οδηγηθεί σε κατάσταση διατάραξης της συνείδησης, του καταλογίζεται ως πράξη που τελέστηκε από αμέλεια.</p>	<p>Άρθρο 35 Υπαίτια πρόκληση ανικανότητας</p> <p>1. Πράξη που κάποιος αποφάσισε σε κανονική ψυχική κατάσταση, αλλά που για την τέλεσή της έφερε τον εαυτό του σε κατάσταση διαταραγμένης συνείδησης ή σε κατάσταση πλήρους αδυναμίας να ενεργήσει ή να παραλείψει, του καταλογίζεται ως πράξη που τελέστηκε με δόλο.</p> <p>2. Αν η πράξη που τέλεσε σε τέτοια κατάσταση είναι άλλη από εκείνη που είχε αποφασίσει, ο υπαίτιος τιμωρείται με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).</p> <p>3. Πράξη που κάποιος πρόβλεψε ή μπορούσε να προβλέψει ότι ενδέχεται να τελέσει αν οδηγηθεί σε κατάσταση διαταραγμένης συνείδησης ή σε κατάσταση πλήρους αδυναμίας να ενεργήσει ή να παραλείψει, του καταλογίζεται ως πράξη που τελέστηκε από αμέλεια.</p>

V. ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Άρθρο 36 Ελαττωμένη ικανότητα προς καταλογοισμό 1. Αν εξαιτίας κάποιας από τις ψυχικές καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34, δεν έχει εκλείψει εντελώς, μειώθηκε όμως σημαντικά η ικανότητα για καταλογοισμό που απαιτείται κατά το άρθρο αυτό, επιβάλλεται ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83). 2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της υπαίτιας μέθης.	Άρθρο 36 Μειωμένη ικανότητα προς καταλογοισμό 1. Αν εξαιτίας κάποιας από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34, δεν έχει εκλείψει εντελώς, μειώθηκε όμως σημαντικά η ικανότητα για καταλογοισμό, επιβάλλεται μειωμένη ποινή (άρθρο 83). 2. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση υπαίτιας κατά την έννοια του άρθρου 35 πρόκλησης της μειωμένης ικανότητας.
Άρθρο 37 Έκτιση της ποινής σε ιδιαίτερα καταστήματα Όταν η κατάσταση των ατόμων που έχουν κατά το άρθρο 36 ελαττωμένη ικανότητα για καταλογοισμό επιβάλλει ιδιαίτερη μεταχείριση ή μέριμνα, οι στερητικές της ελευθερίας ποινές που τους επιβάλλονται εκτελούνται σε ιδιαίτερα ψυχιατρικά καταστήματα ή παραρτήματα των φυλακών.	Άρθρο 37 Έκτιση της ποινής σε ιδιαίτερα καταστήματα Καταργείται
Άρθρο 38 Επικίνδυνοι εγκληματίες με ελαττωμένο καταλογοισμό Κατηργημένο	Άρθρο 38 Επικίνδυνοι εγκληματίες με ελαττωμένο καταλογοισμό Καταργείται
Άρθρο 39 Διάρκεια του περιορισμού στα ψυχιατρικά καταστήματα Κατηργημένο	Άρθρο 39 Διάρκεια του περιορισμού στα ψυχιατρικά καταστήματα Καταργείται
Άρθρο 40 Μετατροπή του περιορισμού σε φυλάκιση ή κάθειρξη Κατηργημένο	Άρθρο 40 Μετατροπή του περιορισμού σε φυλάκιση ή κάθειρξη Καταργείται
Άρθρο 41 Εγκληματίες καθ' έξη με ελαττωμένο καταλογοισμό Κατηργημένο	Άρθρο 41 Εγκληματίες καθ' έξη με ελαττωμένο καταλογοισμό Καταργείται

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
I. ΑΠΟΠΕΙΡΑ

Άρθρο 42 Έννοια και ποινή της απόπειρας

1. Όποιος, έχοντας αποφασίσει να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα, επιχειρεί πράξη που περιέχει τουλάχιστον αρχή εκτέλεσης, τιμωρείται, αν το κακούργημα ή πλημμέλημα δεν ολοκληρώθηκε, με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).
2. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι η κατά την προηγούμενη παράγραφο ελαττωμένη ποινή δεν επαρκεί για να αποτρέψει τον υπαίτιο από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων, μπορεί να του επιβάλει την ίδια ποινή με αυτήν που ο νόμος προβλέπει για την ολοκληρωμένη πράξη, εκτός από την ποινή του θανάτου.
3. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ατιμώρητη την απόπειρα πλημμελήματος για το οποίο ο νόμος προβλέπει ποινή φυλάκισης όχι ανώτερη από τρεις μήνες.

Άρθρο 42 Έννοια και ποινή της απόπειρας

1. Όποιος, έχοντας αποφασίσει να τελέσει έγκλημα, αρχίζει να εκτελεί την περιγραφόμενη στο νόμο αξιόποινη πράξη, τιμωρείται, αν το έγκλημα δεν ολοκληρώθηκε, με μειωμένη ποινή (άρθρο 83).
2. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ατιμώρητη την απόπειρα πλημμελήματος για το οποίο ο νόμος προβλέπει ποινή φυλάκισης όχι ανώτερη από ένα έτος ή μόνο χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας, εκτιμώντας όλες τις περιστάσεις τέλεσης του εγκλήματος.
3. Αν ο υπαίτιος απόπειρας ενός εγκλήματος που τιμωρείται βαρύτερα όταν έχει ορισμένο αποτέλεσμα (άρθρο 29), προκαλέσει με υπαιτιότητά του το αποτέλεσμα αυτό, τιμωρείται με την ποινή του εκ του αποτελέσματος διακρινόμενου εγκλήματος μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 83, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα κατ' άλλη διάταξη.

Άρθρο 43 Απρόσφορη απόπειρα

1. Όποιος επιχειρήσει να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα με μέσο ή κατά αντικείμενου τέτοιας φύσης ώστε να αποβαίνει απολύτως αδύνατη η τέλεση των εγκλημάτων αυτών τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 83 μειωμένη στο μισό.
2. Όποιος επιχειρήσει τέτοια απρόσφορη απόπειρα από ευήθεια παραμένει ατιμώρητος.

Άρθρο 43 Απρόσφορη απόπειρα

Καταργείται

Άρθρο 44 Υπαναχώρηση

1. Η απόπειρα μένει ατιμώρητη, αν ο δράστης άρχισε την ενέργεια για την τέλεση του κακούργηματος ή πλημμελήματος, αλλά δεν την ολοκλήρωσε από δική του βούληση και όχι από εξωτερικά εμπόδια.
2. Αν ο δράστης, αφού ολοκλήρωσε την ενέργειά του, παρεμπόδισε ύστερα με δική του βούληση το αποτέλεσμα που μπορούσε να προέλθει από την ενέργειά του αυτή και που ήταν απαραίτητο για την

Άρθρο 44 Υπαναχώρηση

1. Η απόπειρα μένει ατιμώρητη αν ο δράστης, αφού άρχισε την εκτέλεση της αξιόποινης πράξης, δεν την ολοκλήρωσε με τη θέλησή του και όχι από εξωτερικά εμπόδια.
2. Αν ο δράστης αποτυχημένου εγκλήματος δεν επαναλάβει άμεσα την πράξη του, με δική του θέληση και όχι από εξωτερικά εμπόδια, τιμωρείται με την ποινή της απόπειρας μειωμένη στο μισό.

<p>τέλεση του κακούργηματος ή του πλημμελήματος, τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 83 μειωμένη στο μισό. Το δικαστήριο όμως μπορεί, εκτιμώντας ελεύθερα όλες τις περιστάσεις, να κρίνει την απόπειρα ατιμώρητη.</p>	<p>3. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται και ο δράστης που ολοκλήρωσε την πράξη του, παρεμπόδισε όμως με τη θέλησή του την επέλευση του αξιόποινου αποτελέσματος. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την απόπειρα ατιμώρητη. Τα ίδια ισχύουν και αν το αποτέλεσμα δεν επήλθε από άλλη αιτία και ο δράστης κατέβαλε πάντως σοβαρή προσπάθεια για να το αποτρέψει. Οι πράξεις των εδαφίων α' και γ' μένουν ατιμώρητες, αν πρόκειται για έγκλημα το αξιόποινο του οποίου εξαλείφεται με έμπρακτη μετάνοια.</p> <p>4. Οι προηγούμενες παράγραφοι εφαρμόζονται και για τον συμμετοχο που με τη θέλησή του εμπόδισε την ολοκλήρωση της πράξης ή την επέλευση του αποτελέσματος.</p>
--	--

II. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

<p>Άρθρο 45 Συναυτουργοί</p> <p>Αν δύο ή περισσότεροι τέλεσαν από κοινού αξιόποινη πράξη, καθένας τους τιμωρείται ως αυτουργός της πράξης.</p>	<p>Άρθρο 45 Συναυτουργοί</p> <p>Αν δύο ή περισσότεροι πραγμάτωσαν από κοινού, εν όλω ή εν μέρει, τα στοιχεία της περιγραφόμενης στον νόμο αξιόποινης πράξης, καθένας τους τιμωρείται ως αυτουργός.</p>
---	---

<p>Άρθρο 46 Ηθικός αυτουργός και άμεσος συνεργός</p> <p>1. Με την ποινή του αυτουργού τιμωρείται επίσης: α) όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε, β) όποιος με πρόθεση παρέσχε άμεση συνδρομή στο δράστη κατά τη διάρκεια αυτής της πράξης και στην εκτέλεση της κύριας πράξης.</p> <p>2. Όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να τελέσει κάποιο έγκλημα, με μοναδικό σκοπό να τον καταλάβει ενώ αποπειράται να τελέσει το έγκλημα ή ενώ επιχειρεί αξιόποινη προπαρασκευαστική του πράξη και με τη θέληση να τον ανακόψει από την αποπεράτωση του εγκλήματος, τιμωρείται με την ποινή του αυτουργού μειωμένη στο μισό.</p>	<p>Άρθρο 46 Ηθικός αυτουργός και προβοκάτορας</p> <p>1. Με την ποινή του αυτουργού τιμωρείται όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε.</p> <p>2. Όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να τελέσει κάποιο έγκλημα, με σκοπό να τον καταλάβει ενώ αποπειράται να τελέσει το έγκλημα ή ενώ επιχειρεί αξιόποινη προπαρασκευαστική του πράξη και με τη θέληση να τον ανακόψει από την αποπεράτωση του εγκλήματος, τιμωρείται με την ποινή του αυτουργού μειωμένη στο μισό.</p>
---	--

<p>Άρθρο 47 Απλός Συνεργός</p> <p>1. Οποιος, εκτός από την περίπτωση της παρ. 1 στοιχ. β' του προηγούμενου άρθρου, παρέσχε με πρόθεση σε άλλον οποιαδήποτε συνδρομή πριν από την τέλεση ή κατά την τέλεση της άδικης πράξης που διέπραξε, τιμωρείται ως συνεργός με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83).</p> <p>2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 42 εφαρμόζεται αναλόγως και εδώ.</p> <p>3. Ως προς τα πταίσματα, η συνέργεια τιμωρείται μόνο στις περιπτώσεις που ο νόμος το ορίζει ειδικά.</p>	<p>Άρθρο 47 Συνεργός</p> <p>Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, πρόσφερε με πρόθεση σε άλλον οποιαδήποτε συνδρομή πριν από την τέλεση ή κατά την τέλεση της άδικης πράξης που διέπραξε, τιμωρείται με μειωμένη ποινή (άρθρο 83). Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει την ποινή του αυτουργού, αν ο υπαίτιος προσφέρει άμεση συνδρομή κατά την τέλεση και στην εκτέλεση της πράξης, θέτοντας το αντικείμενο της προσβολής στη διάθεση του φυσικού αυτουργού.</p>
<p>Άρθρο 48 Γενική διάταξη</p> <p>Το αξιόποινο των συμμετόχων κατά τα άρθρα 46 και 47 είναι ανεξάρτητο από το αξιόποινο εκείνου που τέλεσε την πράξη.</p>	<p>Άρθρο 48 Γενική διάταξη</p> <p>Το αξιόποινο των συμμετόχων κατά τα άρθρα 46 και 47 είναι ανεξάρτητο από το αξιόποινο εκείνου που τέλεσε την πράξη.</p>
<p>Άρθρο 49 Ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις</p> <p>1. Όπου ο νόμος, για να είναι μια πράξη αξιόποινη, απαιτεί ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις, αν αυτές υπάρχουν μόνο στο δράστη, τότε αυτοί που είναι συμμετοχοί κατά το άρθρο 46 παρ. 1 μπορούν να τιμωρηθούν με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83). Αν όμως υπάρχουν μόνο σ' αυτούς που είναι συμμετοχοί κατά τα άρθρα 46 παρ. 1 και 47, τότε οι τελευταίοι τιμωρούνται ως αυτουργοί και ο δράστης ως συνεργός.</p> <p>2. Οι ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις ή άλλες περιστάσεις που επιτείνουν, μειώνουν ή αποκλείουν την ποινή λαμβάνονται υπόψη μόνο για εκείνον το συμμετοχο στον οποίο υπάρχουν.</p>	<p>Άρθρο 49 Ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις</p> <p>1. Όπου ο νόμος για να είναι μια πράξη αξιόποινη, απαιτεί ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις, αν αυτές υπάρχουν μόνο στον δράστη, τότε οι συμμετοχοί κατά το άρθρο 46 παρ. 1 και 47 τιμωρούνται με μειωμένη ποινή (άρθρο 83). Αν όμως υπάρχουν μόνο στο πρόσωπο των συμμετόχων, οι τελευταίοι τιμωρούνται ως αυτουργοί και ο δράστης ως συνεργός.</p> <p>2. Οι ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις ή άλλες περιστάσεις που επιτείνουν, μειώνουν ή αποκλείουν την ποινή λαμβάνονται υπόψη μόνο για εκείνο τον συμμετοχο στον οποίο υπάρχουν.</p>
ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΠΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Ι. ΚΥΡΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ	
<p>Άρθρο 50 Θανατική ποινή</p> <p>Κατηρηγμένο</p>	<p>Άρθρο 50 Είδη ποινών</p> <p>Κύριες ποινές είναι: α) οι στερητικές της ελευθερίας, β) η χρηματική ποινή και γ) η προσφορά κοινωφελούς εργασίας.</p>

<p>Άρθρο 51 Ποινές στερητικές της ελευθερίας</p> <p>1. Ποινές στερητικές της ελευθερίας είναι η κάθειρξη, η φυλάκιση, ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάσταση και η κράτηση.</p> <p>2. Για τις πρόσκαιρες ποινές στερητικής της ελευθερίας, η ημέρα υπολογίζεται σε 24 ώρες, η εβδομάδα σε επτά ημέρες, ο μήνας και το έτος σύμφωνα με το ημερολόγιο που ισχύει.</p> <p>3. Ο χρόνος της ποινής επιμετράται πάντοτε σε πλήρεις ημέρες, εβδομάδες, μήνες και έτη</p>	<p>Άρθρο 51 Ποινές στερητικές της ελευθερίας</p> <p>1. Ποινές στερητικές της ελευθερίας είναι η κάθειρξη, η φυλάκιση και ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων.</p> <p>2. Για τις πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, η ημέρα υπολογίζεται σε είκοσι τέσσερις ώρες, η εβδομάδα σε επτά ημέρες, ο μήνας και το έτος σύμφωνα με το ημερολόγιο που ισχύει.</p> <p>3. Ο χρόνος της ποινής επιμετράται πάντοτε σε πλήρεις ημέρες, εβδομάδες, μήνες και έτη.</p>
<p>Άρθρο 52 Κάθειρξη</p> <p>1. Η ποινή της κάθειρξης είναι ισόβια ή πρόσκαιρη και εκτελείται σε καταστήματα ή τμήματα καταστημάτων που προορίζονται αποκλειστικά γι' αυτήν.</p> <p>2. Όταν ο νόμος δεν ορίζει ρητά ότι η επιβαλλόμενη κάθειρξη είναι ισόβια, αυτή είναι πρόσκαιρη.</p> <p>3. Η διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη ούτε είναι μικρότερη από πέντε έτη, με την επιφύλαξη των ορισμών του άρθρου 91 για την αόριστη κάθειρξη.</p>	<p>Άρθρο 52 Κάθειρξη</p> <p>1. Η κάθειρξη είναι πρόσκαιρη και κατ' εξαίρεση, εφόσον ο νόμος το ορίζει ρητά, ισόβια.</p> <p>2. Η διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν υπερβαίνει τα δεκαπέντε έτη ούτε είναι κατώτερη των πέντε ετών.</p>
<p>Άρθρο 53 Φυλάκιση</p> <p>Η διάρκεια της φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη, ούτε είναι μικρότερη από δέκα ημέρες.</p>	<p>Άρθρο 53 Φυλάκιση</p> <p>Η διάρκεια της φυλάκισης δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ούτε είναι κατώτερη των δέκα ημερών.</p>
<p>Άρθρο 54 Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων</p> <p>Η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ούτε είναι μικρότερη από έξι (6) μήνες, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη. Αν η απειλούμενη ποινή είναι ισόβια κάθειρξη ή πρόσκαιρη μεγαλύτερη αυτής του προηγούμενου εδαφίου, η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη ούτε είναι μικρότερη από δύο (2).</p>	<p>Άρθρο 54 Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων</p> <p>Η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ούτε είναι κατώτερη των έξι μηνών, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί κάθειρξη ως δέκα έτη. Αν η απειλούμενη κάθειρξη είναι ισόβια ή πρόσκαιρη ανώτερη από αυτήν του προηγούμενου εδαφίου, η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης δεν υπερβαίνει τα οκτώ έτη ούτε είναι κατώτερη από δύο.</p>

Άρθρο 55 Κράτηση

Η διάρκεια της κράτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα ούτε να είναι συντομότερη από μία ημέρα, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις. Εκτελείται σε ιδιαίτερα τμήματα των φυλακών, ή, αν τέτοια δεν υπάρχουν, στα αστυνομικά κρατητήρια.

Άρθρο 56 Τρόπος εκτέλεσης ποινών και μέτρων ασφαλείας

1. Με ιδιαίτερους νόμους κανονίζεται ο τρόπος εκτέλεσης των ποινών, που προβλέπουν τα άρθρα 38 και 51 - 55, καθώς επίσης και των μέτρων ασφαλείας που προβλέπουν τα άρθρα 69-72.

2. Εκείνος που έχει υπερβεί το εβδομηκοστό πέμπτο (75ο) έτος της ηλικίας του εκτίει την ποινή ή το υπόλοιπο ποινής φυλάκισης ή κάθειρξης έως δέκα (10) έτη που του επιβλήθηκε στην κατοικία του, εκτός αν με ειδική αιτιολογία κριθεί ότι η έκτισή της σε κατάσταση κράτησης είναι απολύτως αναγκαία για να αποτραπεί από την τέλεση άλλων αντίστοιχης βαρύτητας εγκλημάτων. Τα παραπάνω ισχύουν και για καταδικασθείσα μητέρα που έχει την επιμέλεια ανήλικου τέκνου της μέχρι αυτό να συμπληρώσει την ηλικία των 8 ετών. Στην τελευταία περίπτωση, λαμβάνεται ιδίως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου. Εάν οι προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου υπάρχουν κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, αποφασίζει το δικαστήριο που επιβάλλει την ποινή. Σε κάθε άλλη περίπτωση, αποφασίζει το συμβούλιο πλημμελειοδικών μετά από αίτηση του καταδικασμένου.

3. Οι εκτίοντες ποινή στην κατοικία τους δύνανται να λαμβάνουν άδεια εξόδου από αυτήν από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης για λόγους εκπαίδευσης, εργασίας ή νοσηλείας. Οι ίδιοι υποχρεούνται να εμφανίζονται το πρώτο πενήνήμερο κάθε μήνα στο αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας τους. Αν παραλείψουν την υποχρέωσή τους αυτή, ο εισαγγελέας έκτισης της ποινής, εκτιμώντας τη συχνότητα των παραλείψεων και τους λόγους στους οποίους οφείλονται, μπορεί: α) να προβαίνει σε συστάσεις, β) να διατάξει την έκτιση μέρους της

Άρθρο 55 Παροχή κοινωφελούς εργασίας

Η παροχή κοινωφελούς εργασίας δεν μπορεί να έχει διάρκεια ανώτερη των επτακοσίων είκοσι ωρών ούτε να είναι κατώτερη των εκατό ωρών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

Άρθρο 56 Τρόπος εκτέλεσης ποινών και μέτρων ασφαλείας

Καταργείται

<p>ποινής τους που δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα στο κατάστημα κράτησης ή γ) να διατάξει την έκτιση της ποινής τους στο κατάστημα κράτησης. Η διάταξη του άρθρου 105 έχει και εδώ ανάλογη εφαρμογή.</p>	
<p>Άρθρο 57 Χρηματικές ποινές</p> <p>Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από εκατόν πενήντα (150) ευρώ ούτε ανώτερη από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ και το πρόστιμο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από είκοσι εννέα (29) ευρώ ούτε ανώτερο από πεντακόσια ενενήντα (590) ευρώ.</p>	<p>Άρθρο 57 Χρηματική ποινή</p> <p>1. Η χρηματική ποινή προσδιορίζεται σε ημερήσιες μονάδες.</p> <p>2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι ανώτερη: α) από ενενήντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται ως μόνη κύρια ποινή, β) από εκατόν ογδόντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται διαζευκτικά με ποινή στερητική της ελευθερίας και γ) από τριακόσιες εξήντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται αθροιστικά με ποινή στερητική της ελευθερίας.</p> <p>3. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, το ύψος κάθε ημερήσιας μονάδας δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα ευρώ ούτε ανώτερο από εκατό ευρώ.</p> <p>4. Με τον θάνατο του καταδικασθέντος διαγράφεται η χρηματική ποινή. Σε καμία περίπτωση δεν εκτελείται εναντίον των κληρονόμων του.</p>
<p>Άρθρο 58 Απόσβεση των ποινών σε χρήμα</p> <p>Με το θάνατο του καταδικασμένου διαγράφονται οι χρηματικές ποινές και τα πρόστιμα· σε καμία περίπτωση δεν εκτελούνται εναντίον των κληρονόμων του.</p>	<p>Άρθρο 58 Απόσβεση των ποινών σε χρήμα</p> <p>Καταργείται</p>
II. ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΙΝΕΣ	
<p>Άρθρο 59 Αυτοδίκαιη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων</p> <p>1. Η καταδίκη σε θανατική ποινή ή σε ισόβια κάθειρξη συνεπάγεται αυτοδικαίως τη διαρκή αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων του καταδικασμένου.</p> <p>2. Η καταδίκη σε κάθειρξη αόριστης διάρκειας σύμφωνα με το άρθρο 90 και επ. συνεπάγεται</p>	<p>Άρθρο 59 Γενική διάταξη</p> <p>Παρεπόμενες ποινές είναι: α) η αποστέρηση θέσεων και αξιωμάτων, β) η απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος, γ) η αφαίρεση άδειας οδήγησης ή εκμετάλλευσης μεταφορικού μέσου, δ) η δημοσίευση καταδικαστικής απόφασης και ε) η δήμευση.</p>

<p>αυτοδικαίως τη δεκαετή αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.</p>	
<p>Άρθρο 60 Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε πρόσκαιρη κάθειρξη</p> <p>Στις καταδίκες σε πρόσκαιρη κάθειρξη επιβάλλεται και πρόσκαιρη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων για δύο έως δέκα έτη.</p>	<p>Άρθρο 60 Αποστέρηση θέσεων και αξιωμάτων</p> <p>1. Αν ο υπαίτιος καταδικάστηκε σε ποινή κάθειρξης, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει αποστέρηση της δημόσιας θέσης ή του δημόσιου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος που κατέχει, εφόσον η πράξη του συνιστά βαριά παράβαση των καθηκόντων του.</p> <p>2. Η αποστέρηση επέρχεται μόλις η απόφαση γίνει αμετάκλητη.</p>
<p>Άρθρο 61 Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε φυλάκιση</p> <p>Όταν ο δράστης καταδικάζεται σε φυλάκιση, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που προβλέπει ειδικά ο νόμος, επιβάλλεται και αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων για ένα έως πέντε έτη αν: α) η ποινή που επιβλήθηκε είναι τουλάχιστον ενός έτους και β) η πράξη που έχει τελεσθεί φανερώνει από τα αίτια, το είδος, τον τρόπο εκτέλεσής της και όλες τις άλλες περιστάσεις ηθική διαστροφή του χαρακτήρα του δράστη ή συντρέχει περίπτωση του άρθρου 81Α ΠΚ.</p>	<p>Άρθρο 61 Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε φυλάκιση</p> <p>Καταργείται</p>
<p>Άρθρο 62 Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάσταση</p> <p>Όταν ο δράστης καταδικάζεται σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάσταση βάσει του άρθρου 38, αν η πράξη είναι κακούργημα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 60. Αν η πράξη είναι πλημμέλημα, οι διατάξεις των άρθρων 61 και 64.</p>	<p>Άρθρο 62 Αποστέρηση σε περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάσταση</p> <p>Καταργείται</p>
<p>Άρθρο 63 Αποτέλεσμα της αποστέρησης</p> <p>Η αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων έχει ως συνέπεια ότι εκείνος που καταδικάστηκε:</p> <p>1) χάνει οριστικά τα αιρετά δημόσια, δημοτικά ή κοινοτικά αξιώματά του, τις δημόσιες, δημοτικές ή κοινοτικές θέσεις που κατείχε, κάθε βαθμό του στο στρατό, την ιδιότητα του δικηγόρου, καθώς επίσης και τις επίτιμες θέσεις και τα παράσημα·</p>	<p>Άρθρο 63 Αποτέλεσμα της αποστέρησης</p> <p>Καταργείται</p>

<p>2) δεν μπορεί να αποκτήσει τα παραπάνω, είτε διαρκώς, στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 59, είτε κατά το χρόνο που ορίζει ο νόμος ή η απόφαση, στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 59 και στις περιπτώσεις των άρθρων 60, 61 και 62·</p> <p>3) δεν μπορεί, κατά τη διάκριση του προηγούμενου άρθρου: α) να ψηφίζει και να εκλέγεται στις πολιτικές, δημοτικές ή κοινοτικές εκλογές· β) να αποτελεί μέλος των ορκωτών δικαστηρίων και να διορίζεται πραγματογνώμονας από οποιαδήποτε δημόσια αρχή·</p>	
<p>Άρθρο 64 Μερική αποστέρηση σε περίπτωση φυλάκισης</p> <p>Σε περίπτωση φυλάκισης το δικαστήριο μπορεί εφόσον υπάρχουν οι όροι του άρθρου 61 να επιβάλει μερική αποστέρηση ορισμένων από τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 63, αν από το είδος της πράξης και τις λοιπές περιστάσεις αποκλείεται το ενδεχόμενο να γίνει κατάχρηση των δικαιωμάτων που διατηρούνται.</p>	<p>Άρθρο 64 Μερική αποστέρηση σε περίπτωση φυλάκισης</p> <p>Καταργείται</p>
<p>Άρθρο 65 Υπολογισμός του χρόνου της αποστέρησης</p> <p>1. Το αποτέλεσμα της ολικής ή μερικής αποστέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων αρχίζει μόλις η απόφαση γίνει αμετάκλητη· η διάρκειά της υπολογίζεται από την επόμενη της ημέρας κατά την οποία συμπληρώθηκε η έκτιση ή παραγράφηκε ή χαρίστηκε η στερητική της ελευθερίας ποινή, μαζί με την οποία είχε επιβληθεί η αποστέρηση.</p> <p>2. Στην περίπτωση του άρθρου 105 παρ. 1 και 2, η διάρκεια υπολογίζεται από την επόμενη της προσωρινής απόλυσης από τις φυλακές· στις περιπτώσεις των άρθρων 71 και 72 από την επόμενη της απόλυσης του καταδίκου από το κατάστημα στο οποίο βρισκόταν.</p>	<p>Άρθρο 65 Απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος</p> <p>1. Αν ο υπαίτιος διέπραξε έγκλημα με βαριά παράβαση των καθηκόντων του επαγγέλματος του, για την άσκηση του οποίου απαιτείται ειδική άδεια της αρχής, και εφόσον του επιβλήθηκε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον δύο ετών, το δικαστήριο μπορεί να απαγορεύσει την άσκηση του επαγγέλματος αυτού για χρονικό διάστημα από ένα μήνα έως δύο έτη.</p> <p>2. Η απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος αρχίζει μόλις η απόφαση γίνει αμετάκλητη και η διάρκειά της, εφόσον ο δράστης κρατείται, υπολογίζεται από την επομένη της ημέρας κατά την οποία απολύεται από τη φυλακή.</p>
<p>Άρθρο 66 Αποκατάσταση</p> <p>1. Όποιος αποστερήθηκε τα πολιτικά δικαιώματα κατά τα άρθρα 59 - 65 μπορεί με αίτησή του να αποκατασταθεί σ' αυτά από το δικαστήριο. Η</p>	<p>Άρθρο 66 Αφαίρεση άδειας οδήγησης ή εκμετάλλευσης μεταφορικού μέσου</p> <p>1. Αν ο υπαίτιος διέπραξε έγκλημα που έχει άμεση σχέση με την οδήγηση ή την εκμετάλλευση</p>

αποκατάσταση, όταν η καταδίκη αφορά κάθειρξη ή θανατική ποινή που μετατράπηκε σε ποινή στερητικής της ελευθερίας, μπορεί να γίνει μετά πέντε έτη· όταν αφορά φυλάκιση, μετά τρία έτη από τότε που εκτίθηκε, χαρίστηκε ή παραγράφηκε η ποινή ή, στις περιπτώσεις των άρθρων 71 και 72, από τότε που εκτίθηκε ή παραγράφηκε το μέτρο ασφάλειας. Για να χορηγηθεί η αποκατάσταση πρέπει να βεβαιωθεί ότι στο διάστημα αυτό ο αιτών έζησε έντιμη ζωή και εκπλήρωσε όσο μπορούσε τις υποχρεώσεις που προέκυψαν από το έγκλημα και βεβαιώθηκαν δικαστικά. Αν η αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων που προβλέπει το άρθρο 11 παρ. 1 επιβλήθηκε μετά την έκτιση ή την άφεση λόγω χάρις ή την παραγραφή της ποινής, η αποκατάσταση μπορεί να γίνει μετά τρία έτη από την ημέρα που έγινε αμετάκλητη η απόφαση του πλημμελειοδικείου η οποία είχε απαγγείλει την αποστέρηση.

2. Στην περίπτωση καταδίκης σε περιορισμό σε ψυχιατρικό κατάστημα η αποκατάσταση που προβλέπει η παρ. 1 μπορεί να χορηγηθεί μετά πέντε έτη, αν η πράξη είναι κακούργημα και μετά τρία έτη αν η πράξη είναι πλημμέλημα.

3. Αν η αίτηση για αποκατάσταση απορριφθεί, δεν μπορεί να επαναληφθεί πριν περάσουν δύο έτη.

4. Η διαδικασία με την οποία χορηγείται η αποκατάσταση ρυθμίζεται στην ποινική δικονομία.

μεταφορικού μέσου και εφόσον του επιβλήθηκε ποινή στερητικής της ελευθερίας τουλάχιστον έξι μηνών, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αφαίρεση της άδειας οδήγησης που κατέχει, για όλα ή ορισμένου τύπου μεταφορικά μέσα, ή της άδειας εκμετάλλευσης αντιστοίχως για χρονικό διάστημα από ένα μήνα ως ένα έτος.

2. Η διάταξη της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου έχει και στην περίπτωση αυτή ανάλογη εφαρμογή.

Άρθρο 67 Απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος

1. Αν ο υπαίτιος διέπραξε κακούργημα ή πλημμέλημα με βαριά παράβαση των καθηκόντων του επαγγέλματός του, για την άσκηση του οποίου απαιτείται ειδική άδεια της αρχής, και εφόσον του επιβλήθηκε ποινή στερητικής της ελευθερίας τουλάχιστον τριών μηνών, το δικαστήριο μπορεί να απαγγείλει και ανικανότητα για άσκηση του επαγγέλματος αυτού για χρονικό διάστημα ενός μέχρι πέντε ετών. Η ανικανότητα αυτή συνεπάγεται την οριστική ανάκληση της άδειας που είχε δοθεί.

Σε περίπτωση καταδίκης για οποιαδήποτε αξιόποινή πράξη των άρθρων 336, 338 παράγραφος 1, 339, 342

Άρθρο 67 Δημοσίευση καταδικαστικής απόφασης

1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασής του, αν το επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον.

2. Η δημοσίευση διατάσσεται στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος, ύστερα από αίτηση του παθόντος.

3. Στην ίδια απόφαση ορίζεται ο τρόπος της δημοσίευσης και η υποχρέωση καταβολής της δαπάνης γι' αυτήν.

4. Η απόφαση δημοσιεύεται όταν καταστεί αμετάκλητη.

παράγραφοι 1 και 2, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351, 351Α που τελέσθηκε σε βάρος ανηλίκου, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει στον καταδικασμένο την απαγόρευση άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας, εφόσον αυτή περιλαμβάνει τακτικές επαφές με ανηλίκους, για χρονικό διάστημα ενός μέχρι πέντε ετών. Σε περίπτωση δεύτερης καταδίκης για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη του προηγούμενου εδαφίου, το δικαστήριο επιβάλλει υποχρεωτικά μόνιμη απαγόρευση επαγγελματικής δραστηριότητας που έχει τα αναφερόμενα στο εδάφιο αυτό χαρακτηριστικά.

2. Η διάταξη του άρθρου 65 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο 68 Δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης

1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης, αν το επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον.

2. Στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος μπορεί να διαταχθεί η δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης ύστερα από αίτηση του παθόντος, και της αθωωτικής ύστερα από αίτηση εκείνου που αθωώθηκε, αν το δικαστήριο κρίνει ότι ο αιτών έχει νόμιμο συμφέρον.

3. Στην ίδια απόφαση ορίζεται ο τρόπος της δημοσίευσης και η υποχρέωση καταβολής της δαπάνης γι' αυτήν.

Άρθρο 68 Δήμευση

1. Αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία που είναι προϊόντα κακουργήματος ή πλημμελήματος το οποίο πηγάζει από δόλο, καθώς και τοιμήματός, και όσα αποκτήθηκαν με αυτά αμέσως ή εμμέσως, επίσης και αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία που χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την εκτέλεση τέτοιας πράξης μπορούν να δημευθούν αν αυτά ανήκουν στον αυτουργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους. Αν τα παραπάνω αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία έχουν αναμειχθεί με περιουσία που αποκτήθηκε από νόμιμες πηγές, η σχετική περιουσία υπόκειται σε δήμευση μέχρι την καθορισμένη αξία των αναμειχθέντων αντικειμένων.

2. Δήμευση δεν επιβάλλεται, όταν το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα διαδίκου ή τρίτου, κρίνει ότι αυτή είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση δυσανάλογη, όπως όταν υπάρχει κίνδυνος να αποστερήσει τον καταδικασθέντα ή τρίτο, ιδίως την οικογένειά τους, από πράγμα που εξυπηρετεί τον αναγκαίο βιοπορισμό τους ή να προκαλέσει σε αυτούς υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ανάλογα περιορισμένη δήμευση ή να επιβάλει χρηματική ποινή, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

3. Αν τα αντικείμενα ή τα περιουσιακά στοιχεία της παραγράφου 1 δεν υπάρχουν πλέον ή δεν έχουν

βρεθεί, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει δήμευση (αναπληρωματική δήμευση) σε ίσης, κατά το χρόνο έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, αξίας περιουσιακά στοιχεία του δράστη.

4. Αν το δικαστήριο δεν μπορεί να επιβάλει δήμευση στα αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία των προηγούμενων παραγράφων, επειδή αυτά δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν ή ανήκουν εν όλω ή εν μέρει σε τρίτο, στον οποίο δεν μπορεί να επιβληθεί δήμευση, μπορεί να επιβάλει στον δράστη χρηματική ποινή μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στην αξία των αντικειμένων αυτών.

5. Η δήμευση επιβάλλεται σε τρίτο αν τα αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάστηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από τον δράστη σε αυτόν ή αν αποκτήθηκαν από αυτόν ή περιήλθαν με άλλο τρόπο σε αυτόν, εφόσον κατά το χρόνο κτήσης των περιουσιακών στοιχείων γνώριζε ότι ενδέχεται να προέρχονται από κακούργημα ή πλημμέλημα εκ δόλου και ότι σκοπός της μεταβίβασής τους ήταν να αποφευχθεί η δήμευση. Η γνώση, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, πρέπει να προκύπτει από το συνδυασμό περισσότερων ειδικά αναφερόμενων στην απόφαση του δικαστηρίου περιστατικών, όπως ιδίως ότι η μεταβίβαση ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου πραγματοποιήθηκε χωρίς αντάλλαγμα ή με αντάλλαγμα σημαντικά κατώτερο από την αγοραία αξία ή από εκείνο που θα προέκυπτε, με βάση τη συνήθη πρακτική, στις οικείες βιοτικές σχέσεις. Η δήμευση επιβάλλεται στον τρίτο μόνο εφόσον δεν μπορεί να επιβληθεί σε βάρος του δράστη δήμευση του ανταλλάγματος που έλαβε για τη μεταβίβαση ή αναπληρωματική δήμευση. Όταν ο τρίτος είναι νομικό πρόσωπο, εξετάζεται αν υπήρχε η προβλεπόμενη γνώση σχετικά με την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων, σε όποιον έχει εξουσία εκπροσώπησής του ή είναι εξουσιοδοτημένος για τη λήψη αποφάσεων ή για την άσκηση ελέγχου, στο πλαίσιο του νομικού προσώπου ή της επιχείρησης ή σε όποιον ασκεί εν τοις πράγμασι τα καθήκοντα αυτά.

	6. Σε κάθε περίπτωση δήμευσης, το δικαστήριο αποφασίζει αν αυτά που δημεύθηκαν, επιβάλλεται να καταστραφούν ή αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το δημόσιο συμφέρον ή για κοινωνικούς σκοπούς ή για την ικανοποίηση του θύματος.
--	--

III. ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άρθρο 69 Μέτρα θεραπείας ατόμων που απαλλάσσονται από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής

1. Αν κάποιος που τέλεσε αξιόποινη πράξη, η οποία απειλείται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός (1) έτους, απαλλάχθηκε από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής (άρθρο 34), το δικαστήριο διατάσσει κατάλληλο για τη θεραπεία του μέτρο, εφόσον κρίνει ότι, εξαιτίας της κατάστασής του, υπάρχει κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης κίνδυνος, αν αφεθεί ελεύθερος, να τελέσει και άλλα τουλάχιστον ανάλογης βαρύτητας εγκλήματα. Η διάταξη της απόφασης που αφορά το θεραπευτικό μέτρο εκτελείται με φροντίδα της εισαγγελικής αρχής.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει για όλα τα εγκλήματα κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας που απειλούνται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Δεν ισχύει για τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας που δεν εμπεριέχουν χρήση βίας ή απειλή βίας.

3. Κατάλληλα θεραπευτικά μέτρα είναι: (α) η νοσηλεία σε ειδικό τμήμα δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου, (β) η νοσηλεία σε ψυχιατρικό τμήμα δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου και (γ) η υποχρεωτική θεραπεία και ψυχιατρική παρακολούθηση κατά τακτά χρονικά διαστήματα σε κατάλληλη εξωνοσοκομειακή Μονάδα Ψυχικής Υγείας ή εξωτερικά ιατρεία δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου.

4. Οι προϋποθέσεις επιβολής του μέτρου βεβαιώνονται με μία τουλάχιστον πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται αμέσως μετά τη σύλληψη και με άλλη μία τουλάχιστον πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται όσο το δυνατό

Άρθρο 69 Γενική διάταξη

1. Μέτρα ασφαλείας, εκτός από τα προβλεπόμενα στα άρθρα 122 και 123, είναι: α) τα μέτρα θεραπείας ατόμων που πάσχουν από ψυχική ή διανοητική διαταραχή και (β) η δήμευση κατά το άρθρο 76.

2. Τα μέτρα ασφαλείας δεν μπορούν να επιβληθούν όταν η επιβολή τους παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας ενόψει της βαρύτητας της πράξης που έχει τελεστεί, της πράξης που υπάρχει κίνδυνος να τελεστεί, καθώς και της έντασης αυτού του κινδύνου. Για την αξιολόγηση των όρων αυτών απαιτείται ειδική αιτιολογία.

πλησιέστερα προς τη δικάσιμο, με μέριμνα του εισαγγελέα του δικαστηρίου στο οποίο εισάγεται προς εκδίκαση η υπόθεση. Οι πραγματογνωμοσύνες διενεργούνται από πραγματογνώμονα που επιλέγεται, κατά προτίμηση, από τον κατάλογο που τηρείται στο οικείο Πρωτοδικείο. Στις πραγματογνωμοσύνες προτείνεται και το τυχόν κατάλληλο μέτρο θεραπείας.

Άρθρο 69Α Μέτρα θεραπείας ατόμων που απαλλάσσονται από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής

1. Αν κάποιος που τέλεσε αξιόποινη πράξη, η οποία απειλείται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους, απαλλάχθηκε από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής (άρθρο 34), το δικαστήριο διατάσσει κατάλληλο για τη θεραπεία του μέτρο, εφόσον κρίνει ότι, εξαιτίας της κατάστασής του, υπάρχει κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης κίνδυνος, αν αφεθεί ελεύθερος, να τελέσει και άλλα τουλάχιστον ανάλογης βαρύτητας εγκλήματα. Η διάταξη της απόφασης που αφορά στο θεραπευτικό μέτρο εκτελείται με φροντίδα της εισαγγελικής αρχής.

2. Η προηγούμενη παράγραφος ισχύει για όλα τα εγκλήματα κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας που απειλούνται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τριών μηνών. Δεν ισχύει για τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας που δεν εμπεριέχουν χρήση βίας ή απειλή βίας.

3. Κατάλληλα θεραπευτικά μέτρα είναι: (α) η νοσηλεία σε ειδικό τμήμα δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου, (β) η νοσηλεία σε ψυχιατρικό τμήμα δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου, και (γ) η υποχρεωτική θεραπεία και ψυχιατρική παρακολούθηση κατά τακτά χρονικά διαστήματα σε κατάλληλη εξωνοσοκομειακή Μονάδα Ψυχικής Υγείας ή εξωτερικά ιατρεία δημόσιου ψυχιατρικού ή γενικού νοσοκομείου.

4. Οι προϋποθέσεις επιβολής του μέτρου βεβαιώνονται με μία τουλάχιστον πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται αμέσως μετά

	<p>τη σύλληψη και με άλλη μία τουλάχιστον πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται όσο το δυνατό πλησιέστερα προς τη δικάσιμο, με μέριμνα του εισαγγελέα του δικαστηρίου στο οποίο εισάγεται προς εκδίκαση η υπόθεση. Οι πραγματογνωμοσύνες διενεργούνται από πραγματογνώμονα που επιλέγεται, κατά προτίμηση, από τον κατάλογο που τηρείται στο οικείο Πρωτοδικείο. Στις πραγματογνωμοσύνες προτείνεται και το τυχόν κατάλληλο μέτρο θεραπείας.</p>
<p>Άρθρο 70 Διάρκεια του θεραπευτικού μέτρου</p> <p>1. Στην απόφαση που διατάσσει το θεραπευτικό μέτρο ορίζεται ο μέγιστος χρόνος της διάρκειάς του, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη για τα πλημμελήματα και τα πέντε (5) έτη για τα κακουργήματα. Ένα (1) μήνα τουλάχιστον πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται το θεραπευτικό μέτρο, μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, να διατάξει την παράταση του μέτρου ή την αντικατάστασή του με άλλο για τον ίδιο κατά ανώτατο όριο χρόνο, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τις ανάγκες της θεραπείας και εξακολουθούν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 69. Πριν από την έκδοση της απόφασης, το δικαστήριο καλεί τον θεραπευόμενο και τον συνήγορό του, καθώς και τη διεύθυνση της μονάδας όπου εκτελείται το μέτρο, να διατυπώσουν τις απόψεις τους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η παράταση του χρόνου διάρκειας του θεραπευτικού μέτρου πέραν των ανωτάτων χρονικών ορίων, με τη διαδικασία και για τους λόγους που προβλέπονται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, εφόσον για την ύπαρξη των λόγων αυτών και την ανάγκη παράτασης του χρόνου διάρκειας του μέτρου υφίσταται η σύμφωνη γνώμη του θεράποντος ψυχιάτρου του θεραπευόμενου και του επιστημονικού διευθυντή της μονάδας θεραπείας. Ο συνολικός χρόνος διάρκειας του θεραπευτικού μέτρου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη χρονική διάρκεια του ανώτατου ορίου της ποινής που προβλέπεται στο νόμο για την πράξη που τέλεσε ο θεραπευόμενος.</p> <p>2. Το ίδιο δικαστήριο, κάθε έτος, τηρώντας την ίδια διαδικασία, αποφασίζει αν το θεραπευτικό μέτρο που</p>	<p>Άρθρο 70 Διάρκεια του θεραπευτικού μέτρου</p> <p>1. Στην απόφαση που διατάσσει το θεραπευτικό μέτρο ορίζεται ο μέγιστος χρόνος της διάρκειάς του, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη για τα πλημμελήματα και τα πέντε έτη για τα κακουργήματα. Ένα μήνα τουλάχιστον πριν τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται το θεραπευτικό μέτρο, μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, να διατάξει την παράταση του μέτρου ή την αντικατάστασή του με άλλο για τον ίδιο κατά ανώτατο όριο χρόνο, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τις ανάγκες της θεραπείας και εξακολουθούν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου. Πριν από την έκδοση της απόφασης, το δικαστήριο καλεί τον θεραπευόμενο και το συνήγορο του, καθώς και τη διεύθυνση της μονάδας, όπου εκτελείται το μέτρο, να διατυπώσουν τις απόψεις τους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η παράταση του χρόνου διάρκειας του θεραπευτικού μέτρου πέραν των ανωτάτων χρονικών ορίων, με τη διαδικασία και για τους λόγους που προβλέπονται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, εφόσον για την ύπαρξη των λόγων αυτών και την ανάγκη παράτασης του χρόνου διάρκειας του μέτρου υφίσταται η σύμφωνη γνώμη του θεράποντος ψυχιάτρου του θεραπευόμενου και του επιστημονικού διευθυντή της μονάδας θεραπείας. Ο συνολικός χρόνος διάρκειας του θεραπευτικού μέτρου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη χρονική διάρκεια του ανώτατου ορίου της ποινής που προβλέπεται στο νόμο για την πράξη που τέλεσε ο θεραπευόμενος.</p> <p>2. Το ίδιο δικαστήριο, κάθε έτος, τηρώντας την ίδια διαδικασία, αποφασίζει αν το θεραπευτικό μέτρο που</p>

έχει επιβληθεί πρέπει να εξακολουθήσει ή να αντικατασταθεί με άλλο. Μπορεί όμως και οποτεδήποτε, με αίτηση του εισαγγελέα, του θεραπευομένου ή της διεύθυνσης της μονάδας όπου εκτελείται το μέτρο, μετά από εισήγηση του θεράποντος ιατρού, να διατάξει την άρση ή την αντικατάστασή του. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, απαιτείται να υπάρχει στην απόφαση ειδική αιτιολογία ως προς την ανάγκη διατήρησης του θεραπευτικού μέτρου. Νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από την απόρριψη της προηγούμενης.

3. Στη διαδικασία ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου του παρόντος άρθρου, καθώς και ενώπιον του Εφετείου σε περίπτωση άσκησης έφεσης, αν ο θεραπευόμενος δεν έχει συνήγορο, διορίζεται συνήγορος αυτεπαγγέλτως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

έχει επιβληθεί πρέπει να εξακολουθήσει ή να αντικατασταθεί με άλλο. Μπορεί όμως και οποτεδήποτε, με αίτηση του εισαγγελέα, του θεραπευομένου ή της διεύθυνσης της μονάδας όπου εκτελείται το μέτρο, μετά από εισήγηση του θεράποντος ιατρού, να διατάξει την άρση ή αντικατάστασή του. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, στην απόφαση απαιτείται να υπάρχει ειδική αιτιολογία ως προς την ανάγκη διατήρησης του θεραπευτικού μέτρου. Νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών από την απόρριψη της προηγούμενης.

3. Στη διαδικασία ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1, εδάφιο β' και 2 του άρθρου αυτού, καθώς και του Εφετείου σε περίπτωση άσκησης έφεσης, εάν ο θεραπευόμενος δεν έχει συνήγορο, διορίζεται συνήγορος αυτεπαγγέλτως, κατά τις διατάξεις του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 70Α Μέτρα θεραπείας ατόμων μειωμένου καταλογισμού λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής

1. Αν κάποιος τέλεσε αξιόποινη πράξη λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής που μειώνει σημαντικά τον καταλογισμό του (άρθρο 36 παράγραφος 1) και η πράξη του απειλείται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός (1) έτους, το δικαστήριο, εκτός από την επιβολή μειωμένης ποινής (άρθρο 83), διατάσσει την εισαγωγή του σε ψυχιατρικό παράρτημα καταστήματος κράτησης ή, σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης της ποινής του, τα θεραπευτικά μέτρα της παραγράφου 3 του άρθρου 69, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει ο κίνδυνος της παραγράφου 1 του άρθρου 69. Οι παράγραφοι 2 και 4 του άρθρου 69 έχουν και στην περίπτωση αυτή εφαρμογή.

2. Η εκτέλεση του μέτρου γίνεται αμέσως μετά από την έκδοση της απόφασης, με φροντίδα της εισαγγελικής αρχής.

3. Το άρθρο 70 εφαρμόζεται αναλόγως. Μετά την ολοκλήρωση του θεραπευτικού μέτρου, ο

καταδικασθείς εκτίει την ποινή του, εφόσον δεν έχει ανασταλεί η εκτέλεσή της. Από την ποινή αφαιρείται ο χρόνος νοσηλείας στο ψυχιατρικό παράρτημα καταστήματος κράτησης ή στις μονάδες των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 69. Το Τριμελές Πλημμελειοδικείο του τόπου εκτέλεσης του μέτρου μπορεί όμως να διατάξει τη μη έκτιση της ποινής, αν το έγκλημα για το οποίο επιβλήθηκε είναι πλημμέλημα.

Άρθρο 71 Εισαγωγή αλκοολικών και τοξικομανών σε θεραπευτικό κατάστημα

1. Αν κάποιος καταδικασθεί: α) για κακούργημα ή πλημμέλημα που ο νόμος το τιμωρεί με ποινή φυλάκισης πάνω από έξι μήνες και που μπορεί ν' αποδοθεί σε κατάχρηση οιοπνευματωδών ποτών ή άλλων ναρκωτικών μέσων, ή β) για έγκλημα σε κατάσταση υπαίτιας μέθης, κατά το άρθρο 193, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εισαγωγή του σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα, αν πρόκειται για πρόσωπο που κάνει καθ' έξη κατάχρηση οιοπνευματωδών ποτών ή άλλων ναρκωτικών μέσων.

2. Η εισαγωγή στο θεραπευτικό κατάστημα επακολουθεί την έκτιση της ποινής και η παραμονή σ' αυτό διαρκεί όσο χρόνο απαιτεί ο σκοπός της, ποτέ όμως περισσότερο από μία διετία. Την απόλυση πριν από την διετία την αποφασίζει το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το κατάστημα με πρόταση της διεύθυνσής του

Άρθρο 71 Μέτρα θεραπείας ατόμων μειωμένου καταλογισμού λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής

1. Αν κάποιος τέλεσε αξιόποινη πράξη λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής που μειώνει σημαντικά τον καταλογισμό του (άρθρο 36 παρ. 1) και η πράξη του απειλείται με ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους, το δικαστήριο, εκτός από την επιβολή της μειωμένης ποινής, διατάσσει την εισαγωγή του σε ψυχιατρικό παράρτημα καταστήματος κράτησης ή, σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης της ποινής του, τα θεραπευτικά μέτρα του άρθρου 69Α παρ. 3, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει ο περιγραφόμενος στο άρθρο 69Α παρ. 1 κίνδυνος. Οι παράγραφοι 2 και 4 του άρθρου 69Α έχουν και στην περίπτωση αυτή εφαρμογή.

2. Η εκτέλεση του μέτρου γίνεται αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης, με φροντίδα της εισαγγελικής αρχής.

3. Το άρθρο 70 έχει και εδώ ανάλογη εφαρμογή. Μετά την ολοκλήρωση του θεραπευτικού μέτρου, ο καταδικασθείς εκτίει την ποινή του, εφόσον δεν έχει ανασταλεί η εκτέλεσή της. Από την ποινή αφαιρείται ο χρόνος νοσηλείας στο ψυχιατρικό παράρτημα καταστήματος κράτησης ή στις μονάδες του άρθρου 69Α παρ. 3, στοιχεία α' και β'. Το Τριμελές Πλημμελειοδικείο του τόπου εκτέλεσης του μέτρου μπορεί όμως να διατάξει τη μη έκτιση της ποινής, αν το έγκλημα για το οποίο επιβλήθηκε είναι πλημμέλημα και η έκτιση δεν θεωρείται πλέον αναγκαία.

Άρθρο 72 Παραπομπή σε κατάσταση εργασίας

1. Αν η πράξη, για την οποία κάποιος κηρύχθηκε ένοχος και του επιβλήθηκε φυλάκιση, μπορεί να αποδοθεί στη φυγοπονία του ή στη ροπή του για άτακτη ζωή, το δικαστήριο μπορεί στις περιπτώσεις που ο νόμος ειδικά καθορίζει, να διατάξει, εκτός από την ποινή που του επιβλήθηκε, και την παραπομπή του σε επανορθωτικό κατάσταση εργασίας.

2. Η εισαγωγή στο κατάσταση εργασίας επακολουθεί την έκτιση της ποινής. Η διάρκεια της παραμονής σ' αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερη από ένα έτος ούτε ανώτερη από πέντε έτη. 3. Αφού συμπληρωθεί το ελάχιστο όριο και ακολούθως κάθε έτος το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το κατάσταση αποφασίζει με αίτηση της διεύθυνσής του ή του εισαγγελέα αν ο κρατούμενος πρέπει να απολυθεί.

4. Αν αυτός που καταδικάστηκε είναι υπότροπος, η παραπομπή του σε επανορθωτικό κατάσταση εργασίας είναι υποχρεωτική.

Άρθρα 72

Καταργείται

Άρθρο 73 Απαγόρευση διαμονής

1. Αν το δικαστήριο, εκτιμώντας το είδος της πράξης που τέλεσε ο καταδικασμένος ή την προσωπικότητά του και τις άλλες περιστάσεις, κρίνει ότι η διαμονή του σε ορισμένους τόπους προκαλεί συγκεκριμένο κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, και αν η ποινή που του επιβλήθηκε είναι κάθειρξη ή φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, αλλά για τη φυλάκιση μόνο στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος, το δικαστήριο αυτό μπορεί να καθορίσει τους τόπους στους οποίους η αστυνομική αρχή μπορεί, κατά την παρ. 2, να απαγορεύσει τη διαμονή του για πέντε κατ' ανώτατο όριο έτη, τα οποία αρχίζουν από την ημέρα που η ποινή εκτίθηκε, παραγράφηκε ή χαρίστηκε.

2. Με βάση αυτή την απόφαση η αστυνομική αρχή έχει δικαίωμα, μετά γνωμοδότηση της διεύθυνσης της φυλακής, να απαγορεύσει στον καταδικασμένο να διαμένει για όσο χρόνο ορίζεται στην απόφαση σε όλους τους τόπους που αυτή ορίζει ή σε μερικούς μόνο από αυτούς, κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται στην απόφαση.

Άρθρο 73

Καταργείται

3. Σε περίπτωση δεύτερης και κάθε άλλης νεότερης καταδίκης για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη κλοπής, απάτης, πλαστογραφίας, εκβιασμού, πορνογραφίας ανηλίκων, μαστροπείας, σωματεμπορίας, ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, εκμετάλλευσης πόρνης, παράβασης των διατάξεων για τα ναρκωτικά, λαθρεμπορίου, προστασίας του εθνικού νομίσματος και των αρχαιοτήτων, καθώς και στις περιπτώσεις της παρ. 1 αυτού του άρθρου, το δικαστήριο επιβάλλει στον καταδικασμένο την υποχρέωση μέσα σε δέκα ημέρες από την έκτιση της ποινής του ή την απόλυσή του με οποιονδήποτε τρόπο, να δηλώσει στην αστυνομική αρχή του τόπου της διαμονής του τη διεύθυνση της κατοικίας του και, επί μία τριετία, να γνωστοποιεί κάθε μεταβολή της στην ίδια αρχή. Η διάταξη του άρθρου 182 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο 74 Απέλαση αλλοδαπού

1. Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από τη χώρα, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλαση αλλοδαπού που καταδικάσθηκε σε κάθειρξη, εάν κρίνει ότι η παραμονή του στη χώρα δεν συμβιβάζεται προς τους όρους της κοινωνικής συμβίωσης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το είδος του εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκε, το βαθμό της υπαιτιότητάς του, τις ειδικές συνθήκες τέλεσης της πράξης, τις συνέπειες αυτής, το χρόνο παραμονής του στο ελληνικό έδαφος, τη νομιμότητα ή μη της παραμονής του, την εν γένει συμπεριφορά, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ύπαρξη οικογένειας και γενικότερα το βαθμό ένταξης αυτού στην ελληνική κοινωνία. Αν ο αλλοδαπός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης ήταν ανήλικος, για την απέλαση του λαμβάνεται υπόψη και η τυχόν νόμιμη εγκατάσταση και παραμονή της οικογένειάς του στη χώρα ή στην περίπτωση που η οικογένεια του διαμένει στην αλλοδαπή, ο υφιστάμενος στη χώρα προορισμού σοβαρός κίνδυνος κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας του. Η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την έκτιση της ποινής ή την απόλυση από τις φυλακές. Το ίδιο ισχύει και όταν η απέλαση επιβλήθηκε από το δικαστήριο ως παρεπόμενη ποινή.

Άρθρα 74

Καταργείται

2. Το δικαστήριο μπορεί, επίσης, να διατάξει την απέλαση από τη χώρα κάθε αλλοδαπού στον οποίο επιβλήθηκε μέτρο ασφάλειας των άρθρων 69, 71 και 72. Σε αυτή την περίπτωση, η απέλαση μπορεί να διαταχθεί σε αντικατάσταση αυτών των μέτρων.

3. Το δικαστήριο που αποφασίζει την απέλαση του αλλοδαπού δράστη επιβάλλει σε αυτόν απαγόρευση επανεισόδου του στη χώρα, για χρονικό διάστημα έως δέκα (10) ετών. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου του δικαστηρίου που επέβαλε την απέλαση, μετά από γνώμη της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, μπορεί να επιτρέψει την επιστροφή του αλλοδαπού στη χώρα ύστερα από αίτηση του, αφού περάσει μια τριετία από την εκτέλεση της απέλασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο χρονικός περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει σε περίπτωση αλλοδαπού ο οποίος έχει τελέσει γάμο με Έλληνα υπήκοο, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί ο γάμος, καθώς και σε περίπτωση παλιννοστούντος ελληνικής καταγωγής. Το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα και μπορεί να εξετάσει νέα αίτηση για επιστροφή μόνο μετά την πάροδο ενός (1) έτους από την απόρριψη της προηγούμενης.

4. α. Η απέλαση εκτελείται με ενέργειες των αρμόδιων αστυνομικών αρχών, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία περί αλλοδαπών, καθώς και τους κανόνες του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου. Πέντε (5) μήνες πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου για την υφ' όρον απόλυση του κρατούμενου, ο διευθυντής του καταστήματος κράτησης υποχρεούται να ενημερώσει σχετικά τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης, ώστε ο τελευταίος να παραγγείλει αμέσως στην αρμόδια αστυνομική αρχή τη διερεύνηση του εφικτού της απέλασης και την προετοιμασία για την υλοποίησή της. Τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου για την υφ' όρον απόλυση, η αρμόδια αστυνομική αρχή αναφέρει, με αιτιολογημένη έκθεση της, στον εισαγγελέα του τόπου κράτησης εάν η απέλαση είναι εφικτή. Σε περίπτωση που η απέλαση είναι εφικτή, εκτελείται αμέσως μετά την υφ' όρον απόλυση ή την έκτιση της ποινής του κρατούμενου. Με αιτιολογημένη διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου

κράτησης, η κράτηση μπορεί να παραταθεί για ένα (1) μήνα μόνο από το χρόνο της υφ' όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής, εφόσον η διαδικασία απέλασης έχει ξεκινήσει και πρόκειται να εκτελεστεί μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα. Μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού και εφόσον η απέλαση δεν έχει πραγματοποιηθεί, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού, του επιβάλλονται οι όροι που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 100 ή ορισμένοι από αυτούς και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως.

β. Σε περίπτωση που ο αλλοδαπός παρεμποδίζει την προετοιμασία της απομάκρυνσής του, αρνούμενος να συνεργαστεί με τις αρχές και να αποκαλύψει τα πραγματικά του στοιχεία, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης μπορεί να παρατείνει την κράτησή του μέχρι και τρεις (3) μήνες από το χρόνο της υφ' όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περίπτωση α', ο αλλοδαπός παραμένει μέχρι την εκτέλεση της απέλασής του σε ειδικό χώρο του καταστήματος κράτησης ή του θεραπευτικού καταστήματος ή σε ειδικό χώρο των αστυνομικών αρχών που δημιουργούνται για το σκοπό αυτόν, με εντολή του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης. Κατά της εισαγγελικής διάταξης που παρατείνει την κράτηση, ο κρατούμενος μπορεί να υποβάλει προσφυγή, για την οποία αποφαινεται αμετάκλητα ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Μετά την παρέλευση του τριμήνου, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού, του επιβάλλονται οι όροι που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 100 ή ορισμένοι από αυτούς και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως.

γ. Όταν η απέλαση καταστεί εφικτή κατά την αιτιολογημένη γνώμη της αστυνομικής αρχής, η απόφαση αναστολής αυτής ανακαλείται με την ίδια διαδικασία που εκδόθηκε και διατάσσεται η κράτηση του αλλοδαπού για την πραγματοποίηση της απέλασης για χρονικό διάστημα το πολύ δεκαπέντε (15) ημερών.

5. Εάν, σύμφωνα με την αιτιολογημένη έκθεση της αστυνομικής αρχής κατά την περίπτωση α' της παραγράφου 4, η απέλαση δεν είναι εφικτή για οποιονδήποτε λόγο και ιδίως επειδή: α) ο αλλοδαπός είναι ανιθαγενής ή ζητεί διεθνή προστασία ή απολαμβάνει διεθνή προστασία, ή β) δεν λειτουργεί ή δεν συνεργάζεται η προξενική αρχή της χώρας καταγωγής του ή γ) η χώρα του δεν συνιστά ασφαλή προορισμό ή τυχόν επιστροφή συνιστά παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ ή δ) δεν τον δέχεται η χώρα καταγωγής του, τότε, μετά την υφ' όρον απόλυση ή την έκτιση ποινής, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλει υποχρεωτικά με διάταξή του την απέλαση, επιβάλλει τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 100 ή ορισμένους από αυτούς και ο κρατούμενος απολύεται αμέσως. Όταν η απέλαση καταστεί εφικτή, εφαρμόζεται αναλόγως η περίπτωση γ' της προηγούμενης παραγράφου.

6. Αυτός που παραβιάζει τον όρο ή τους όρους που του έχουν επιβληθεί από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών κατά την αναστολή της απέλασης, τιμωρείται με την ποινή του άρθρου 182 παρ. 1.

Άρθρο 75 Παραγραφή μέτρου ασφαλείας

1. Αν από τότε που έγινε αμετάκλητη η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε μέτρο ασφαλείας των άρθρων 69, 71, 72 και 74, περάσει τριετία χωρίς να έχει αρχίσει η εκτέλεση του μέτρου, αυτό δεν μπορεί πια να εκτελεστεί, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά.

2. Την εκτέλεση του μέτρου ασφαλείας κατά την προηγούμενη παράγραφο το δικαστήριο μπορεί να τη διατάξει μόνο, αν ο σκοπός του μέτρου επιβάλλει ακόμη και τότε την εφαρμογή του.

3. Στην προθεσμία των τριών ετών δεν υπολογίζεται ο χρόνος κατά τον οποίο αυτός που υποβλήθηκε σε μέτρο ασφαλείας εκτίει ποινή στερητική της ελευθερίας ή άλλο μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας.

Άρθρο 75 Παραγραφή μέτρου ασφαλείας

1. Αν από τότε που έγινε αμετάκλητη η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε το μέτρο ασφαλείας του άρθρου 69Α περάσει τριετία χωρίς να έχει αρχίσει η εκτέλεσή του, αυτό δεν μπορεί πια να εκτελεστεί, εκτός αν το δικαστήριο που το επέβαλε διατάξει διαφορετικά και δεν έχουν περάσει δέκα έτη από την επιβολή του.

2. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εκτέλεση του μέτρου κατά την προηγούμενη παράγραφο μόνο αν ο σκοπός του μέτρου επιβάλλει ακόμα και τότε την εφαρμογή του.

Άρθρο 76 Δήμευση

1. Αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία που είναι προϊόντα κακουργήματος ή πλημμελήματος το οποίο πηγάζει από δόλο, καθώς και το τίμημά τους, και όσα αποκτήθηκαν με αυτά αμέσως ή εμμέσως, επίσης και αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία που χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την εκτέλεση τέτοιας πράξης μπορούν να δημευθούν αν αυτά ανήκουν στον αυτουργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους. Για άλλες αξιόποινες πράξεις δήμευση μπορεί να επιβληθεί μόνο στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος. Αν τα παραπάνω αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία έχουν αναμειχθεί με περιουσία που αποκτήθηκε από νόμιμες πηγές, η σχετική περιουσία υπόκειται σε δήμευση μέχρι την καθορισμένη αξία των αναμειχθέντων αντικειμένων.

2. Δήμευση δεν επιβάλλεται, όταν το δικαστήριο, αυτεπάγγελα ή μετά από αίτημα διαδίκου ή τρίτου, κρίνει ότι αυτή είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση δυσανάλογη, όπως όταν υπάρχει κίνδυνος να αποστερήσει τον καταδικασθέντα ή τρίτο, ιδίως την οικογένειά τους, από πράγμα που εξυπηρετεί τον αναγκαίο βιοπορισμό τους ή να προκαλέσει σε αυτούς υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ανάλογα περιορισμένη δήμευση ή να επιβάλει χρηματική ποινή, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

3. Αν τα αντικείμενα ή τα περιουσιακά στοιχεία της παραγράφου 1 δεν υπάρχουν πλέον ή δεν έχουν βρεθεί, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει δήμευση (αναπληρωματική δήμευση) σε ίσης, κατά το χρόνο έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, αξίας περιουσιακά στοιχεία του δράστη.

4. Αν το δικαστήριο δεν μπορεί να επιβάλει δήμευση στα αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία των προηγούμενων παραγράφων, επειδή αυτά δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν ή ανήκουν εν όλω ή εν μέρει σε τρίτο, στον οποίο δεν μπορεί να επιβληθεί δήμευση, μπορεί να επιβάλει στον δράστη χρηματική ποινή μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στην αξία των αντικειμένων αυτών.

Άρθρο 76 Δήμευση

1. Η δήμευση των αντικειμένων της παραγράφου 1 του άρθρου 68 επιβάλλεται υποχρεωτικά σε βάρος του κατόχου τους, έστω και χωρίς την καταδίκη ορισμένου προσώπου για την τελεσθείσα πράξη, αν από τη φύση τους προκύπτει κίνδυνος της δημόσιας τάξης. Η δήμευση εκτελείται και κατά των κληρονόμων, αν η απόφαση έγινε αμετάκλητη ενόσω ζούσε εκείνος κατά του οποίου απαγγέλθηκε η δήμευση. Αν δεν προηγήθηκε καταδίκη ορισμένου προσώπου ή δεν μπορούσε να γίνει δίωξη, τη δήμευση διατάσσει είτε το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση είτε το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο.

2. Το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο αποφασίζει αν αυτά που δημεύθηκαν, επιβάλλεται να καταστραφούν ή αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το δημόσιο συμφέρον ή για κοινωνικούς σκοπούς ή για την ικανοποίηση του θύματος.

5. Η δήμευση επιβάλλεται σε τρίτο αν τα αντικείμενα ή περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάστηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από τον δράστη σε αυτόν ή αν αποκτήθηκαν από αυτόν ή περιήλθαν με άλλο τρόπο σε αυτόν, εφόσον κατά το χρόνο κτήσης των περιουσιακών στοιχείων γνώριζε ότι ενδέχεται να προέρχονται από αξιόποινη πράξη και ότι σκοπός της μεταβίβασής τους ήταν να αποφευχθεί η δήμευση. Η γνώση, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, πρέπει να προκύπτει από το συνδυασμό περισσότερων ειδικά αναφερόμενων στην απόφαση του δικαστηρίου περιστατικών, όπως ιδίως ότι η μεταβίβαση ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου πραγματοποιήθηκε χωρίς αντάλλαγμα ή με αντάλλαγμα σημαντικά κατώτερο από την αγοραία αξία ή από εκείνο που θα προέκυπτε, με βάση τη συνήθη πρακτική στις οικείες βιοτικές σχέσεις. Η δήμευση επιβάλλεται στον τρίτο μόνο εφόσον δεν μπορεί να επιβληθεί σε βάρος του δράστη δήμευση του ανταλλάγματος που έλαβε για τη μεταβίβαση ή αναπληρωματική δήμευση. Όταν ο τρίτος είναι νομικό πρόσωπο, εξετάζεται αν υπήρχε η προβλεπόμενη γνώση σχετικά με την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων, σε όποιον έχει εξουσία εκπροσώπησης του ή είναι εξουσιοδοτημένος για τη λήψη αποφάσεων ή για την άσκηση ελέγχου, στο πλαίσιο του νομικού προσώπου ή της επιχείρησης ή σε όποιον ασκεί εν τοις πράγμασι τα καθήκοντα αυτά.

6. Η δήμευση των αντικειμένων της παραγράφου 1 επιβάλλεται υποχρεωτικά σε βάρος του κατόχου τους, έστω και χωρίς την καταδίκη ορισμένου προσώπου για την τελεσθείσα πράξη, αν από τη φύση τους προκύπτει κίνδυνος της δημόσιας τάξης. Η δήμευση εκτελείται και κατά των κληρονόμων, αν η απόφαση έγινε αμετάκλητη ενόσω ζούσε εκείνος κατά του οποίου απαγγέλθηκε η δήμευση. Αν δεν προηγήθηκε καταδίκη ορισμένου προσώπου ή δεν μπορούσε να γίνει δίωξη, τη δήμευση διατάσσει είτε το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση είτε το δικαστήριο των πλημμελειοδικών με πρόταση του εισαγγελέα.

7. Σε κάθε περίπτωση δήμευσης, το δικαστήριο αποφασίζει αν αυτά που δημεύθηκαν, επιβάλλεται να καταστραφούν ή αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το δημόσιο συμφέρον ή για κοινωνικούς σκοπούς ή για την ικανοποίηση του θύματος.

<p>Άρθρο 77 Προτίμηση πληρωμής</p> <p>Αν κάποιος καταδικάστηκε σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο και συγχρόνως σε αποζημίωση του θύματος, αλλά η περιουσία του δεν είναι αρκετή για να εκπληρώσει και τις δύο αυτές υποχρεώσεις, προτιμάται η πληρωμή της αποζημίωσης.</p>	<p>Άρθρα 77</p> <p>Καταργείται</p>
<p>Άρθρο 78 Υπόχρεοι σε πληρωμή</p> <p>Όσοι καταδικάστηκαν ως αυτουργοί ή συμμετοχοί για την ίδια πράξη είναι εις ολόκληρον υποχρεωμένοι να πληρώσουν την αποζημίωση.</p>	<p>Άρθρα 78</p> <p>Καταργείται</p>
ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΠΟΙΝΗΣ Ι. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ	
<p>Άρθρο 79 Δικαστική επιμέτρηση της ποινής</p> <p>1. Κατά την επιμέτρηση της ποινής στα όρια που διαγράφει ο νόμος το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη: α) τη βαρύτητα του εγκλήματος που έχει τελεστεί και β) την προσωπικότητα του εγκληματία.</p> <p>2. Για την εκτίμηση της βαρύτητας του εγκλήματος το δικαστήριο αποβλέπει: α) στη βλάβη που προξένησε το έγκλημα ή τον κίνδυνο που προκάλεσε· β) στη φύση, στο είδος και στο αντικείμενο του εγκλήματος, καθώς επίσης σε όλες τις περιστάσεις χρόνου, τόπου, μέσων και τρόπου που συνόδευαν την προπαρασκευή ή την εκτέλεσή του· γ) στην ένταση του δόλου ή στο βαθμό της αμέλειας του υπαιτίου.</p> <p>3. Κατά την εκτίμηση της προσωπικότητας του εγκληματία το δικαστήριο σταθμίζει ιδίως το βαθμό της εγκληματικής διάθεσης που εκδήλωσε ο υπαίτιος κατά την πράξη. Για να τον διαγνώσει με ακρίβεια εξετάζει: α) τα αίτια που τον ώθησαν στην εκτέλεση του εγκλήματος, την αφορμή που του δόθηκε και το σκοπό που επιδίωξε. Τα έθιμα και οι παραδόσεις που ακολουθεί ο δράστης, καθώς και η θρησκεία του δεν συνιστούν στοιχεία ικανά να μειώσουν την ποινή· β) το χαρακτήρα του και το βαθμό της ανάπτυξής του· γ) τις ατομικές και κοινωνικές περιστάσεις και την προηγούμενη ζωή του· δ) τη διαγωγή του κατά τη διάρκεια της πράξης και μετά την πράξη, ιδίως τη μετάνοια που επέδειξε</p>	<p>Άρθρο 79 Δικαστική επιμέτρηση της ποινής</p> <p>1. Με την επιμέτρηση της ποινής καθορίζεται η ανάλογη και δίκαιη τιμωρία του εγκλήματος με βάση τη βαρύτητα της πράξης και το βαθμό ενοχής του υπαιτίου γι' αυτή. Το δικαστήριο σταθμίζει τα στοιχεία που λειτουργούν υπέρ και σε βάρος του υπαιτίου και συνεκτιμά τις συνέπειες της ποινής για τον ίδιο και τους οικείους του.</p> <p>2. Για την εκτίμηση της βαρύτητας του εγκλήματος το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του: α) τη βλάβη που προξένησε το έγκλημα ή τον κίνδυνο που προκάλεσε, β) τη φύση, το είδος και το αντικείμενο του εγκλήματος, καθώς επίσης όλες τις περιστάσεις χρόνου, τόπου, μέσων και τρόπου που συνόδευαν την προπαρασκευή ή την εκτέλεσή του.</p> <p>3. Για την εκτίμηση του βαθμού ενοχής του υπαιτίου, το δικαστήριο εξετάζει: α) την ένταση του δόλου ή το βαθμό της αμέλειάς του, β) τα αίτια που τον ώθησαν στην εκτέλεση του εγκλήματος, την αφορμή που του δόθηκε και τον σκοπό που επιδίωξε, γ) τον χαρακτήρα του και τον βαθμό της ανάπτυξής του που επηρέασαν την πράξη, δ) τις ατομικές και κοινωνικές περιστάσεις και την προηγούμενη ζωή του στο μέτρο που σχετίζονται με την πράξη, ε) τον βαθμό της δυνατότητας και της ικανότητάς του να πράξει διαφορετικά, στ) τη διαγωγή του κατά τη διάρκεια της πράξης και μετά την πράξη και ιδίως τη μετάνοια</p>

και την προθυμία του να επανορθώσει τις συνέπειες της πράξης του.

4. Στην απόφαση αναφέρονται ρητά οι λόγοι που δικαιολογούν την κρίση του δικαστηρίου για την ποινή που επέβαλε.

που επέδειξε και την προθυμία του να επανορθώσει τις συνέπειες της πράξης του.

4. Στοιχεία που λειτουργούν υπέρ του υπαιτίου θεωρούνται ιδίως: α) το ότι αυτός διαδραμάτισε έναν σαφώς υποδεέστερο ρόλο σε πράξη που τελέστηκε από πολλούς, β) το ότι τέλεσε την πράξη σε δικαιολογημένη συναισθηματική φόρτιση, γ) το ότι έθεσε τον εαυτό του στη διάθεση των αρχών χωρίς σημαντική καθυστέρηση, ενώ μπορούσε να διαφύγει, δ) το ότι διευκόλυνε ουσιωδώς την εξιχνίαση του εγκλήματος.

5. Στοιχεία που λειτουργούν σε βάρος του υπαιτίου θεωρούνται ιδίως: α) η κατ' επάγγελμα τέλεση της πράξης, β) η ιδιαίτερη σκληρότητα, γ) η εκμετάλλευση της εμπιστοσύνης του θύματος, δ) το γεγονός ότι το θύμα δεν μπορούσε να προστατεύσει τον εαυτό του, ε) το ότι ο υπαίτιος διαδραμάτισε ιθύνοντα ρόλο σε πράξη που τελέστηκε με συμμετοχή πολλών.

6. Στοιχεία που έχουν αξιολογηθεί από τον νομοθέτη για τον προσδιορισμό της απειλούμενης ποινής δεν λαμβάνονται από το δικαστήριο επιπροσθέτως υπόψη κατά την επιμέτρησή της.

7. Η επιμέτρηση της ποινής πρέπει να είναι ειδικά και εμπειριστατωμένα αιτιολογημένη. Η απλή μνεία ότι έχουν εκτιμηθεί τα κριτήρια των προηγούμενων παραγράφων δεν συνιστά αιτιολογία.

Άρθρο 80 Επιμέτρηση των ποινών σε χρήμα

1. Κατά την επιμέτρηση της χρηματική ποινής και του προστίμου λαμβάνονται υπόψη και οι οικονομικοί όροι τόσο εκείνου που καταδικάστηκε όσο και των μελών της οικογένειάς του τα οποία συντηρεί.

2. Στις περιπτώσεις που ο νόμος απειλεί διαζευκτικά είτε ποινή στερητική της ελευθερίας είτε χρηματική ποινή ή πρόστιμο, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και τις δύο ποινές, αν κρίνει ότι μόνο η μία από τις δύο δεν αρκεί για να αποτρέψει τον υπαίτιο από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

Άρθρο 80 Επιμέτρηση και απότιση χρηματικής ποινής

1. Κατά την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής, το δικαστήριο ορίζει στην απόφαση τόσο τον αριθμό των ημερήσιων μονάδων όσο και το ύψος τους.

2. Κατά τον προσδιορισμό του αριθμού των ημερήσιων μονάδων, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του μόνο τη βαρύτητα της πράξης και την ενοχή του υπαιτίου γι' αυτή.

3. Το δικαστήριο καθορίζει το ύψος κάθε ημερήσιας μονάδας με βάση την προσωπική και οικονομική κατάσταση του υπαιτίου, λαμβάνοντας υπόψη

	<p>ειδικότερα τα καθαρά έσοδα που αποκτά από την εργασία του κατά μέσο όρο κάθε ημέρα, άλλα τυχόν εισοδήματα και εν γένει την περιουσία του, καθώς και τις οικογενειακές του υποχρεώσεις. Άλλες υποχρεώσεις του μπορούν επίσης να συνυπολογισθούν από το δικαστήριο.</p> <p>4. Αν ο καταδικασθείς αδυνατεί να καταβάλει αμέσως το σύνολο της χρηματικής ποινής ή η καταβολή της θα συνεπαγόταν την αδυναμία καταβολής της αποζημίωσης στο θύμα, το δικαστήριο καθορίζει προθεσμία, όχι μεγαλύτερη από τρία έτη, ώστε μέσα σε αυτήν να καταβάλει σε δόσεις την ποινή του.</p> <p>5. Αν η αδυναμία καταβολής των δόσεων της χρηματικής ποινής οφείλεται σε ουσιώδη αλλαγή των όρων της προσωπικής και οικονομικής κατάστασης του καταδικασθέντος μετά την επιμέτρηση της ποινής, ο καταδικασθείς μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση: α) διεύρυνση της προθεσμίας καταβολής της χρηματικής ποινής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα πέντε έτη, β) μείωση του ύψους της ημερήσιας μονάδας ή γ) αντικατάσταση της χρηματικής ποινής από την προσφορά κοινωφελούς εργασίας, στο μέτρο που ορίζει το δικαστήριο. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβληθεί μία μόνο φορά.</p> <p>6. Μαζί με τη χρηματική ποινή το δικαστήριο ορίζει τη στερητική της ελευθερίας ποινή που θα πρέπει να εκτίσει ο καταδικασθείς σε περίπτωση μη καταβολής της χρηματικής ποινής, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό των ημερήσιων μονάδων της χρηματικής ποινής. Στην περίπτωση αυτή δεν έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 99.</p>
<p>Άρθρο 81 Έγκλημα από φιλοκέρδεια</p> <p>1. Όταν το έγκλημα πήγασε από αίτια απόκτησης κέρδους, το δικαστήριο μπορεί, μαζί με τη στερητική της ελευθερίας ποινή, να επιβάλει και χρηματική ποινή ή πρόστιμο, έστω και αν ο νόμος δεν προβλέπει ποινή σε χρήμα για το έγκλημα που τελέστηκε.</p> <p>2. Στις περιπτώσεις που ο νόμος προβλέπει για το έγκλημα μόνο χρηματική ποινή ή πρόστιμο, το</p>	<p>Άρθρο 81 Επιμέτρηση της ποινής της παροχής κοινωφελούς εργασίας</p> <p>1. Κατά την επιμέτρηση της ποινής της παροχής κοινωφελούς εργασίας λαμβάνονται υπόψη και η ηλικία, η κατάσταση της υγείας του υπαιτίου, καθώς και οι επαγγελματικές και οικογενειακές του υποχρεώσεις.</p> <p>2. Στην απόφαση ορίζεται η μέγιστη διάρκεια</p>

δικαστήριο, αν συντρέχουν τα αίτια της παρ. 1, μπορεί να επιβάλει τέτοια ποινή αυξημένη έως το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της το οποίο προβλέπεται γι' αυτό το έγκλημα.

παροχής της κοινωφελούς εργασίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις μήνες.

3. Η κοινωφελής εργασία πραγματοποιείται προς όφελος του κοινού σε δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή μη κερδοσκοπικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών. Μπορεί επίσης να αφορά και σε παροχή υπηρεσιών προς τον παθόντα, αν υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του. Με την ίδια απόφαση ορίζονται επίσης η οργάνωση της παροχής κοινωφελούς εργασίας, η διαδικασία επιλογής, ανάθεσης και επίβλεψης της σχετικής εργασίας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Στην απόφαση καθορίζεται και η φυλάκιση ή η χρηματική ποινή που θα πρέπει να εκτίσει ο καταδικασθείς, αν δεν εκτελέσει με συνέπεια την κοινωφελή εργασία. Τέσσερις ώρες κοινωφελούς εργασίας αντιστοιχούν προς μία ημέρα φυλάκισης ή μία ημερήσια μονάδα χρηματικής ποινής.

5. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, τον βαθμό της υπαιτιότητάς του και το τμήμα της ποινής που εκτίθηκε, μπορεί να: α) προβεί σε προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε, β) παρατείνει την προθεσμία για την εκτέλεση της εργασίας μέχρι ένα επιπλέον έτος, γ) επιτρέπει την εκτέλεση της χρηματικής ποινής που είχε καθοριστεί σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αφού αφαιρέσει το ποσό που αναλογεί στην ήδη εκτελεσθείσα ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, καθορίζοντας για κάθε τέσσερις ώρες εργασίας μία ημερήσια μονάδα χρηματικής ποινής, δ) διατάσσει την έκτιση μέρους της φυλάκισης που επιβλήθηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, διάρκειας δέκα ημερών έως ενός μηνός, ε) διατάσσει την έκτιση της φυλάκισης που επιβλήθηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αφού αφαιρέσει τον χρόνο παροχής κοινωφελούς εργασίας, καθορίζοντας για κάθε τέσσερις ώρες εργασίας μία ημέρα φυλάκισης.

Άρθρο 81Α Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά

Εάν από τις περιστάσεις προκύπτει ότι έχει τελεστεί έγκλημα κατά παθόντος, η επιλογή του οποίου έγινε λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου το πλαίσιο ποινής διαμορφώνεται ως εξής:

α) Στην περίπτωση πλημμελήματος, που τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος, το κατώτερο όριο της ποινής αυξάνεται στους έξι (6) μήνες και το ανώτερο όριο αυτής στα δύο (2) έτη. Στις λοιπές περιπτώσεις πλημμελημάτων το κατώτερο όριο ποινής αυξάνεται κατά ένα (1) έτος.

β) Στην περίπτωση κακουργήματος, που το προβλεπόμενο πλαίσιο ποινής ορίζεται σε πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, το κατώτερο όριο ποινής αυξάνεται κατά δύο (2) έτη. Στις λοιπές περιπτώσεις κακουργημάτων το κατώτερο όριο ποινής αυξάνεται κατά τρία (3) έτη.

γ) Στην περίπτωση εγκλήματος, που τιμωρείται με χρηματική ποινή, το κατώτερο όριο αυτής διπλασιάζεται.

Σε περίπτωση μετατροπής της ποινής φυλάκισης που έχει επιβληθεί κατά τα παραπάνω, το ποσό της μετατροπής δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το διπλάσιο του κατώτατου ορίου του προβλεπόμενου ποσού μετατροπής.

Άρθρο 82 Μετατροπή των περιοριστικών της ελευθερίας ποινών

1. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή, που δεν υπερβαίνει το ένα έτος μετατρέπεται σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που είναι μεγαλύτερη από ένα έτος και δεν υπερβαίνει τα δύο μετατρέπεται σε χρηματική ποινή, εκτός αν ο δράστης είναι υπότροπος και το δικαστήριο με απόφασή του ειδικά αιτιολογημένη κρίνει ότι απαιτείται η μη μετατροπή της για να αποτραπεί ο δράστης από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων. Η περιοριστική της ελευθερίας

Άρθρο 82 Υπολογισμός του χρόνου της προσωρινής κράτησης

1. Όταν επιβάλλεται στερητική της ελευθερίας ποινή, αφαιρείται ο χρόνος κράτησης μετά τη σύλληψη, ο χρόνος της προσωρινής κράτησης, καθώς και ο χρόνος παραμονής σε θεραπευτικές μονάδες για διενέργεια πραγματογνωμοσύνης κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Στην περίπτωση συρροής εγκλημάτων που συνεκδικάζονται, αφαιρείται από την επιβληθείσα συνολική ποινή ο χρόνος της κράτησης που

ποινή που είναι μεγαλύτερη από δύο έτη και δεν υπερβαίνει τα πέντε μετατρέπεται σε χρηματική ποινή, εκτός αν το δικαστήριο με απόφασή του ειδικά αιτιολογημένη κρίνει ότι απαιτείται η μη μετατροπή της για να αποτραπεί ο δράστης από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

2. Το ποσό της μετατροπής καθορίζεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, αφού ληφθεί υπόψη η προσωπική και οικονομική κατάσταση του δράστη, για τον προσδιορισμό της οποίας λαμβάνονται υπόψη τα καθαρά έσοδα που έχει από την εργασία του κατά μέσο όρο κάθε ημέρα, άλλα εισοδήματα και η περιουσία του, καθώς και οι οικογενειακές του υποχρεώσεις. Άλλες υποχρεώσεις του μπορούν επίσης να συνυπολογισθούν από το δικαστήριο.

3. Κάθε ημέρα φυλάκισης υπολογίζεται σε ποσό από πέντε (5) ευρώ έως εκατό (100) ευρώ και κάθε ημέρα κράτησης σε ποσό από πέντε (5) ευρώ έως εκατό (100) ευρώ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών μπορεί να αυξομειώνονται τα προβλεπόμενα ποσά μετατροπής των περιοριστικών της ελευθερίας ποινών.

4. Μετά τη μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής, το δικαστήριο εκτιμά αν εκείνος που καταδικάστηκε μπορεί να καταβάλει αμέσως το σύνολο του ποσού της μετατροπής. Αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει αδυναμία άμεσης καταβολής ή ότι η καταβολή θα συνεπαγόταν την αδυναμία καταβολής της αποζημίωσης στο θύμα, το δικαστήριο καθορίζει προθεσμία, από δύο ως τρία έτη, ώστε μέσα σε αυτήν να καταβάλει εκείνος που καταδικάστηκε το πιο πάνω ποσό σε δόσεις που ορίζει το ίδιο δικαστήριο.

5. Αν εκείνος που καταδικάστηκε δηλώσει ότι δεν θα μπορέσει να καταβάλει το ποσό της μετατροπής μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, το δικαστήριο μετατρέπει περαιτέρω τη χρηματική ποινή ή το πρόστιμο, εν όλω ή εν μέρει, σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, εφόσον συμφωνεί ή το ζητά εκείνος που καταδικάστηκε. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο ορίζει και τον αριθμό των ωρών κοινωφελούς εργασίας που κυμαίνονται από 100 έως 240 ώρες για ποινή ως ένα έτος, 241

διατάχθηκε για οποιοδήποτε από αυτά, ακόμη και όταν η απόφαση κήρυξε τον καταδικασθέντα αθώο για το έγκλημα για το οποίο είχε κρατηθεί. Αν ο κρατηθείς αθωωθεί για το έγκλημα για το οποίο είχε κρατηθεί και γι' αυτά που συνεκδικάστηκαν, ο χρόνος κράτησης αφαιρείται από άλλες ποινές, εφόσον επιβάλλονται για εγκλήματα που διαπράχθηκαν πριν από την κράτηση.

3. Η αρμόδια αρχή για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων αφαιρεί από την ποινή τον χρόνο κράτησης που μεσολάβησε από την έκδοση της απόφασης έως τότε που αυτή έγινε αμετάκλητη.

4. Όταν επιβάλλεται μόνο χρηματική ποινή για το έγκλημα για το οποίο ο καταδικασθείς είχε κρατηθεί, αφαιρούνται από την ποινή που του επιβλήθηκε οι ημερήσιες μονάδες που αντιστοιχούν στον χρόνο της κράτησης.

έως 480 ώρες για ποινή από ένα έως δύο έτη, 481 έως 720 ώρες για ποινή από δύο έως τρία έτη, 721 έως 960 ώρες για ποινή από τρία έως τέσσερα έτη και 961 έως 1.200 ώρες για ποινή από τέσσερα έως πέντε έτη, ενώ προσδιορίζει και προθεσμία όχι μεγαλύτερη από πέντε έτη για την εκτέλεσή τους.

6. Η κοινωφελής εργασία παρέχεται χωρίς αμοιβή σε υπηρεσίες του κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα ή σε μη κερδοσκοπικά κοινωφελή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή και άλλα, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τυχόν συναρμόδιων Υπουργών. Μπορεί επίσης να αφορά και σε παροχή υπηρεσιών προς τον παθόντα, αν υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του. Την εκτέλεση της κοινωφελούς εργασίας επιβλέπει ο επιμελητής κοινωνικής αρωγής, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά. Με την ίδια υπουργική απόφαση ορίζονται επίσης η οργάνωση της παροχής κοινωφελούς εργασίας, η διαδικασία επιλογής, ανάθεσης και επίβλεψης της σχετικής εργασίας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

7. Αν η εργασία παρέχεται από εκείνον που καταδικάστηκε ελλιπώς ή πλημμελώς με δική του υπαιτιότητα, ο εισαγγελέας εκτέλεσης της ποινής μπορεί, αφού λάβει υπόψη τη συχνότητα και σοβαρότητα της παραβίασης των υποχρεώσεων από τον καταδικασθέντα, το βαθμό της υπαιτιότητάς του και το τμήμα της ποινής που εκτίθηκε, να: α) προβεί σε προειδοποίηση εκείνου που καταδικάστηκε, β) παρατείνει την προθεσμία για την εκτέλεση της εργασίας μέχρι ένα επιπλέον έτος, γ) επιτρέπει την εκτέλεση της χρηματικής ποινής ή του προστίμου, που είχαν αρχικά επιβληθεί μετά τη μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής, αφού αφαιρέσει το ποσό που αναλογεί στην ήδη εκτελεσθείσα ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, καθορίζοντας για κάθε τέσσερις ώρες εργασίας μία ημέρα, δ) αυξήσει ή περιορίσει τον αριθμό ωρών παροχής κοινωφελούς εργασίας μέσα στα όρια που αντιστοιχούν στη διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής που επιβλήθηκε αρχικά, ε) διατάσσει την έκτιση στερητικής της ελευθερίας ποινής ενός έως τριών μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας έως

240 ωρών, δύο έως πέντε μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερης των 240 και έως 480 ωρών, τεσσάρων έως οκτώ μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερης των 480 ωρών και έως 720 ωρών, επτά έως δώδεκα μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερης των 720 ωρών και έως 960 ωρών και έντεκα έως δεκαεπτά μηνών για ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας μεγαλύτερης των 960 ωρών, στ) διατάσσει την έκτιση της στερητικής της ελευθερίας ποινής που είχε επιβληθεί πριν από τη μετατροπή.

8. Αν μετά τη μετατροπή στερητικής της ελευθερίας ποινής σε χρηματική ή πρόστιμο, επέρχεται ουσιώδης αλλαγή των όρων της προσωπικής και οικονομικής κατάστασης εκείνου που καταδικάστηκε, αυτός μπορεί να ζητήσει από το ίδιο δικαστήριο προθεσμία ή διεύρυνση της προθεσμίας καταβολής της χρηματικής ποινής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη, ή τροποποίηση του ύψους της μετατροπής ή ακόμη μετατροπή της χρηματικής ποινής σε προσφορά κοινωφελούς εργασίας, στο μέτρο που ορίζει το δικαστήριο. Στην ίδια απόφαση ορίζονται και οι συνέπειες της μη εκπλήρωσης των παραπάνω υποχρεώσεων.

9. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή, που μετατράπηκε σε χρηματική ή πρόστιμο ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, διατηρεί το χαρακτήρα της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής και μετά τη μερική ή ολική απότιση της ποινής στην οποία έχει μετατραπεί.

10. Η μετατροπή κατά τις προηγούμενες παραγράφους αποκλείεται στις περιπτώσεις καταδίκης για κακούργημα εμπορίας ναρκωτικών. Διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή ειδικών ποινικών νόμων, που αποκλείουν ή ρυθμίζουν με άλλο τρόπο τη μετατροπή των στερητικών της ελευθερίας ποινών σε χρηματικές ή πρόστιμα ή καθορίζουν αλλιώς την έννοια της μετατροπής καταργούνται με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου.

11. Η εφαρμογή του άρθρου αυτού δεν προϋποθέτει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση.

<p>12. Αν το δικαστήριο παρέλειψε να αποφανθεί περί μετατροπής ποινής στερητικής της ελευθερίας, αυτός που καταδικάστηκε, με αίτησή του στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, μπορεί να ζητήσει τη μετατροπή.</p>	
	<p>Άρθρο 82Α Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά</p> <p>Εάν έχει τελεστεί έγκλημα κατά παθόντος, η επιλογή του οποίου έγινε λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, το πλαίσιο ποινής διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>α) Στην περίπτωση πλημμελήματος που τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος, το ελάχιστο όριο της ποινής αυξάνεται κατά έξι μήνες. Στις λοιπές περιπτώσεις πλημμελημάτων, το ελάχιστο όριο αυτής αυξάνεται κατά ένα έτος.</p> <p>β) Στην περίπτωση κακουργήματος το ελάχιστο όριο ποινής αυξάνεται κατά δύο έτη.</p>
II. ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΙΝΗΣ	
<p>Άρθρο 83 Λόγοι μείωσης της ποινής</p> <p>Όπου στο γενικό μέρος προβλέπεται ποινή ελαττωμένη χωρίς κανένα άλλο προσδιορισμό, η ποινή που πρέπει να επιβληθεί επιμετρείται ως εξής:</p> <p>α) Αντί για την ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης επιβάλλεται πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών· β) αντί για την ποινή της κάθειρξης πάνω από δέκα ετών επιβάλλεται κάθειρξη έως δώδεκα ετών ή φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών· γ) αντί για την ποινή της κάθειρξης έως δέκα ετών επιβάλλεται κάθειρξη έως έξι ετών ή φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους· δ) σε κάθε άλλη περίπτωση, ο δικαστής μειώνει την ποινή ελεύθερα έως το ελάχιστο όριο του είδους της ποινής· ε) εάν ο νόμος προβλέπει αθροιστικά ποινή στερητική της ελευθερίας και ποινή χρηματική, μπορεί να επιβληθεί και μόνο αυτή η τελευταία.</p>	<p>Άρθρο 83 Μειωμένη ποινή</p> <p>Όπου στον νόμο προβλέπεται μειωμένη ποινή χωρίς άλλο προσδιορισμό, το πλαίσιο της καθορίζεται ως εξής: α) αντί για την ποινή της ισόβιας κάθειρξης, επιβάλλεται κάθειρξη, β) αντί για την ποινή της κάθειρξης τουλάχιστον δέκα ετών, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών ή κάθειρξη έως οκτώ έτη, γ) αντί για την ποινή της κάθειρξης έως δέκα έτη επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους ή κάθειρξη έως έξι έτη, δ) σε κάθε άλλη περίπτωση, ο δικαστής μειώνει την ποινή ελεύθερα έως το ελάχιστο όριό της. Αν ο νόμος προβλέπει σωρευτικά ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή, μπορεί να επιβληθεί και μόνο η τελευταία.</p>

Άρθρο 84 Ελαφρυντικές περιστάσεις

1. Η ποινή μειώνεται επίσης κατά το μέτρο που προβλέπει το προηγούμενο άρθρο και στις περιπτώσεις που το δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις.
2. Ελαφρυντικές περιστάσεις θεωρούνται ιδίως: α) το ότι ο υπαίτιος έζησε έως το χρόνο που έγινε το έγκλημα έντιμη, ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και γενικά κοινωνική ζωή· β) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από όχι ταπεινά αίτια ή από μεγάλη ένδεια ή διατελώντας υπό την επίδραση σοβαρής απειλής ή υπό την επιβολή προσώπου στο οποίο αυτός οφείλει υπακοή ή με το οποίο βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης· γ) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από ανάρμοστη συμπεριφορά του παθόντος ή παρασύρθηκε από οργή ή βίαιη θλίψη που του προκάλεσε άδικη εναντίον του πράξη· δ) το ότι επέδειξε ειλικρινή μετάνοια και επιδίωξε να άρει ή να μειώσει τις συνέπειες της πράξης του και ε) το ότι ο υπαίτιος συμπεριφέρθηκε καλά για σχετικά μεγάλο διάστημα μετά την πράξη του.

Άρθρο 84 Ελαφρυντικές περιστάσεις

1. Η ποινή μειώνεται επίσης κατά το μέτρο που προβλέπει το προηγούμενο άρθρο και στις περιπτώσεις που συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις.
2. Ελαφρυντικές περιστάσεις θεωρούνται ιδίως: α) το ότι ο υπαίτιος έζησε σύννομα ως τον χρόνο που έγινε το έγκλημα, περίπτωση που δεν αποκλείεται από μόνη την προηγούμενη καταδίκη του για ελαφρό πλημμέλημα, β) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από μη ταπεινά αίτια ή από μεγάλη ένδεια ή υπό την επίδραση σοβαρής απειλής ή υπό την επιβολή προσώπου στο οποίο αυτός οφείλει υπακοή ή με το οποίο βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης, γ) το ότι στην πράξη του ωθήθηκε από ανάρμοστη συμπεριφορά του παθόντος ή παρασύρθηκε από οργή ή βίαιη θλίψη που του προκάλεσε άδικη εναντίον του πράξη, δ) το ότι επέδειξε ειλικρινή μετάνοια και επιδίωξε να άρει ή να μειώσει τις συνέπειες της πράξης του, ε) το ότι συμπεριφέρθηκε καλά για σχετικά μεγάλο διάστημα μετά την πράξη του, ακόμα και κατά την κράτησή του.
3. Ως ελαφρυντική περίπτωση λογίζεται και η μη εύλογη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του κατηγορουμένου.

Άρθρο 85 Συρροή λόγων μείωσης της ποινής

Όταν συντρέχουν περισσότεροι από ένας λόγοι για τη μείωση της ποινής κατά το άρθρο 83 ή όταν συντρέχουν ένας ή περισσότεροι τέτοιοι λόγοι μαζί με ελαφρυντικές περιστάσεις (άρθρο 84), εφαρμόζεται μόνο μία φορά η μείωση της ποινής σύμφωνα με το μέτρο που προβλέπει το άρθρο 83· στην επιμέτρηση της ποινής λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιο πάνω λόγοι και ελαφρυντικές περιστάσεις.

Άρθρο 85 Συρροή λόγων μείωσης της ποινής

1. Όταν στο πρόσωπο του υπαιτίου συντρέχουν περισσότεροι λόγοι μείωσης της ποινής ή όταν συντρέχουν ένας ή περισσότεροι τέτοιοι λόγοι μαζί με ελαφρυντικές περιστάσεις του άρθρου 84 ή περισσότερες ελαφρυντικές περιστάσεις, το δικαστήριο ελαττώνει περαιτέρω το κατώτατο όριο της μειωμένης κατά το άρθρο 83 ποινής ως εξής: α) τα πέντε έτη μειώνονται σε τρία, β) τα δύο έτη σε ένα, γ) το ένα έτος, σε έξι μήνες και δ) η μειωμένη ποινή της φυλάκισης, σε παροχή κοινωφελούς εργασίας ή χρηματική ποινή.
2. Οι ποινές της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται και όταν πέραν της συνδρομής ενός λόγου μείωσης της ποινής ή ελαφρυντικής περίπτωσης, ο κατηγορούμενος έχει ομολογήσει την

	ενοχή του κατά την προδικασία, συμβάλλοντας έτσι στην έγκαιρη απονομή της δικαιοσύνης.
Άρθρο 86 Επιβολή θανατικής ποινής Κατηργημένο	Άρθρο 86 Καταργείται
Άρθρο 87 Υπολογισμός του χρόνου προσωρινής κράτησης 1. Όταν επιβάλλεται στερητική της ελευθερίας ποινή και αφού οριστεί η διάρκειά της, αφαιρείται ο χρόνος της προσωρινής κράτησης του καταδικασμένου, την οποία διέταξε ανακριτική αρχή οποιασδήποτε δικαιοδοσίας· επίσης αφαιρείται ο χρόνος που κρατήθηκε από τη σύλληψη έως την προσωρινή κράτησή του. 2. Στην περίπτωση συρροής εγκλημάτων που συνεκδικάζονται αφαιρείται από την ποινή που επιβλήθηκε για κάποιο από αυτά ο χρόνος της προσωρινής κράτησης που διατάχθηκε για οποιοδήποτε από αυτά· επίσης αφαιρείται και ο χρόνος της κράτησης που προβλέπει το εδάφιο 1 αυτού του άρθρου, ακόμη και όταν η απόφαση κήρυξε τον καταδικασμένο αθώο για το έγκλημα για το οποίο είχε κρατηθεί προσωρινά. 3. Επίσης αφαιρείται ο χρόνος παραμονής του κατηγορουμένου σε ψυχιατρείο (άρθρο 200 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας). 4. Η αρμόδια αρχή για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων αφαιρεί από την ποινή το χρόνο φυλάκισης που μεσολάβησε από την έκδοση της απόφασης έως τότε που έγινε αμετάκλητη.	Άρθρο 87 Καταργείται
Άρθρο 88 Υποτροπή 1. Όποιος είχε καταδικαστεί για κακούργημα ή για πλημμέλημα από δόλο σε ποινή στερητική της ελευθερίας που ξεπερνά τους έξι μήνες και μέσα σε πέντε χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, αν είχε καταδικαστεί για πλημμέλημα, και σε 10 χρόνια, αν είχε καταδικαστεί για κακούργημα, τελεί νέο κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο για το οποίο ο νόμος προβλέπει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών, βρίσκεται σε	Άρθρο 88 Καταργείται

<p>υποτροπή.</p> <p>2. Για τον υπολογισμό της πενταετίας ή δεκαετίας δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος πραγματικής έκτισης ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφάλειας σε φυλακή ή άλλο σωφρονιστικό ή θεραπευτικό κατάστημα ή ίδρυμα, καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίο ο καταδικασμένος είναι φυγόποινος.</p>	
<p>Άρθρο 89 Ποινή της υποτροπής</p> <p>1. Σε περίπτωση υποτροπής η ποινή που προβλέπεται για την πράξη επιβαρύνεται και μπορεί να ξεπεράσει το ανώτατο όριο που ορίζεται στο νόμο και να φτάσει έως το ανώτατο όριο του είδους της επιβαλλόμενης ποινής. Αν στο νόμο ορίζεται διαζευκτικά ποινή στερητική της ελευθερίας ή χρηματική, επιβάλλεται πάντοτε η πρώτη επιβαρυνόμενη κατά το προηγούμενο εδάφιο.</p> <p>2. Σε περίπτωση τρίτης και κάθε περαιτέρω υποτροπής, αν για την πράξη απειλείται ποινή φυλάκισης, της οποίας το ανώτατο όριο ξεπερνά το ένα έτος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστο δεκαοκτώ μηνών.</p> <p>3. Σε περίπτωση μετατροπής της ποινής φυλάκισης που έχει επιβληθεί σύμφωνα με αυτό το άρθρο, το ποσό της μετατροπής δεν μπορεί να είναι κατώτερο από: α) το διπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής στην πρώτη υποτροπή· β) το τριπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής στη δεύτερη υποτροπή· και γ) το πενταπλάσιο του κατώτατου ορίου του ποσού μετατροπής σε κάθε περαιτέρω υποτροπή.</p>	<p>Άρθρο 89</p> <p>Καταργείται</p>
<p>Άρθρο 90 Καθ' έξη υπότροποι εγκληματίες</p> <p>1. Αν κάποιος, παρά το ότι τιμωρήθηκε επανειλημμένα, αλλά τουλάχιστον τρεις φορές για κακουργήματα ή πλημμελήματα που πηγάζουν από δόλο, με ποινές στερητικές της ελευθερίας, η μία από τις οποίες ήταν τουλάχιστον κάθειρξη, διαπράξει νέο κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο το οποίο σε συνδυασμό με τις προηγούμενες πράξεις αποδεικνύει ότι είναι εγκληματίας καθ' έξη ή κατ' επάγγελμα</p>	<p>Άρθρο 90</p> <p>Καταργείται</p>

επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια, το δικαστήριο, όταν η ποινή που πρέπει να επιβληθεί κατά τους όρους του προηγούμενου άρθρου είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, του επιβάλλει κάθειρξη αόριστης διάρκειας· η ποινή αυτή εκτίεται σε ιδιαίτερα καταστήματα ή σε ιδιαίτερα τμήματα των φυλακών. Στην απόφαση καθορίζεται μόνο το ελάχιστο όριο διάρκειας της κάθειρξης, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τα δύο τρίτα του κατά το προηγούμενο άρθρο ανώτατου ορίου της ποινής.

2. Ποινές στερητικές της ελευθερίας οι οποίες επιβλήθηκαν για πράξη που συνιστά κατά τους ελληνικούς νόμους κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο και οι οποίες εκτίθηκαν ολικά ή μερικά στην αλλοδαπή, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εφαρμοστεί η ανωτέρω ποινή· με την κάθειρξη εξομοιώνεται η κατά την ξένη νομοθεσία ποινή στέρησης της ελευθερίας που με βάση το περιεχόμενό της ανταποκρίνεται περισσότερο στην κάθειρξη.

Άρθρο 91 Λήξη της αόριστης κάθειρξης

1. Μετά τη λήξη του ελάχιστου ορίου της κάθειρξης, το οποίο ορίστηκε στην απόφαση σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο παρ. 1, και ακολούθως κάθε τρία έτη, εξετάζεται είτε με αίτηση του κρατούμενου είτε και αυτεπαγγέλτως αν μπορεί ν' απολυθεί. Η απόλυση διατάσσεται αν ο κρατούμενος δείξει κατά το διάστημα της παραμονής του στις φυλακές καλή διαγωγή, η οποία παρέχει την προσδοκία ότι δε θα υποπέσει σε νέο έγκλημα. Για το θέμα αυτό αποφασίζει το δικαστήριο των πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται η ποινή, ύστερα από γνωμοδότηση της διεύθυνσης του καταστήματος.

2. Η απόλυση είναι πάντοτε υπό όρο· μπορεί να ανακληθεί κατά τους όρους του άρθρου 107 παρ. 1 και γίνεται οριστική αν μέσα σε μία πενταετία δεν ανακληθεί. Για την ανάκληση εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 110 παρ. 3, 4, 5.

3. Πάντως η παραμονή στις φυλακές του καταδικασμένου σε αόριστη κάθειρξη δεν μπορεί να διαρκέσει, ύστερα από τη λήξη του ελάχιστου ορίου

Άρθρο 91

Καταργείται

<p>που ορίζεται στην απόφαση, παραπάνω από δεκαπέντε έτη αν πρόκειται για πράξη που τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και παραπάνω από είκοσι έτη στις υπόλοιπες περιπτώσεις.</p> <p>4. Αν συντρέξει περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97 στ. α', το δικαστήριο προσδιορίζει ξανά το ελάχιστο όριο της ποινής που πρέπει να επιβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 90 παρ. 1, επαυξάνοντάς το κατά το μέτρο που προβλέπει το άρθρο 94 παρ. 1</p>	
<p>Άρθρο 92 Εγκληματίες καθ' έξη ανεξάρτητα από την περίπτωση υποτροπής</p> <p>Ανεξάρτητα από την ύπαρξη υποτροπής, οι διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 1 εφαρμόζονται και στους εγκληματίες καθ' έξη ή κατ' επάγγελμα. Αν μάλιστα αυτοί είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια ασφάλεια και η ποινή που πρέπει να επιβληθεί για την πράξη ή τις πράξεις που τελέστηκαν είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, μπορεί να επιβληθεί κάθειρξη αόριστης διάρκειας. Το ελάχιστο όριο διάρκειάς της δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το μισό του ανώτατου ορίου της ποινής στην οποία υπόκειται ο δράστης· κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 90 και 91.</p>	<p>Άρθρο 92</p> <p>Καταργείται</p>
<p>Άρθρο 93 Υπότροποι εγκληματίες από αμέλεια</p> <p>Οι διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 1 εφαρμόζονται επίσης σε περίπτωση καταδίκης σε στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον 6 μηνών για πλημμέλημα από αμέλεια, αν ο υπαίτιος μέσα σε πέντε χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης διαπράξει το ίδιο ή συγγενές πλημμέλημα από αμέλεια.</p>	<p>Άρθρο 93</p> <p>Καταργείται</p>
III. ΣΥΡΡΟΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ	
<p>Άρθρο 94 Συνολική ποινή σε περίπτωση στερητικών της ελευθερίας ποινών</p> <p>1. Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που πραγματώθηκαν με δύο ή περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται κατά το νόμο με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές,</p>	<p>Άρθρο 94 Συνολική ποινή σε περίπτωση στερητικών της ελευθερίας ποινών</p> <p>1. Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που τελέστηκαν με περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, επιβάλλεται, μετά την</p>

επιβάλλεται, μετά την επιμέτρησή τους συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας απ' αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μια από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι κατώτερη από: α) τέσσερις μήνες, αν η συντρέχουσα ποινή είναι ανώτερη από δύο έτη· β) ένα έτος αν η ποινή αυτή είναι κάθειρξη έως δέκα έτη· και γ) δύο έτη, αν η ποινή είναι κάθειρξη ανώτερη από δέκα έτη. Οπωσδήποτε όμως η επαύξηση δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα 3/4 του αθροίσματος των άλλων συντρεχουσών ποινών, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τα είκοσι πέντε έτη όταν πρόκειται για κάθειρξη, τα δέκα έτη όταν πρόκειται για φυλάκιση, και τους έξι μήνες όταν πρόκειται για κράτηση.

2. Αν τα εγκλήματα που συρρέουν πραγματώθηκαν με μία πράξη, το δικαστήριο επαυξάνει ελεύθερα τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές, αλλά όχι πέρα από το ανώτατο όριο του είδους της ποινής. Στην περίπτωση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, το δικαστήριο σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται να επιβάλει συνολική ποινή, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Αν χορηγήθηκε αμνηστία, χάρη, αναστολή δίωξης, απόλυση υπό όρο, ή επήλθε παραγραφή ή αφέθηκε οπωσδήποτε η ποινή, για ένα ή περισσότερα από τα εγκλήματα που συρρέουν και των οποίων οι ποινές προσμετρήθηκαν κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, εξακολουθεί η εκτέλεση των υπόλοιπων ποινών και, αν συντρέχει περίπτωση, ο εισαγγελέας προκαλεί νέα προσμέτρηση γι' αυτές, αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του καταδικασμένου.

4. Ποινές, οι οποίες επιβάλλονται για κακουργήματα ή με δόλο τελούμενα πλημμελήματα και εμπεριέχουν άσκηση σωματικής βίας και έχουν διαπραχθεί από κρατούμενους κατά άλλων κρατουμένων ή υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης ή κατά τη διάρκεια άδειας, εκτίονται ολόκληρες μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή που θα

επιμέτρηση τους, συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας από αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μία από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ένα δεύτερο κάθε συντρέχουσας ποινής, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τα είκοσι έτη, όταν η βαρύτερη ποινή είναι κάθειρξη και τα οκτώ έτη όταν πρόκειται για φυλάκιση.

2. Αν τα εγκλήματα που συρρέουν τελέστηκαν με μία πράξη, το δικαστήριο επαυξάνει ελεύθερα τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές, αλλά όχι πέρα από το ανώτατο όριο του είδους της ποινής.

3. Αν χορηγήθηκε αμνηστία, χάρη, αναστολή δίωξης, απόλυση υπό όρο ή επήλθε παραγραφή ή αφέθηκε οπωσδήποτε η ποινή για ένα ή περισσότερα από τα εγκλήματα που συρρέουν και των οποίων οι ποινές προσμετρήθηκαν κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, εξακολουθεί η εκτέλεση των υπόλοιπων ποινών και, αν συντρέχει περίπτωση, ο εισαγγελέας προκαλεί νέα προσμέτρηση γι' αυτές, αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του καταδικασθέντος.

<p>επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος ο υπαίτιος.</p>	
<p>Άρθρο 95 Συντρέχουσες παρεπόμενες ποινές κλπ.</p> <p>Οι παρεπόμενες ποινές (άρθρα 59-64) και τα μέτρα ασφαλείας (άρθρα 71-76) επιβάλλονται ή μπορούν να επιβληθούν μαζί με τη συνολική ποινή, αν και εφόσον το ορίζει ο νόμος για ένα από τα εγκλήματα που συρρέουν.</p>	<p>Άρθρο 95 Συντρέχουσες παρεπόμενες ποινές και μέτρα ασφαλείας</p> <p>Οι παρεπόμενες ποινές και τα μέτρα ασφαλείας επιβάλλονται ή μπορούν να επιβληθούν μαζί με τη συνολική ποινή, αν το ορίζει ο νόμος για ένα από τα εγκλήματα που συρρέουν.</p>
<p>Άρθρο 96 Συνολική ποινή σε περίπτωση συρροής ποινών σε χρήμα</p> <p>1. Αν συντρέχουν περισσότερες από μία χρηματικές ποινές ή πρόστιμα, η συνολική ποινή που επιβάλλεται αποτελείται από τη βαρύτερή τους, επαυξημένη ανάλογα με τους οικονομικούς όρους του καταδικασμένου. Η επαύξηση αυτή όμως δεν μπορεί να ξεπεράσει τα 3/4 του αθροίσματος των υπόλοιπων ποινών που συντρέχουν. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι ισόποσες, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας απ' αυτές.</p> <p>2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 94 εφαρμόζεται και σ' αυτό το άρθρο.</p>	<p>Άρθρο 96 Συνολική ποινή σε περίπτωση συρροής χρηματικών ποινών</p> <p>1. Αν συντρέχουν περισσότερες από μία χρηματικές ποινές, η συνολική ποινή που επιβάλλεται αποτελείται από τη βαρύτερή τους, επαυξημένη ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του καταδικασθέντος. Η επαύξηση αυτή όμως δεν μπορεί να ξεπεράσει το ένα δεύτερο του αθροίσματος των υπόλοιπων ποινών που συντρέχουν. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι ισόποσες, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας από αυτές.</p> <p>2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 94 εφαρμόζεται και σ' αυτό το άρθρο.</p>
	<p>Άρθρο 96Α Συνολική ποινή σε περίπτωση συρροής ποινών παροχής κοινωφελούς εργασίας</p> <p>1. Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που τελέστηκαν με περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται με ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, επιβάλλεται, μετά την επιμέτρηση, συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας από αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μία από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ένα δεύτερο κάθε συντρέχουσας ποινής, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τις οκτακόσιες ώρες κοινωφελούς εργασίας.</p> <p>2. Αν τα εγκλήματα που συρρέουν τελέστηκαν με μία</p>

	<p>πράξη, το δικαστήριο επαυξάνει ελεύθερα τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές, αλλά όχι πέρα από το ανώτατο όριο του είδους της ποινής. 3. Η ποινή της παροχής κοινωφελούς εργασίας δεν εκτελείται όταν συντρέχει με στερητική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη των τριών ετών.</p>
<p>Άρθρο 97 Άλλες περιπτώσεις συνολικής ποινής</p> <p>Οι διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1 και 96 παρ. 1 εφαρμόζονται και όταν κάποιος, προτού εκτιθεί ολοκληρωτικά ή παραγραφεί ή χαριστεί η ποινή που του επιβλήθηκε για κάποια αξιόποινη πράξη, καταδικαστεί για άλλη αξιόποινη πράξη, οποτεδήποτε και αν τελέστηκε αυτή.</p>	<p>Άρθρο 97 Άλλες περιπτώσεις συνολικής ποινής</p> <p>Οι διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1, 96 παρ. 1 και 96 Α παρ. 1 εφαρμόζονται και όταν κάποιος, προτού εκτιθεί ολοκληρωτικά ή παραγραφεί ή χαριστεί η ποινή που του επιβλήθηκε για κάποια αξιόποινη πράξη, καταδικαστεί για άλλη αξιόποινη πράξη, οποτεδήποτε και αν τελέστηκε αυτή.</p>
<p>Άρθρο 98 Έγκλημα κατ' εξακολούθηση</p> <p>1. Αν περισσότερες από μία πράξεις του ίδιου προσώπου συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, το δικαστήριο μπορεί, αντί να εφαρμόσει τη διάταξη του άρθρου 94 παρ. 1, να επιβάλει μία και μόνο ποινή· για την επιμέτρησή της το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη το όλο περιεχόμενο των μερικότερων πράξεων.</p> <p>2. Η αξία του αντικειμένου της πράξεως και η περιουσιακή βλάβη ή το περιουσιακό όφελος που προκύπτουν από την κατ' εξακολούθηση τέλεση του εγκλήματος λαμβάνονται συνολικά υπόψη αν ο δράστης απέβλεπε με τις μερικότερες πράξεις του στο αποτέλεσμα αυτό. Στις περιπτώσεις αυτές ο ποινικός χαρακτήρας της πράξεως προσδιορίζεται με βάση τη συνολική αξία του αντικειμένου και τη συνολική περιουσιακή βλάβη ή το συνολικό περιουσιακό όφελος που ανάλογα με το έγκλημα επήλθε ή σκοπήθηκε.</p>	<p>Άρθρο 98 Έγκλημα κατ' εξακολούθηση</p> <p>1. Αν περισσότερες από μία πράξεις του ίδιου προσώπου συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, το δικαστήριο μπορεί, αντί να εφαρμόσει τις διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1, 96 παρ. 1 και 96 Α παρ. 1, να επιβάλει μία και μόνο ποινή, για την επιμέτρηση της οποίας λαμβάνει υπόψη το όλο περιεχόμενο των μερικότερων πράξεων.</p> <p>2. Η αξία του αντικειμένου της πράξης και η περιουσιακή βλάβη ή το περιουσιακό όφελος που προκύπτουν από την κατ' εξακολούθηση τέλεση του εγκλήματος λαμβάνονται συνολικά υπόψη αν ο δράστης απέβλεπε με τις μερικότερες πράξεις του στο αποτέλεσμα αυτό. Στις περιπτώσεις αυτές ο ποινικός χαρακτήρας της πράξης προσδιορίζεται με βάση τη συνολική αξία του αντικειμένου και την συνολική περιουσιακή βλάβη ή το συνολικό περιουσιακό όφελος που ανάλογα με το έγκλημα επήλθε ή σκοπήθηκε.</p>

IV. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Άρθρο 99 Ποινές που αναστέλλονται και διάρκεια της αναστολής

1. Αν κάποιος που δεν έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για κακούργημα ή πλημμέλημα σε περιοριστική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη από ένα έτος, με μία μόνη ή με περισσότερες αποφάσεις που οι ποινές δεν υπερβαίνουν συνολικά το πιο πάνω όριο, καταδικασθεί σε τέτοια ποινή που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα και ανώτερο από τρία έτη, εκτός αν κρίνει με βάση ειδικά μνημονευόμενα στην αιτιολογία της απόφασης στοιχεία ότι η εκτέλεση της ποινής κατά το άρθρο 82 είναι απολύτως αναγκαία για να αποτρέψει τον κατάδικο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων. Ο χρόνος αναστολής δεν μπορεί να είναι βραχύτερος από τη διάρκεια της ποινής. Η αναστολή εκτέλεσης της ποινής δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την προηγούμενη καταβολή των δικαστικών εξόδων.

Άρθρο 99 Αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό όρο

1. Αν κάποιος καταδικαστεί σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, το δικαστήριο διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για διάστημα από ένα έως τρία έτη, εκτός αν κρίνει, με βάση ειδικά μνημονευόμενα στην αιτιολογία στοιχεία, ότι η εκτέλεση της ποινής είναι απολύτως αναγκαία για να αποτρέψει τον καταδικασθέντα από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων. Ο χρόνος αναστολής δεν μπορεί να είναι βραχύτερος από τη διάρκεια της ποινής και αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης που χορηγεί την αναστολή.

2. Στην ίδια απόφαση το δικαστήριο μπορεί να προσδιορίσει τους όρους υπό τους οποίους παρέχεται η αναστολή εκτέλεσης της ποινής, οι οποίοι, διαζευκτικά ή σωρευτικά, είναι ιδίως: α) η αποκατάσταση του συνόλου ή μέρους της ζημίας που προκλήθηκε στο θύμα της αξιόποινης πράξης κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του καταδικασθέντος, β) η αφαίρεση της άδειας οδήγησης για χρονικό διάστημα έως ένα έτος, αν η πράξη συνδέεται με σοβαρή παραβίαση των κανόνων οδήγησης, γ) η καταβολή ποσού ύψους έως δέκα χιλιάδες ευρώ για κοινωφελείς σκοπούς, δ) η εκπλήρωση υποχρεώσεων του καταδικασθέντος για διατροφή ή επιμέλεια άλλων προσώπων, ε) η συμμετοχή του καταδικασθέντος, εφόσον συναινεί, σε πρόγραμμα απεξάρτησης ή άλλο θεραπευτικό πρόγραμμα, στ) η συμμετοχή του καταδικασθέντος σε συνεδρίες με επιμελητή κοινωνικής αρωγής, ζ) η εμφάνιση στο αστυνομικό τμήμα, η) η απαγόρευση εξόδου από τη χώρα.

3. Μετά από αίτηση του εισαγγελέα εκτέλεσης της ποινής ή του καταδικασθέντος, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την άρση ή την τροποποίηση των όρων που έχει επιβάλει. Νέα αίτηση του καταδικασθέντος μπορεί να υποβληθεί μετά πάροδο τριμήνου από την απόρριψη της προηγούμενης.

4. Αν ο καταδικασθείς παραβιάζει τους όρους που του έχουν επιβληθεί, εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του άρθρου 81 παρ. 5.

**Άρθρο 100 Αναστολή σε ποινές άνω των τριών ετών.
Αναστολή υπό επιτήρηση**

1. Αν κάποιος καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη από τρία έτη και μέχρι πέντε έτη και συντρέχει στο πρόσωπό του η προϋπόθεση του άρθρου 99 παράγραφος 1, το δικαστήριο διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής του υπό όρους και υπό την επιμέλεια και επιτήρηση επιμελητή κοινωνικής αρωγής, για ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία και ανώτερο από πέντε έτη, εκτός αν κρίνει με βάση ειδικά μνημονευόμενα στην αιτιολογία της απόφασης στοιχεία ότι η εκτέλεση της ποινής είναι απολύτως αναγκαία για να αποτρέψει τον κατάδικο από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων.

2. Η επιμέλεια και επιτήρηση από τον επιμελητή κοινωνικής αρωγής περιλαμβάνει εβδομαδιαίες συνεδρίες με τον καταδικασμένο, ατομικά ή μαζί με άλλους καταδικασμένους για ανάλογα εγκλήματα, στο πλαίσιο των οποίων επιχειρείται η συνειδητοποίηση της βαρύτητας των πράξεων που τέλεσε, η ανάδειξη των συνεπειών τους, η αναζήτηση των αιτίων που οδήγησαν στο έγκλημα αλλά και των προτάσεων για τη μη επανάληψή του. Στα καθήκοντα του επιμελητή ανήκει επίσης η επίβλεψη για την εκπλήρωση των όρων που επιβάλλει το δικαστήριο και η υποβολή ανά εξάμηνο σχετικής έκθεσης στον αρμόδιο εισαγγελέα. Με τον ίδιο τρόπο αναφέρει αμέσως κάθε σοβαρή παραβίαση των όρων που έχουν τεθεί στον καταδικασμένο.

3. Το δικαστήριο με την απόφαση για αναστολή υπό επιτήρηση, γνωστοποιεί σε εκείνον που καταδικάστηκε τους όρους υπό τους οποίους του παρέχεται, και οι οποίοι, διαζευκτικά ή σωρευτικά, μπορεί να είναι: α) Η αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε στο θύμα της αξιόποινης πράξης. β) Η υποχρέωση του καταδικασμένου να εμφανίζεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα στις αστυνομικές αρχές του τόπου όπου διαμένει. γ) Η αφαίρεση της άδειας οδήγησης για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος, αν η πράξη συνιστά σοβαρή παραβίαση των κανόνων οδήγησης. δ) Η απαγόρευση απομάκρυνσης του καταδικασμένου χωρίς άδεια από το συνήθη τόπο

Άρθρο 100 Αναστολή εκτέλεσης μέρους της ποινής

1. Αν κάποιος καταδικαστεί σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, το δικαστήριο, εφόσον κρίνει ότι είναι αναγκαία η έκτιση μέρους της στερητικής της ελευθερίας ποινής για να τον αποτρέψει από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων, μπορεί να διατάξει την εκτέλεση του μέρους αυτού, η διάρκεια του οποίου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των δέκα ημερών ούτε ανώτερη των τριών μηνών, και την αναστολή εκτέλεσης του υπολοίπου.

2. Οι παράγραφοι 2 έως 4 του προηγούμενου άρθρου έχουν και εδώ ανάλογη εφαρμογή.

διαμονής του ή από άλλον τόπο που θα ορίσει το δικαστήριο. Η άδεια απομάκρυνσης, που πρέπει να είναι έγγραφη και προσωρινής ισχύος, χορηγείται στον καταδικασμένο από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, μετά από πρόταση του επιμελητή κοινωνικής αρωγής, αποκλειστικά για λόγους εργασίας, σπουδών, υγείας ή οικογενειακούς. ε) Η αφαίρεση διαβατηρίου ή άλλου ισοδύναμου ταξιδιωτικού εγγράφου και η απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, εκτός αν έχει χορηγηθεί και στην περίπτωση αυτή, κατά τα αναφερόμενα υπό το στοιχείο δ', άδεια εξόδου, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα. στ) Η απαγόρευση προσέγγισης ή επικοινωνίας με ορισμένα πρόσωπα. ζ) Η εκπλήρωση υποχρεώσεων του καταδικασμένου για διατροφή ή επιμέλεια προς άλλα πρόσωπα. η) Η υποβολή του καταδικασμένου σε θεραπεία ή ειδική μεταχείριση και η διαμονή αυτού σε ορισμένο ίδρυμα. θ) Καταργήθηκε. Η αναστολή εκτέλεσης της ποινής δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την προηγούμενη καταβολή των δικαστικών εξόδων.

4. Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής της ποινής αυτός που καταδικάστηκε παραβαίνει τους όρους που του έχουν τεθεί και την υποχρέωση συμμετοχής στις συνεδρίες που οργανώνει ο επιμελητής κοινωνικής αρωγής, το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, ύστερα από αίτηση του αρμόδιου εισαγγελέα, κρίνει αν πρέπει να διατάξει την ανάκληση της αναστολής. Αν το δικαστήριο αυτό είναι μικτό ορκωτό δικαστήριο ή μικτό ορκωτό εφετείο, αρμόδιο είναι το τριμελές και πενταμελές εφετείο αντίστοιχα. Η άρση της αναστολής διατάσσεται αν το δικαστήριο κρίνει ότι οι παραβιάσεις είναι σε αριθμό και σοβαρότητα τόσο σημαντικές, ώστε να απαιτείται πλέον η έκτιση της στερητικής της ελευθερίας ποινής για να αποτραπεί ο καταδικασμένος από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

5. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστήριο, μετά από αίτηση του αρμόδιου εισαγγελέα ή εκείνου που καταδικάστηκε, μπορεί να αποφασίσει την τροποποίηση των όρων, τη σύντμηση ή επιμήκυνση του χρόνου επιτήρησης ή και την πλήρη κατάργηση της επιτήρησης με παράλληλη διατήρηση της αναστολής της ποινής, εφόσον κρίνει ότι αυτό

<p>επιβάλλεται από τη γενικότερη διαγωγή του καταδικασμένου κατά τη διάρκεια της αναστολής της ποινής. Νέα αίτηση του καταδικασμένου μπορεί να υποβληθεί μετά πάροδο εξαμήνου από την απόρριψη της προηγούμενης</p>	
<p>Άρθρο 100Α Αναστολή υπό επιτήρηση</p> <p>Κατηρημένο</p>	
<p>Άρθρο 101 Ανάκληση της αναστολής</p> <p>1. Αν μετά τη χορήγηση της αναστολής, αλλά κατά τη διάρκειά της, αποδειχθεί ότι αυτός που την έλαβε είχε προηγουμένως καταδικαστεί αμετακλήτως σε στερητική της ελευθερίας ποινή για κάποια από τις πράξεις που ορίζει το άρθρο 99, το δικαστήριο με αίτηση του εισαγγελέα ανακαλεί την αναστολή που χορηγήθηκε.</p> <p>2. Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής, καταστεί αμετάκλητη μία καταδίκη για κάποια από τις πράξεις αυτές που τελέστηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης για την αναστολή, η αναστολή θεωρείται ότι δεν χορηγήθηκε· η ποινή που είχε ανασταλεί εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1 και 96 παρ. 1, εκτός αν το δικαστήριο, απαγγέλλοντας τη νέα καταδίκη, ρητά διατάξει με την ίδια απόφαση να διατηρηθεί η αναστολή, λόγω της ελαφράς φύσης του πλημμελήματος για το οποίο απαγγέλθηκε η νέα καταδίκη. Το ίδιο ισχύει και αν μετά την πάροδο του χρόνου της αναστολής επακολούθησε καταδίκη ή άρχισε ποινική δίωξη για πράξη που είχε τελεσθεί πριν από την αναστολή, αμέσως μόλις καταστεί αμετάκλητη η καταδίκη για την πράξη αυτήν.</p>	<p>Άρθρο 101 Ανάκληση της αναστολής</p> <p>Αν κατά τη διάρκεια της αναστολής, καταστεί αμετάκλητη καταδίκη για πράξη που τελέστηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης για την αναστολή, και η συνολική ποινή που επιβάλλεται κατά το άρθρο 97 υπερβαίνει τα τρία έτη, η αναστολή θεωρείται ότι δε χορηγήθηκε ποτέ, εκτός αν το δικαστήριο, απαγγέλλοντας τη νέα καταδίκη, ρητά διατάξει με την ίδια απόφαση να διατηρηθεί η αναστολή, λόγω της ελαφράς φύσης του πλημμελήματος για το οποίο απαγγέλθηκε η νέα καταδίκη.</p>
<p>Άρθρο 102 Άρση της αναστολής</p> <p>1. Αν κατά το διάστημα της αναστολής ο καταδικασμένος καταδικαστεί και πάλι σε ποινή στερητική της ελευθερίας για κακούργημα ή πλημμέλημα που τελέστηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής, η αναστολή αίρεται μόλις καταστεί αμετάκλητη η νέα καταδίκη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται στη συνέχεια μετά την ποινή που είχε ανασταλεί, εκτός αν λόγω της</p>	<p>Άρθρο 102 Άρση της αναστολής</p> <p>1. Αν κατά τον χρόνο της αναστολής ο καταδικασθείς καταδικαστεί και πάλι για έγκλημα που τελέστηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής, το δικαστήριο διατάσσει την άρση της αναστολής μόλις καταστεί αμετάκλητη η νέα καταδίκη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται στη συνέχεια μετά την ποινή που είχε ανασταλεί, εκτός αν λόγω της ελαφρός φύσης του πλημμελήματος που αφορά η νέα</p>

<p>ελαφράς φύσης του πλημμελήματος που αφορά η νέα καταδίκη το δικαστήριο με την ίδια απόφαση ρητά διατάξει να μην αρθεί η αναστολή.</p> <p>2. Αν η αναστολή δεν αρθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω ή δεν ανακληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101, η ποινή που είχε ανασταλεί θεωρείται σαν να μην είχε επιβληθεί.</p>	<p>καταδίκη, το δικαστήριο με την ίδια απόφαση ρητά διατάξει να μην αρθεί η αναστολή.</p> <p>2. Αν η αναστολή δεν ανακληθεί και δεν αρθεί, η ποινή που είχε ανασταλεί θεωρείται σαν να μην είχε επιβληθεί.</p>
<p>Άρθρο 103 Ενέργεια αλλοδαπής απόφασης</p> <p>Αν η καταδίκη που ορίζουν τα άρθρα 99, 101 και 102 επήλθε με απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου η ενέργειά της όσον αφορά τη χορήγηση, την ανάκληση ή την άρση της αναστολής σε κάθε περίπτωση, κρίνεται ελεύθερα από το δικαστήριο.</p>	<p>Άρθρο 103 Ενέργεια αλλοδαπής απόφασης</p> <p>Αν η καταδίκη που ορίζει το προηγούμενο άρθρο επήλθε με απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου, η ενέργειά της όσον αφορά την άρση της αναστολής κρίνεται ελεύθερα από το δικαστήριο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε διατάξεις διεθνών ή ευρωπαϊκών κειμένων που δεσμεύουν τη χώρα.</p>

<p>Άρθρο 104 Δικαστικές δαπάνες, αποζημιώσεις και παρεπόμενες ποινές</p> <p>1. Η αναστολή της ποινής δεν απαλλάσσει τον καταδικασμένο από την πληρωμή των δικαστικών εξόδων και την αστική αποζημίωση και τη χρηματική ικανοποίηση.</p> <p>2. Οι παρεπόμενες της ποινής στερήσεις δικαιωμάτων και ανικανότητες αναστέλλονται και εξαλείφονται μαζί με την κύρια ποινή· αν πρόκειται όμως για στερήσεις ή ανικανότητες σε βάρος δημόσιων υπαλλήλων (άρθρο 263), το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να μην ανασταλούν.</p>	<p>Άρθρο 104 Δικαστικές δαπάνες, αποζημιώσεις και παρεπόμενες ποινές</p> <p>1. Η αναστολή της ποινής δεν απαλλάσσει τον καταδικασθέντα από την πληρωμή των δικαστικών εξόδων, την αστική αποζημίωση ή τη χρηματική ικανοποίηση.</p> <p>2. Οι παρεπόμενες ποινές αναστέλλονται και εξαλείφονται μαζί με την κύρια ποινή. Αν όμως πρόκειται για αποστέρηση θέσεων και αξιωμάτων κατά το άρθρο 60, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη μη αναστολή.</p>
---	---

V. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΣΤΕΡΗΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΙΝΗΣ

	<p>Άρθρο 104Α Μετατροπή της φυλάκισης σε κοινωφελή εργασία</p> <p>1. Όταν επιβάλλεται φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη και δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 99 και 100, η ποινή μετατρέπεται σε παροχή κοινωφελούς εργασίας (άρθρο 81), εκτός αν το δικαστήριο κρίνει, με ειδική αιτιολογία, ότι αυτή δεν είναι αρκετή για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων εγκλημάτων. Κάθε ημέρα φυλάκισης δεν μπορεί να αντιστοιχεί σε</p>
--	---

	<p>περισσότερες από τρεις ώρες κοινωφελούς εργασίας, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη.</p> <p>2. Η μετατροπή δεν είναι εφικτή αν ο καταδικασθείς δεν συναινεί ή δεν είναι παρών. Αν ο καταδικασθείς δεν ήταν παρών, μπορεί να ζητήσει τη μετατροπή της ποινής του σε παροχή κοινωφελούς εργασίας με αυτοτελή αίτησή του.</p> <p>3. Αν επήλθε ουσιώδης αλλαγή των όρων της παραγράφου 1, ο καταδικασθείς μπορεί να ζητήσει νέο υπολογισμό της παρεχόμενης κοινωφελούς εργασίας με αυτοτελή αίτησή του.</p>
--	---

VI. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΦΕΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

	<p>Άρθρο 104B Λόγοι δικαστικής άφεσης της ποινής</p> <p>1. Το δικαστήριο μπορεί να μην επιβάλει ποινή στον υπαίτιο πλημμελήματος αν: α) αυτός έχει πληγεί τόσο σοβαρά από το αποτέλεσμα της πράξης του, ώστε η επιβολή της ποινής να εμφανίζεται πλέον δυσανάλογα επαχθής, β) έχει αποκαταστήσει στο μέτρο του δυνατού την προσβολή που έχει προκαλέσει στον παθόντα, δείχνοντας ειλικρινή μετάνοια, ώστε η ποινή να μην κρίνεται πλέον αναγκαία, γ) η βλάβη ή ο κίνδυνος που προκλήθηκαν από την πράξη του ήταν ιδιαίτερως μικρής βαρύτητας ή δ) έχει περάσει ασυνήθιστα μεγάλο χρονικό διάστημα από την τέλεση του εγκλήματος, ώστε η επιβολή της ποινής να μην εμφανίζεται πλέον αναγκαία, σε συνδυασμό και με τη μικρή βαρύτητα της πράξης.</p> <p>2. Το δικαστήριο δεν επιβάλλει ποινή στον υπαίτιο πλημμελήματος, αν έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς διαδικασία αποκαταστατικής δικαιοσύνης μεταξύ αυτού και του παθόντος.</p>
--	---

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - Η ΕΚΤΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ
I. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΤΕΡΗΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΙΝΗΣ

Άρθρο 105 Κατάδικοι που δικαιούνται να απολυθούν

1. Όσοι καταδικάστηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις και εφόσον έχουν εκτίσει:

α) προκειμένου για φυλάκιση, τα δύο πέμπτα της ποινής τους,

β) προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα τρία πέμπτα της ποινής τους,

γ) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον δεκαεννέα (19) έτη.

Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη.

2. Το χρονικό διάστημα των τριών πέμπτων περιορίζεται στα δύο πέμπτα της ποινής που επιβλήθηκε και προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τα δεκαεννέα (19) έτη περιορίζονται σε δεκαπέντε (15) έτη, αν ο κατάδικος έχει υπερβεί το εβδομηκοστό (70ο) έτος της ηλικίας του. Το χρονικό διάστημα των δεκαπέντε (15) ετών προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί, αν έχει εκτίσει δεκαεννέα (19) έτη. Μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65ο) έτους της ηλικίας του καταδίκου, κάθε ημέρα παραμονής του σε σωφρονιστικό κατάστημα υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτιόμενης ποινής. Αν ο κατάδικος εργάζεται, κάθε ημέρα απασχόλησης υπολογίζεται ως επιπλέον μισή ημέρα εκτιόμενης ποινής. Αν για τους κατάδικους αυτούς προκύπτει από άλλες διατάξεις ευνοϊκότερος υπολογισμός, εφαρμόζονται εκείνες. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε κατάδικους για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 2 του άρθρου 105 του ν. 1492/1950, Κύρωση του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 105 Έκτιση της ποινής στην κατοικία

1. Όποιος καταδικάστηκε σε ποινή στερητική της ελευθερίας έως δεκαπέντε έτη και έχει υπερβεί το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας εκτίει την ποινή ή το υπόλοιπο της ποινής στην κατοικία του, εκτός αν το δικαστήριο, με ειδική αιτιολογία, κρίνει ότι η έκτιση της ποινής σε κατάσταση κράτησης είναι απολύτως αναγκαία για να αποτραπεί από την τέλεση άλλων αντίστοιχης βαρύτητας εγκλημάτων. Αν το πιο πάνω όριο ηλικίας έχει συμπληρωθεί κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, αποφασίζει το δικαστήριο που επιβάλλει την ποινή. Σε κάθε άλλη περίπτωση αποφασίζει το συμβούλιο πλημμελειοδικών της περιοχής που εδρεύει το δικαστήριο αυτό, μετά από αίτηση του καταδικασθέντος.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει, ανεξαρτήτως ποινής, και για τις μητέρες που έχουν την επιμέλεια ανήλικων τέκνων, τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει το όγδοο έτος της ηλικίας τους. Ισχύει επίσης, χωρίς τις προϋποθέσεις της παραγράφου, για εκείνους που νοσούν από σύνδρομο επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας τελικού σταδίου, από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια και υποβάλλονται σε τακτική αιμοκάθαρση, από ανθεκτική φυματίωση ή είναι τετραπληγικοί, από κίρρωση του ήπατος με αναπηρία άνω του εξήντα επτά τοις εκατό (67%), από γεροντική άνοια ή από κακοήθη νεοπλασμάτα τελικού σταδίου. Για τη διακρίβωση των προϋποθέσεων του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται γνωμάτευση δύο ιατρών δημόσιου νοσοκομείου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υγείας μπορεί να προστίθενται και άλλα είδη ασθενειών ανάλογης βαρύτητας.

3. Το δικαστήριο ή το δικαστικό συμβούλιο εάν κατά τις προηγούμενες παραγράφους αντικαταστήσει την στερητική της ελευθερίας ποινή με έκτισή της στην κατοικία, μπορεί να επιβάλει στον καταδικασθέντα κατάλληλους κατά την κρίση του όρους από εκείνους που αναφέρονται στο άρθρο 99 παρ. 2 περιπτώσεις δ' έως στ', με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 4 του ίδιου

3. Σε ποινές φυλάκισης που δεν έχουν μετατραπεί, αν έχει εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο το ένα πέμπτο αυτών, το τριμελές πλημμελειοδικείο του τόπου κράτησης μετατρέπει το επόμενο ένα πέμπτο αυτών σε χρηματική ποινή και διατάσσει την απόλυση του κρατουμένου, εκτός αν με ειδική αιτιολογία κρίνει από την εν γένει συμπεριφορά του κατά το χρόνο έκτισης της ποινής ότι η χρηματική ποινή δεν αρκεί για να αποτραπεί ο κατάδικος από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων. Κατά της απόφασης ο κατάδικος μπορεί να ασκήσει έφεση. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι ο κατάδικος βρίσκεται σε απόλυτη οικονομική αδυναμία να καταβάλει τη χρηματική ποινή, τη μετατρέπει σε ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 82. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 6 έως 8 του άρθρου 82.

4. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί υπό όρο, αν έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών, που προβλέπεται στην παράγραφο 1. Σε κάθε περίπτωση ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι πέντε έτη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.

5. Αν απολυθεί υπό όρο κατάδικος, ο οποίος μετά την έκτιση της ποινής πρέπει να υποβληθεί σε στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας, ο χρόνος της δοκιμασίας αρχίζει μετά τη λήξη του μέτρου αυτού. Αν με δικαστική απόφαση έχει διαταχθεί η απέλαση του καταδίκου που απολύεται υπό όρο, η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την υπό όρο απόλυση αυτού, εκτός αν η απέλαση είναι αδύνατη, οπότε απολύεται ο κατάδικος και αρχίζει ο χρόνος δοκιμασίας.

6. Για τη χορήγηση της υφ' όρον απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί πάντως στον κατάδικο η υφ' όρον απόλυση, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση

άρθρου, ή έκτιση με ηλεκτρονική επιτήρηση. Το δικαστικό συμβούλιο μπορεί να ανακαλέσει την έκτιση της ποινής στην κατοικία αν διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παραγράφου 2.

ισόβιας κάθειρξης, δεκαπέντε (15) έτη. Το χρονικό διάστημα του ενός τρίτου ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δεκαπέντε (15) ετών, προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδίκος μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει δεκαεννέα (19) έτη. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε όσους καταδικάσθηκαν για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 5 του ν. 2058/1952. Επίσης, οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε όσους καταδικάσθηκαν για το έγκλημα της παραγράφου 1 του άρθρου 299, εφόσον η πράξη τελέσθηκε κατά τη διάρκεια της κράτησής τους σε σωφρονιστικό κατάστημα.

7. Κάθε ημέρα κράτησης κρατουμένων που πάσχουν από ημιπληγία ή παραπληγία, σκλήρυνση κατά πλάκας ή έχουν υποβληθεί σε επέμβαση μεταμόσχευσης καρδιάς, ήπατος, νεφρού ή μυελού ή είναι φορείς του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ή πάσχουν από κακοήθη νεοπλασμάτα ή από νεφρική ανεπάρκεια για την οποία γίνεται τακτική αιμοκάθαρση ή από φυματίωση κατά τη διάρκεια της θεραπείας της, υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτιώμενης ποινής.

Το ίδιο ισχύει και για: α) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, που δεν μπορούν να εργαστούν, εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης, β) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, γ) κρατούμενους στους οποίους απαγορεύεται ύστερα από γνωμάτευση από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) η ανάληψη εργασίας ή απασχόλησης που μπορεί βάσιμα να προκαλέσει σοβαρή και μόνιμη βλάβη στην υγεία τους, δ) κρατούμενους οι οποίοι νοσηλεύονται σε θεραπευτικά καταστήματα ή νοσοκομεία εφόσον η νοσηλεία τους έχει διαρκέσει τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες, ε) κρατούμενες μητέρες για όσο διάστημα έχουν μαζί τους τα ανήλικα τέκνα τους, στ) κρατούμενους που συμμετέχουν σε θεραπευτικό

πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικά εγκεκριμένου, κατά το άρθρο 51 του ν. 4139/2013 (Α' 74), οργανισμού και ζ) κρατούμενους για όσο διάστημα διαρκεί η κράτησή τους σε χώρους αστυνομικών τμημάτων ή αστυνομικών διευθύνσεων.

Η διακρίβωση της αναπηρίας στις περιπτώσεις α' και β' γίνεται με τη διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου 110Α. Ο ευεργετικός υπολογισμός διενεργείται από τον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 46 παρ. 1 του Σωφρονιστικού Κώδικα και λαμβάνεται υπόψη εκτός από την υφ' όρον απόλυση και για τη λήξη της έκτισης της ποινής, τη μετατροπή της σε χρηματική ποινή ή κοινωφελή εργασία ή την αθροιστική έκτιση των ποινών.

8. Σε κάθε περίπτωση, η προσμέτρηση για τον ευεργετικό υπολογισμό των ημερών ποινής των καταδίκων ή υποδίκων δεν διακόπτεται λόγω νοσηλείας στο Νοσοκομείο Κρατουμένων, στο Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, καθώς και σε οποιοδήποτε άλλο νοσηλευτικό ίδρυμα.

Άρθρο 105Α Παροχή κοινωφελούς εργασίας

1. Ο καταδικαζόμενος σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει συνολικά τα πέντε έτη, μπορεί να δηλώσει προς το δικαστήριο ότι επιθυμεί να μετατραπεί το υπόλοιπο της ποινής του έως τον χρόνο της υπό όρο απόλυσης, κατά το επόμενο άρθρο, σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, αφού θα έχει εκτίσει πραγματικά το ένα δέκατο αυτής. Το Δικαστήριο, μετατρέπει την ποινή, εν όλω ή εν μέρει, εκτός αν με ειδική αιτιολογία κρίνει ότι η βαρύτητα της πράξης, οι συνθήκες τέλεσής της και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του καταδικασθέντος, καθιστούν απολύτως αναγκαία την έκτιση της ποινής στο κατάστημα κράτησης για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν άλλων αντίστοιχης βαρύτητας εγκλημάτων.

2. Για τη μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, κάθε μήνας φυλάκισης αντιστοιχεί σε σαράντα ώρες κοινωφελούς εργασίας, η οποία πρέπει να εκτελεστεί εντός του οριζόμενου στην προηγούμενη

	<p>παράγραφο χρόνου.</p> <p>3. Η μετατροπή δεν προϋποθέτει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση.</p> <p>4. Οι παράγραφοι 3 και 5, περιπτώσεις α' και ε' του άρθρου 81 ισχύουν και στην περίπτωση αυτή.</p>
--	--

II. ΑΠΟΛΥΣΗ ΚΑΤΑΔΙΚΟΥ ΥΠΟ ΟΡΟ

	<p>Άρθρο 105B Απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης</p> <p>1. Όσοι καταδικάστηκαν σε στερητική της ελευθερίας ποινή μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης, σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις, εφόσον έχουν εκτίσει:</p> <p>α) σε περίπτωση φυλάκισης, τα δύο πέμπτα αυτής,</p> <p>β) σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης, τα τρία πέμπτα αυτής και</p> <p>γ) σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης τουλάχιστον είκοσι έτη.</p> <p>2. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη.</p> <p>3. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών, που προβλέπεται στην παράγραφο 1. Σε κάθε περίπτωση ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι πέντε έτη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.</p> <p>4. Αν ο καταδικασθείς εργάζεται, κάθε ημέρα εργασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σωφρονιστικής νομοθεσίας. Κάθε ημέρα κράτησης κρατουμένων που πάσχουν από ημιπληγία ή παραπληγία, σκλήρυνση κατά πλάκας ή έχουν υποβληθεί σε επέμβαση μεταμόσχευσης καρδιάς, ήπατος, νεφρού ή μυελού των οστών ή είναι φορείς του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ή πάσχουν από κακοήγη νεοπλασμάτα ή από νεφρική ανεπάρκεια για την οποία γίνεται τακτική αιμοκάθαρση ή από φυματίωση κατά τη</p>
--	--

διάρκεια της θεραπείας της, υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτιώμενης ποινής. Το ίδιο ισχύει και για: α) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, που δεν μπορούν να εργαστούν, εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης, β) κρατούμενους με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, γ) κρατούμενους στους οποίους απαγορεύεται ύστερα από γνωμάτευση από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) η ανάληψη εργασίας ή απασχόλησης που μπορεί βάσιμα να προκαλέσει σοβαρή και μόνιμη βλάβη στην υγεία τους, δ) κρατούμενους οι οποίοι νοσηλεύονται σε θεραπευτικά καταστήματα ή νοσοκομεία εφόσον η νοσηλεία τους έχει διαρκέσει τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες, ε) κρατούμενες μητέρες για όσο διάστημα έχουν μαζί τους τα ανήλικα τέκνα τους, στ) κρατούμενους που συμμετέχουν σε θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικά εγκεκριμένου, κατά το άρθρο 51 του ν. 4139/2013 οργανισμού και ζ) κρατούμενους για όσο διάστημα διαρκεί η κράτησή τους σε χώρους αστυνομικών τμημάτων ή αστυνομικών διευθύνσεων. Η διακρίβωση της αναπηρίας στις περιπτώσεις α' και β' γίνεται με τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 105.

5. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά είτε κατά την προηγούμενη παράγραφο είτε κατά τις ειδικές διατάξεις που προβλέπουν αντίστοιχο υπολογισμό.

6. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα απόλυση υπό όρο, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα δύο πέμπτα της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαέξι έτη. Το χρονικό διάστημα των δύο πέμπτων ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δεκαέξι ετών, προσαιξάνεται κατά το ένα τρίτο των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει

	παραμένει στο κατάστημα είκοσι έτη και αν εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμένει είκοσι πέντε έτη.
Άρθρο 106 Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απόλυσης 1. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδίκου, κατά την έκτιση της ποινής του, καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε καταδικασθέντες για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 106 του ν. 1492/1950 «Κύρωση του Ποινικού Κώδικα». 2. Στον απολυόμενο μπορούν να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις που θα αφορούν τον τρόπο της ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής του. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν πάντοτε να ανακληθούν ή να τροποποιηθούν με αίτηση του απολυμένου. 3. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως και 4 του άρθρου 100Α εφαρμόζεται αναλόγως.	Άρθρο 106 Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απόλυσης 1. Η απόλυση υπό όρο μπορεί να μη χορηγηθεί αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδικασθέντος, κατά την έκτιση της ποινής του, καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Μόνη η επίκληση πειθαρχικού παραπτώματος κατά την έκτιση της ποινής δεν αρκεί για τη μη χορήγηση της απόλυσης. 2. Στον απολυόμενο μπορούν να επιβληθούν ορισμένες υποχρεώσεις που θα αφορούν τον τρόπο της ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής του, με ανάλογη εφαρμογή των περιπτώσεων δ' έως στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 99. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν πάντοτε να ανακληθούν ή να τροποποιηθούν με αίτηση εκείνου που απολύθηκε. 3. Η εποπτεία για την τήρηση των κατά την προηγούμενη παράγραφο υποχρεώσεων μπορεί να ανατεθεί και σε εταιρεία προστασίας αποφυλακίζομένων.
Άρθρο 107 Ανάκληση της απόλυσης 1. Η απόλυση μπορεί να ανακληθεί αν εκείνος που απολύθηκε δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν κατά την απόλυση. 2. Σε περίπτωση ανάκλησης ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στη διάρκεια της ποινής.	Άρθρο 107 Ανάκληση της απόλυσης 1. Η απόλυση μπορεί να ανακληθεί, αν εκείνος που απολύθηκε δε συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν κατά την απόλυση. 2. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στη διάρκεια της ποινής.
Άρθρο 108 Άρση της απόλυσης Αν μέσα στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το άρθρο 109, εκείνος που απολύθηκε διαπράξει έγκλημα από δόλο, για το οποίο του επιβλήθηκε αμετακλήτως οποτεδήποτε ποινή φυλάκισης ανώτερη από ένα έτος, εκτίει αθροιστικά και	Άρθρο 108 Άρση της απόλυσης Η απόλυση αίρεται αν μέσα στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το επόμενο άρθρο, εκείνος που απολύθηκε διαπράξει έγκλημα με δόλο, για το οποίο του επιβλήθηκε αμετακλήτως οποτεδήποτε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη από ένα έτος.

<p>ολόκληρο το υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής, το οποίο έπρεπε να εκτίσει κατά το χρόνο της προσωρινής απόλυσης.</p>	<p>Στην περίπτωση αυτή εκτίει αθροιστικά και ολόκληρο το υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής, το οποίο όφειλε να εκτίσει κατά τον χρόνο της απόλυσης.</p>
<p>Άρθρο 109 Συνέπειες της μη ανάκλησης</p> <p>Αν από την απόλυση περάσει το χρονικό διάστημα της ποινής το οποίο υπολειπόταν για έκτιση, σε όσες περιπτώσεις αυτό είναι ανώτερο από τρία έτη, ή αν περάσουν τρία έτη χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε. Η ισόβια κάθειρξη θεωρείται ότι εκτίθηκε, αν περάσουν δέκα έτη από την απόλυση χωρίς να γίνει ανάκλησή της.</p>	<p>Άρθρο 109 Συνέπειες της μη ανάκλησης και άρσης</p> <p>Αν από την απόλυση περάσει το χρονικό διάστημα της ποινής το οποίο υπολειπόταν για έκτιση, σε όσες περιπτώσεις αυτό είναι ανώτερο από τρία έτη, ή αν περάσουν τρία έτη χωρίς να γίνει ανάκληση ή άρση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε. Η ισόβια κάθειρξη θεωρείται ότι εκτίθηκε, αν περάσουν δέκα έτη από την απόλυση χωρίς να γίνει ανάκληση ή άρση της απόλυσης.</p>
<p>Άρθρο 110 Διαδικασία για τη χορήγηση και την ανάκληση της απόλυσης</p> <p>1. Για τη χορήγηση και την ανάκληση της απόλυσης υπό όρο αποφασίζει το συμβούλιο των πλημμελειοδικών του τόπου της έκτισης της ποινής. Ο κατάδικος δεν κλητεύεται ούτε εμφανίζεται ενώπιον του συμβουλίου και μπορεί, αφού λάβει γνώση, μέσω του διευθυντή του καταστήματος κράτησης, της πρότασης του εισαγγελέα, να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα. Εάν όμως το συμβούλιο κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο, μπορεί να διατάξει την ενώπιόν του εμφάνιση του καταδίκου.</p> <p>2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται με αίτηση της διεύθυνσης του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο κατάδικος. Η αίτηση υποβάλλεται ένα μήνα πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου, που προβλέπει το άρθρο 105. Αν η διεύθυνση του ιδρύματος κρίνει ότι συντρέχουν προϋποθέσεις για τη μη χορήγηση της απόλυσης υπό όρο υποβάλλει σχετική αναφορά μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος στον εισαγγελέα των πλημμελειοδικών, ο οποίος την εισάγει στο συμβούλιο.</p> <p>3. Για την ανάκληση αποφασίζει το ίδιο δικαστικό συμβούλιο, ύστερα από πρόταση των αρχών που εποπτεύουν αυτόν που απολύθηκε.</p> <p>4. Η εποπτεία αυτή μπορεί να ανατεθεί και σε</p>	<p>Άρθρο 110 Διαδικασία για τη χορήγηση και την ανάκληση της απόλυσης</p> <p>1. Για τη χορήγηση της απόλυσης υπό όρο αποφασίζει το συμβούλιο των πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση, κατά την οποία μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο που διορίζει με απλό έγγραφο θεωρημένο από τον διευθυντή της φυλακής ή τις αρμόδιες αρχές.</p> <p>2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται με αίτηση της διεύθυνσης του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο καταδικασθείς. Η αίτηση υποβάλλεται δύο μήνες πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου που προβλέπει το άρθρο 105B. Αν η διεύθυνση του καταστήματος κρίνει ότι συντρέχουν προϋποθέσεις για τη μη χορήγηση της απόλυσης, υποβάλλει σχετική αναφορά μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος στον εισαγγελέα των πλημμελειοδικών, ο οποίος την εισάγει στο συμβούλιο.</p> <p>3. Για την ανάκληση αποφασίζει το ίδιο δικαστικό συμβούλιο, ύστερα από πρόταση των αρχών που εποπτεύουν αυτόν που απολύθηκε. Το εδάφιο β' της πρώτης παραγράφου εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.</p> <p>4. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, για να προληφθεί κίνδυνος της δημόσιας τάξης, ο</p>

<p>εταιρεία προστασίας των αποφυλακισζομένων.</p> <p>5. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, για να προληφθεί κίνδυνος της δημόσιας τάξης ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής εκείνου που απολύθηκε μπορεί να διατάξει την προσωρινή σύλληψή του ύστερα από την οποία προκαλείται αμέσως με τη νόμιμη διαδικασία η απόφαση για την ανάκληση. Σε περίπτωση οριστικής ανάκλησης, θεωρείται ότι αυτή επήλθε την ημέρα της σύλληψης.</p>	<p>εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής εκείνου που απολύθηκε μπορεί να διατάξει την προσωρινή σύλληψή του ύστερα από την οποία προκαλείται αμέσως με τη νόμιμη διαδικασία η απόφαση για την ανάκληση. Αν αποφασιστεί η ανάκληση, θεωρείται ότι αυτή επήλθε την ημέρα της σύλληψης.</p>
<p>Άρθρο 110Α</p> <p>1. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και 106, εφόσον ο κατάδικος νοσεί από σύνδρομο επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας ή από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια και υποβάλλεται σε τακτική αιμοκάθαρση ή από ανθεκτική φυματίωση ή είναι τετραπληγικός ή έχει υποστεί μεταμόσχευση ήπατος, μυελού και καρδιάς ή πάσχει από κακοήγη νεοπλασμάτα τελικού σταδίου ή από κίρρωση του ήπατος με αναπηρία άνω του εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή από γεροντική άνοια έχοντας υπερβεί το ογδοηκοστό (80ο) έτος της ηλικίας.</p> <p>2. Η απόλυση χορηγείται, ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και 106 και στις πιο κάτω περιπτώσεις, που έχει επιβληθεί πρόσκαιρη στερητική της ελευθερίας ποινή: α) στους κατάδικους με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης και β) στους κατάδικους με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω. Σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης, απαιτείται να έχει εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο το ένα πέμπτο της ποινής.</p> <p>3. Σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης ο κρατούμενος που έχει ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω αν έχει εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο πέντε (5) έτη στην περίπτωση που το έγκλημά του δεν ενέχει ανθρωποκτονία, ή δέκα (10) έτη σε κάθε άλλη περίπτωση, εκτίει το υπόλοιπο της ποινής του</p>	<p>Άρθρο 110Α Απόλυση υπό τον όρο της κατ' οίκον έκτισης της ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση</p> <p>1. Όσοι καταδικάσθηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας μπορούν, με αίτησή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 106 παρ. 1, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 284 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφόσον έχουν εκτίσει:</p> <p>α) προκειμένου για φυλάκιση, το ένα πέμπτο αυτής,</p> <p>β) προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα δύο πέμπτα αυτής και</p> <p>γ) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον δεκατέσσερα έτη.</p> <p>2. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς πρέπει να έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο. Σε κάθε περίπτωση μπορεί να απολυθεί, αν έχει εκτίσει δεκαεπτά έτη, ακόμη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.</p> <p>3. Αν ο καταδικασθείς εργάζεται, κάθε ημέρα εργασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της σωφρονιστικής νομοθεσίας.</p> <p>4. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά την προηγούμενη παράγραφο. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί στον καταδικασθέντα η απόλυση, αν δεν</p>

στην κατοικία του, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 56 παρ. 3. Στην περίπτωση αυτή δύναται να επιβληθεί ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 283Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Επίσης, είναι δυνατή η επιβολή όρων κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 100 παράγραφοι 2 και 3 του Ποινικού Κώδικα.

4. Η διακρίβωση των προηγούμενων προϋποθέσεων γίνεται μετά από αίτηση του κρατούμενου από το συμβούλιο πλημμελειοδικών ή, στην περίπτωση κρατούμενου που εκτίει ποινή ισόβιας κάθειρξης, από το συμβούλιο εφετών. Ο εισαγγελέας, μετά την υποβολή της αίτησης, διατάσσει ειδική πραγματογνωμοσύνη για τη διακρίβωση των προϋποθέσεων των προηγούμενων παραγράφων και την πιστοποίηση του ποσοστού αναπηρίας, ιδίως εφόσον αυτό δεν έχει βεβαιωθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.). Η κατά τα άνω ειδική πραγματογνωμοσύνη ή η βεβαίωση από το ΚΕ.Π.Α. υποβάλλεται από τον εισαγγελέα στο αρμόδιο συμβούλιο μαζί με την πρότασή του. Κατά του βουλεύματος του συμβουλίου εφετών μπορεί να ασκηθεί αναίρεση. Οι λεπτομέρειες σχετικά με την ως άνω ειδική πραγματογνωμοσύνη καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υγείας. Η ειδική πραγματογνωμοσύνη ή η βεβαίωση του ΚΕ.Π.Α. υποχρεωτικά προσδιορίζουν εάν η αναπηρία είναι μόνιμη ή πρόσκαιρη και αναφέρουν στην περίπτωση της πρόσκαιρης αναπηρίας τον χρόνο διάρκειάς της και το ποσοστό της. Εάν πρόκειται για πρόσκαιρη αναπηρία ο αρμόδιος εισαγγελέας υποβάλλει ένα (1) μήνα πριν τη λήξη του προσδιοριζόμενου χρόνου αναπηρίας στο αρμόδιο συμβούλιο την πρότασή του για την επανεξέταση της, χορηγηθείσας απόλυσης υπό όρο. Για τον λόγο αυτό δύο (2) μήνες πριν τη συμπλήρωση του χρόνου της προσδιορισθείσας αναπηρίας διατάσσει ειδική πραγματογνωμοσύνη είτε παραπομπή στο αρμόδιο ΚΕ.Π.Α. για την εκ νέου διακρίβωση των προϋποθέσεων για την πιστοποίηση του ποσοστού αναπηρίας. Εάν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων διατάσσεται η συνέχιση της εκτέλεσης της ποινής. Ο χρόνος που μεσολάβησε από την απόλυση υπό όρο λογίζεται ως πραγματικός χρόνος έκτισης της ποινής. Η επανεξέταση της

έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, για δώδεκα έτη. Το χρονικό διάστημα του ενός πέμπτου ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δώδεκα ετών, προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει παραμείνει στο κατάστημα δεκατέσσερα έτη και αν εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμείνει δεκαέξι έτη.

5. Για την απόλυση του καταδικασθέντος κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη.

6. Ο απολυθείς σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επιτρέπεται να ευρίσκεται προκαθορισμένες ώρες της ημέρας εκτός του τόπου του κατ' οίκον περιορισμού του αποκλειστικά για λόγους εργασίας, εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, συμμετοχής του σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συντήρησης ή απεξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες ή αλκοόλ ή και εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που του έχουν επιβληθεί. Οι ώρες απουσίας του καταδικασθέντος από τον τόπο του κατ' οίκον περιορισμού του και το σύνολο των υποχρεώσεών του καθορίζονται είτε με το βούλευμα που διέταξε την απόλυσή του είτε μετά τη χορηγηθείσα απόλυση, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Με διάταξή του, ο ίδιος εισαγγελέας είτε κατόπιν αίτησης του καταδικασθέντος είτε αυτεπαγγέλτως, αποφασίζει για την αλλαγή του τόπου του κατ' οίκον περιορισμού, την τροποποίηση του προγράμματος των ωρών απουσίας του καταδικασθέντος από αυτόν και την επιβολή ή τροποποίηση των υποχρεώσεων του τελευταίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 106 παρ. 2.

7. Η απόλυση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορεί να μη χορηγηθεί, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 106.

8. Η απόλυση μπορεί να ανακληθεί, αν ο

αναπηρίας και η διακρίβωση των προϋποθέσεων του άρθρου αυτού περατώνεται στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το άρθρο 109.

5. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108, η απόλυση υπό όρο κατά τις παραγράφους 1 και 2 σημειώνεται στο Ποινικό Μητρώο του καταδίκου, χορηγείται μόνο μια φορά και επεκτείνεται αυτοδικαίως σε όλες τις συντρέχουσες στην έκτιση ποινές, για τις οποίες μπορεί να καθοριστεί συνολική ποινή κατ' άρθρο 551 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

6. Η καταδίκη κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας για πράξη που τελέστηκε πριν την έναρξη της έκτισης της ποινής, για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση υπό όρο, δεν επιφέρει την ανάκληση της απόλυσης.

7. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, εκτός της επιβολής ισόβιας κάθειρξης, δύναται να επιβληθεί μόνο ο όρος της απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα. Ανάκληση απόλυσης για παραβίαση όρου δεν χωρεί όταν αυτή προκλήθηκε από λόγους υγείας.

8. Σε όσους απολύονται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν χωρεί προσωποκράτηση.

9. Το δικαστικό συμβούλιο που χορήγησε την υπό όρο απόλυση μπορεί να την ανακαλέσει οποτεδήποτε, μετά από πρόταση του αρμόδιου εισαγγελέα, αν η απόλυση στηρίχθηκε σε ψευδή στοιχεία ή πλαστό έγγραφο. Για την κρίση του δικαστικού συμβουλίου δεν απαιτείται προηγούμενη καταδίκη ορισμένου προσώπου ή άσκηση ποινικής δίωξης.

καταδικασθείς δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν και πιθανολογείται ότι ενόψει της βαρύτητας της παράβασης των υποχρεώσεών του, του τρόπου και των εν γένει συνθηκών που αυτή συντελέστηκε, δεν παρέχει την προσδοκία ότι θα τηρήσει τις υποχρεώσεις του στο μέλλον. Σε περίπτωση ανάκλησης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο καταδικασθείς διατηρεί πάντως το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105B.

9. Η απόλυση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αίρεται, όταν ο καταδικασθείς, κατά το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στην παράγραφο 10, τελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα με δόλο που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών, για το οποίο καταδικάστηκε αμετακλήτως. Σε περίπτωση άρσης της απόλυσης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο καταδικασθείς στην περίπτωση αυτή δικαιούται να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105B, αφού παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 105B παρ. 1. Το ίδιο ισχύει αν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί απόλυση κατ' άρθρο 105B, χωρίς όμως να έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 109. Δεν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, αν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί στον καταδικασθέντα η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 105B, χωρίς να έχει ανακληθεί, με αποτέλεσμα η ποινή για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση να θεωρείται ότι έχει ήδη εκτιθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 109.

10. Η με το παρόν άρθρο χορηγούμενη απόλυση εκτείνεται μέχρι του χρονικού σημείου της χορήγησης στον καταδικασθέντα της απόλυσης υπό όρο κατ' άρθρο 105B.

Άρθρο 110B

1. Όσοι καταδικάστηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας, μπορούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού

με ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 283Α Κ.Π.Δ., εφόσον έχουν εκτίσει:

α) προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα 2/5 της ποινής τους, β) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον 14 έτη.

Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο κατάδικος πρέπει να έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' και β'. Σε κάθε περίπτωση ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί, εάν έχει εκτίσει 17 έτη, ακόμη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό. Ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά το ν. 2058/1952. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε καταδίκους για τα κακουργήματα των άρθρων 22 και 23 του ν. 4139/2013, των άρθρων 134, 187, 187Α, 336, 338, 339 παράγραφος 1, περιπτώσεις α' και β', 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α παράγραφος 4, 351Α παράγραφοι 1, περιπτώσεις α' και β' και 3, 380 παράγραφοι 1, εδάφιο δεύτερο και 2 και 299 παράγραφος 1, εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, επιβλήθηκε ισόβια κάθειρξη.

Με εξαίρεση τις πράξεις των άρθρων 134 και 187Α, η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν έχει εφαρμογή σε καταδίκους των πράξεων του εδαφίου αυτού, αν πάσχουν από νοσήματα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω. Η διακρίβωση της αναπηρίας γίνεται, μετά από αίτηση του καταδίκου, από το αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών, το οποίο διατάσσει ειδική πραγματογνωμοσύνη, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 110Α του Ποινικού Κώδικα.

2. Στην περίπτωση της πρόσκαιρης κάθειρξης ο κατάδικος θα πρέπει να έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής που του επιβλήθηκε, στη δε περίπτωση της ισόβιας κάθειρξης για χρονικό διάστημα ίσο με δώδεκα (12) έτη. Το χρονικό διάστημα του ενός πέμπτου (1/5) ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης των δώδεκα (12) ετών, προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο των λοιπών ποινών, που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση

που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί, εάν έχει εκτίσει πραγματικά στο σωφρονιστικό κατάστημα δεκατέσσερα (14) έτη. Για την απόλυση του κρατουμένου κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε καταδίκους για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 5 του ν. 2058/ 1952 ή για το έγκλημα της ανθρωποκτονίας με πρόθεση της παραγράφου 1 του άρθρου 299 Π.Κ., εφόσον η πράξη αυτή τελέσθηκε εναντίον υπαλλήλου κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του.

3. Ο απολυθείς σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επιτρέπεται να ευρίσκεται προκαθορισμένες ώρες της ημέρας εκτός του τόπου του κατ' οίκον περιορισμού του αποκλειστικά για λόγους εργασίας, εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, συμμετοχής του σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συντήρησης ή απεξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες ή αλκοόλ ή και εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που του έχουν επιβληθεί. Οι ώρες απουσίας του καταδίκου από τον τόπο του κατ' οίκον περιορισμού του και το σύνολο των υποχρεώσεων του καθορίζονται είτε με το βούλευμα που διέταξε την απόλυσή του είτε μετά τη χορηγηθείσα απόλυση, με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Με διάταξή του, ο ίδιος Εισαγγελέας είτε κατόπιν αίτησης του καταδίκου είτε αυτεπάγγελτα, αποφασίζει για την αλλαγή του τόπου του κατ' οίκον περιορισμού, την τροποποίηση του προγράμματος των ωρών απουσίας του καταδίκου από αυτόν και την επιβολή ή τροποποίηση των υποχρεώσεων του τελευταίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 106 παράγραφος 2.

4. Η απόλυση του καταδίκου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου μπορεί να ανακληθεί, όταν ο κατάδικος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν και πιθανολογείται ότι ενόψει της βαρύτητας της παράβασης των υποχρεώσεών του, του τρόπου και των εν γένει συνθηκών που αυτή συντελέστηκε, δεν παρέχει την προσδοκία ότι θα τηρήσει τις υποχρεώσεις του στο μέλλον. Σε περίπτωση

ανάκλησης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο κατάδικος διατηρεί, σε κάθε περίπτωση, το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105.

5. Η απόλυση του καταδίκου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αίρεται, όταν ο κατάδικος, κατά το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στην παράγραφο 6, τελέσει: α) κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών, για το οποίο καταδικάστηκε αμετακλήτως ή β) το αδίκημα του άρθρου 173Α. Σε περίπτωση άρσης της απόλυσης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο κατάδικος στην περίπτωση αυτή δικαιούται να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105, αφού παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 105 παράγραφος 1 περιπτώσεις β' και γ'. Δεν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, εάν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδική αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί στον κατάδικο η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 105, χωρίς να έχει ανακληθεί, με αποτέλεσμα η ποινή για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση να θεωρείται ότι έχει ήδη εκτιθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 109. Εάν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδική αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση κατ' άρθρο 105, χωρίς όμως να έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 109, τότε αίρεται η χορηγηθείσα απόλυση του άρθρου 105 και ο κατάδικος αποκτά το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 105, αφού παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 105 παράγραφος 1 περιπτώσεις β' και γ'.

6. Η με το παρόν άρθρο χορηγούμενη απόλυση εκτείνεται μέχρι του χρονικού σημείου της χορήγησης στον κατάδικο της απόλυσης υπό όρο κατ' άρθρο 105.

7. Οι υποθέσεις οι οποίες αφορούν την τέλεση αδικημάτων των απολυθέντων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση εκδικάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα.

Άρθρο 110Γ

1. Για την απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αποφασίζει κατόπιν αιτήσεως του καταδίκου, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Ο κατάδικος δεν κλητεύεται ούτε εμφανίζεται ενώπιον του Συμβουλίου, μπορεί όμως να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα.

Εάν το Συμβούλιο κρίνει ότι τούτο είναι αναγκαίο, μπορεί να διατάξει την ενώπιόν του εμφάνιση του καταδίκου. Η απόλυση χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός εάν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδίκου, κατά την έκτιση της ποινής του, καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Η αίτηση του καταδίκου συνοδεύεται από αναφορά της διεύθυνσης του καταστήματος κράτησης και έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος, οι οποίες εισάγονται στο συμβούλιο από τον Εισαγγελέα των Πλημμελειοδικών. Στην έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας γίνεται ειδική μνεία στο οικογενειακό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του καταδίκου, με ιδιαίτερη αναφορά στις σχέσεις του με τα πρόσωπα με τα οποία ενδέχεται να συνοικήσει εάν του χορηγηθεί η απόλυση αυτή.

2. Αν η αίτηση για απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν γίνει δεκτή, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί τέσσερις (4) μήνες μετά από την απόρριψη.

3. Για την ανάκληση αποφασίζει το ίδιο Δικαστικό Συμβούλιο, ύστερα από αίτηση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Ο κατάδικος κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του Δικαστικού Συμβουλίου. Η απόλυση κατ' άρθρο 110B ανακαλείται οποτεδήποτε με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής κατόπιν αιτήσεως του καταδίκου.

4. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, για να προληφθεί κίνδυνος της δημόσιας τάξης, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής

εκείνου που απολύθηκε, μπορεί να διατάξει την προσωρινή σύλληψή του, ύστερα από την οποία προκαλείται αμέσως, με τη νόμιμη διαδικασία, η απόφαση για την ανάκληση. Σε περίπτωση οριστικής ανάκλησης, θεωρείται ότι αυτή επήλθε από την ημέρα της σύλληψης.

**ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΕΞΑΛΕΙΦΟΥΝ ΤΟ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟ – ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ
I. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ**

Άρθρο 111 Χρόνος παραγραφής των εγκλημάτων

1. Το αξιόποινο εξαλείφεται με την παραγραφή.
2. Τα κακουργήματα παραγράφονται: α) μετά είκοσι έτη, αν ο νόμος προβλέπει γι' αυτά την ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης· β) μετά δέκα πέντε έτη, σε κάθε άλλη περίπτωση.
3. Τα πλημμελήματα παραγράφονται μετά πέντε έτη.
4. Τα πταίσματα παραγράφονται μετά δύο έτη.
5. Οι ανωτέρω προθεσμίες υπολογίζονται κατά το ισχύον ημερολόγιο.
6. Αν ο νόμος ορίζει διαζευκτικά περισσότερες από μία ποινές, οι ανωτέρω προθεσμίες υπολογίζονται σύμφωνα με τη βαρύτερη απ' αυτές.

Άρθρο 111 Χρόνος παραγραφής

1. Το αξιόποινο εξαλείφεται με την παραγραφή.
2. Τα κακουργήματα παραγράφονται μετά είκοσι έτη αν ο νόμος προβλέπει γι' αυτά την ποινή της ισόβιας κάθειρξης και μετά δέκα πέντε έτη σε κάθε άλλη περίπτωση, εκτός αν ο νόμος προβλέπει διαφορετικά.
3. Τα πλημμελήματα παραγράφονται μετά πέντε έτη.
4. Οι πιο πάνω προθεσμίες υπολογίζονται κατά το ισχύον ημερολόγιο.
5. Αν ο νόμος ορίζει διαζευκτικά περισσότερες από μία ποινές, οι πιο πάνω προθεσμίες υπολογίζονται σύμφωνα με τη βαρύτερη απ' αυτές.

Άρθρο 112 Έναρξη του χρόνου παραγραφής των εγκλημάτων

Η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει από την ημέρα που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη εκτός αν ορίζεται άλλως.

Άρθρο 112 Έναρξη του χρόνου παραγραφής

Η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει από την ημέρα που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Σε περίπτωση συμμετοχής η προθεσμία αρχίζει από το χρόνο τέλεσης της πράξης του φυσικού αυτοουργού.

Άρθρο 113 Αναστολή της παραγραφής των εγκλημάτων

1. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρόνο, σύμφωνα με διάταξη νόμου δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη.
2. Επίσης, η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η

Άρθρο 113 Αναστολή της παραγραφής

1. Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται για όσο χρόνο, σύμφωνα με διάταξη νόμου, δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη καθώς και για όσο χρόνο διαρκεί η κύρια διαδικασία και έως ότου γίνει αμετάκλητη η καταδικαστική απόφαση.
2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο αναστολή δεν

κύρια διαδικασία και έως ότου γίνει αμετάκλητη η καταδικαστική απόφαση.

3. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αναστολή δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από πέντε χρόνια για τα κακουργήματα, τρία χρόνια για τα πλημμελήματα και έναν χρόνο για τα πταίσματα. Ο χρονικός περιορισμός της αναστολής δεν ισχύει οσάκις η αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης έλαβε χώρα κατ' εφαρμογή των άρθρων 30 παρ. 2 και 59 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4. Αν για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση, η έλλειψή της δεν αναστέλλει την παραγραφή.

5. Για εκκρεμείς υποθέσεις, ως προς τις οποίες συμπληρώνεται ο χρόνος της παραγραφής, κατ' εφαρμογή του παρόντος και των δύο προηγούμενων άρθρων, την παύση της ποινικής δίωξης μπορεί να τη διατάσσει με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα εφετών ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών, θέτοντας τη δικογραφία στο αρχείο.

6. Η προθεσμία παραγραφής των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323Α, 324, 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351, 351Α, όταν αυτά στρέφονται κατά ανηλίκων, αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του θύματος και για ένα έτος μετά, εφόσον πρόκειται για πλημμέλημα, και για τρία έτη μετά, εφόσον πρόκειται για κακούργημα.

μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από πέντε έτη για τα κακουργήματα και τρία έτη για τα πλημμελήματα. Ο χρονικός περιορισμός της αναστολής δεν ισχύει όταν η αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης, ή η αναβολή της δίκης, λαμβάνει χώρα κατ' εφαρμογή των άρθρων 29, 59 και 61 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

3. Αν για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση, η έλλειψή της δεν αναστέλλει την παραγραφή.

4. Η προθεσμία παραγραφής των κακουργημάτων που στρέφονται κατά ανηλίκου, αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωση του θύματος.

II. ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΣΗ

Άρθρο 114 Χρόνος παραγραφής των ποινών που επιβλήθηκαν

Οι ποινές που επιβλήθηκαν αμετακλήτως, αν έμειναν ανεκτέλεστες, παραγράφονται: α) η ποινή του θανάτου και η ισόβια κάθειρξη μετά τριάντα έτη· β) ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα (άρθρο 38) και η κάθειρξη μετά είκοσι έτη· γ) η φυλάκιση, η χρηματική ποινή και ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων (άρθρο 54) μετά δέκα έτη και δ) κάθε άλλη μικρότερη ποινή μετά δύο έτη.

Άρθρο 114 Μη υποβολή έγκλησης ή δήλωση παραίτησης από το δικαίωμα της έγκλησης

1. Όταν ο νόμος απαιτεί έγκληση για την ποινική δίωξη κάποιας αξιόποινης πράξης, το αξιόποινο εξαλείφεται αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει την έγκληση μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα που έμαθε για την τέλεση της πράξης και για τον δράστη της ή για έναν από τους συμμετόχους.

2. Το ίδιο αποτέλεσμα συνεπάγεται και η ρητή δήλωση του δικαιούχου της έγκλησης ενώπιον της αρμόδιας αρχής, ότι παραιτείται από το δικαίωμα της έγκλησης.

<p>Άρθρο 115 Εναρξη του χρόνου παραγραφής των ποινών</p> <p>Η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση έγινε αμετάκλητη.</p>	<p>Άρθρο 115 Πρόσωπα που δικαιούνται να υποβάλουν έγκληση</p> <ol style="list-style-type: none">1. Έγκληση δικαιούται να υποβάλει ο αμέσως παθών από την αξιόποινη πράξη, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά.2. Αν ο παθών δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του ή τελεί υπό δικαστική συμπαράσταση, το δικαίωμα της έγκλησης έχει ο νόμιμος αντιπρόσωπος του. Αν ο παθών έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του, το δικαίωμα της έγκλησης έχουν τόσο ο παθών όσο και ο νόμιμος αντιπρόσωπος του, και μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας του το δικαίωμα αυτό το έχει μόνο ο παθών.3. Αν δύο ή περισσότεροι έχουν δικαίωμα έγκλησης, το δικαίωμα του καθενός είναι αυτοτελές.4. Μετά τον θάνατο του παθόντος το δικαίωμα της έγκλησης μεταβιβάζεται στον επιζώντα σύζυγο ή σε αυτόν που συμβίωνε με τον θανόντα έως τον θάνατο του καθώς και στα τέκνα του, και αν αυτοί δεν υπάρχουν ή είναι δράστες του εγκλήματος, στους γονείς του.
<p>Άρθρο 116 Αναστολή της παραγραφής των ποινών</p> <p>Η προθεσμία της παραγραφής αναστέλλεται: α) για όσο χρόνο σύμφωνα με το νόμο, δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η εκτέλεση της ποινής· β) για όσο χρόνο, σύμφωνα με το άρθρο 99, έχει ανασταλεί η εκτέλεση ή έχει επιτραπεί η καταβολή με δόσεις της χρηματικής ποινής ή του προστίμου που επιβλήθηκε και γ) για όσο χρόνο διαρκεί η εκτέλεση κάποιου από τα μέτρα που προβλέπουν τα άρθρα 71 και 72.</p>	<p>Άρθρο 116 Αδιαίρετο της έγκλησης</p> <p>Η ποινική δίωξη ασκείται εναντίον όλων των συμμετόχων του εγκλήματος ακόμη και αν η έγκληση που υποβλήθηκε στρέφεται εναντίον ενός από αυτούς.</p>
<p>Άρθρο 117 Μη υποβολή έγκλησης ή δήλωση παραίτησης από δικαίωμα της έγκλησης</p> <p>1. Όταν ο νόμος απαιτεί έγκληση για την ποινική δίωξη κάποιας αξιόποινης πράξης, το αξιόποινο εξαλείφεται αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει την έγκληση μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα που έλαβε γνώση για την πράξη που τελέστηκε και για το</p>	<p>Άρθρο 117 Ανάκληση της έγκλησης</p> <p>1. Αυτός που υπέβαλε την έγκληση μπορεί να την ανακαλέσει με τους όρους που ορίζει ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας. Αν η έγκληση έχει υποβληθεί από τον νόμιμο εκπρόσωπο του παθόντος, αυτός διατηρεί το δικαίωμα της ανάκλησης μόνο όσο διαρκεί η νόμιμη εκπροσώπηση. Μετά τη λήξη της,</p>

<p>πρόσωπο που την τέλεσε ή για έναν από τους συμμετόχους της.</p> <p>2. Το ίδιο αποτέλεσμα συνεπάγεται και η ρητή δήλωση του δικαιούχου της έγκλησης ενώπιον της αρμόδιας αρχής, ότι παραιτείται από το δικαίωμα της έγκλησης.</p>	<p>δικαίωμα ανάκλησης έχει ο παθών ή ο νέος νόμιμος εκπρόσωπος του.</p> <p>2. Μετά την ανάκληση της έγκλησης που υποβλήθηκε δεν μπορεί να υποβληθεί νέα.</p> <p>3. Η ανάκληση που έγινε για έναν από τους συμμετόχους της πράξης έχει ως συνέπεια την παύση της ποινικής δίωξης και των υπολοίπων, εφόσον και αυτοί διώκονται με έγκληση.</p> <p>4. Η ανάκληση δεν έχει κανένα αποτέλεσμα για τον κατηγορούμενο που δηλώνει προς την αρχή ότι δεν την αποδέχεται.</p>
---	---

III. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΩΝ

Άρθρο 118 Πρόσωπα που έχουν δικαίωμα για έγκληση

1. Το δικαίωμα της έγκλησης ανήκει στον άμεσα παθόντα από την αξιόποινη πράξη, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά με ειδική διάταξη.
2. Αν ο παθών δεν έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του ή τελεί υπό δικαστική απαγόρευση, το δικαίωμα της έγκλησης έχει ο νόμιμος αντιπρόσωπός του. Αν ο παθών έχει συμπληρώσει το 12ο έτος της ηλικίας του, το δικαίωμα της έγκλησης έχουν και ο παθών και ο νόμιμος αντιπρόσωπος του, και μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας του το δικαίωμα αυτό το έχει μόνο ο παθών.
3. Αν δύο ή περισσότεροι έχουν δικαίωμα έγκλησης, το δικαίωμα αυτό είναι αυτοτελές για τον καθένα.
4. Μετά το θάνατο του παθόντος, το δικαίωμα της έγκλησης μεταβιβάζεται στο σύζυγο που ζει και στα τέκνα του και, αν δεν έχει σύζυγο και τέκνα, στους γονείς του.
5. Για τις αξιόποινες πράξεις που έγιναν εναντίον του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία, αν οι πράξεις διώκονται με έγκληση, η δίωξη γίνεται με αίτηση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

Άρθρο 118 Χρόνος παραγραφής των ποινών που επιβλήθηκαν

Οι ποινές που επιβλήθηκαν αμετάκλητα, αν έμειναν ανεκτέλεστες, παραγράφονται: α) η ισόβια κάθειρξη, μετά τριάντα έτη, β) η πρόσκαιρη κάθειρξη, μετά είκοσι έτη, γ) η φυλάκιση, οι χρηματικές ποινές και ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων μετά δέκα έτη, δ) η παροχή κοινωφελούς εργασίας μετά πέντε έτη και ε) οι παρεπόμενες ποινές μαζί με τις κύριες.

<p>Άρθρο 119 Αδιαίρετο της έγκλησης</p> <p>Η ποινική δίωξη ασκείται εναντίον όλων των συμμετόχων του εγκλήματος, και αν ακόμη η έγκληση που υποβλήθηκε στρέφεται εναντίον ενός από αυτούς.</p>	<p>Άρθρο 119 Έναρξη του χρόνου παραγραφής των ποινών</p> <p>Η παραγραφή των ποινών αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση έγινε αμετάκλητη.</p>
<p>Άρθρο 120 Ανάκληση της έγκλησης</p> <p>1. Αυτός που υπέβαλε την έγκληση μπορεί να την ανακαλέσει, με τους όρους που ορίζει ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.</p> <p>2. Η ανάκληση που έγινε για έναν από τους συμμετόχους της πράξης έχει συνέπεια την παύση της ποινικής δίωξης και των υπολοίπων, αν και αυτοί διώκονται με έγκληση.</p> <p>3. Η ανάκληση δεν έχει κανένα αποτέλεσμα για τον κατηγορούμενο που δηλώνει προς την αρχή ότι δεν την αποδέχεται. Μετά την ανάκληση της έγκλησης που υποβλήθηκε δεν μπορεί να υποβληθεί νέα.</p>	<p>Άρθρο 120 Αναστολή της παραγραφής των ποινών</p> <p>Η προθεσμία της παραγραφής των ποινών αναστέλλεται: α) για όσο χρόνο σύμφωνα με το νόμο δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η εκτέλεση μιας ποινής, β) για όσο χρόνο σύμφωνα με τα άρθρα 99 και 100 έχει ανασταλεί η εκτέλεση της ποινής ή έχει επιτραπεί η καταβολή με δόσεις της χρηματικής ποινής που επιβλήθηκε.</p>
ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ	
<p>Άρθρο 121 Ορισμοί</p> <p>1. Στο κεφάλαιο αυτό με τον όρο ανήλικοι νοούνται αυτοί που, κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, έχουν ηλικία μεταξύ του όγδοου και του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένων.</p> <p>2. Οι ανήλικοι υποβάλλονται σε αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα ή σε ποινικό σωφρονισμό σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.</p>	<p>Άρθρο 121 Ορισμός</p> <p>1. Στο κεφάλαιο αυτό με τον όρο ανήλικοι νοούνται αυτοί που κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης έχουν ηλικία μεταξύ του δωδέκατου και του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένων.</p> <p>2. Οι ανήλικοι υποβάλλονται σε αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα ή σε περιορισμό σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.</p>
<p>Άρθρο 122 Αναμορφωτικά μέτρα</p> <p>1. Αναμορφωτικά μέτρα είναι: α) η επίπληξη του ανηλίκου, β) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς ή στους επιτρόπους του, γ) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια, δ) η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε επιμελητές ανηλίκων, ε) η συνδιαλλαγή μεταξύ ανηλίκου δράστη και θύματος</p>	<p>Άρθρο 122 Αναμορφωτικά μέτρα</p> <p>1. Αναμορφωτικά μέτρα είναι: α) η επίπληξη του ανηλίκου, β) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς ή στους επιτρόπους του, γ) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια, δ) η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε επιμελητές ανηλίκων, ε) η συνδιαλλαγή μεταξύ ανηλίκου δράστη και θύματος</p>

για έκφραση συγγνώμης και εν γένει για εξώδικη διευθέτηση των συνεπειών της πράξης, στ) η αποζημίωση του θύματος ή η κατ' άλλον τρόπο άρση ή μείωση των συνεπειών της πράξης από τον ανήλικο, ζ) η παροχή κοινωφελούς εργασίας από τον ανήλικο, η) η παρακολούθηση από τον ανήλικο κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, κοινοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς, θ) η φοίτηση του ανηλίκου σε σχολές επαγγελματικής ή άλλης εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ι) η παρακολούθηση από τον ανήλικο ειδικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής, ια) η ανάθεση της εντατικής επιμέλειας και επιτήρησης του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων και ιβ) η τοποθέτηση του ανηλίκου σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή ιδιωτικό ίδρυμα αγωγής.

2. Σε κάθε περίπτωση ως πρόσθετο αναμορφωτικό μέτρο μπορεί να επιβληθούν επιπλέον υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του ανηλίκου ή τη διαπαιδαγώγησή του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν δύο ή περισσότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' έως και ια' της προηγούμενης παραγράφου.

3. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται η μέγιστη διάρκεια του αναμορφωτικού μέτρου.

Άρθρο 123 Θεραπευτικά μέτρα

καθυστέρηση στην πνευματική και την ηθική του ανάπτυξη, το δικαστήριο διατάσσει: α) την ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους

για έκφραση συγγνώμης και εν γένει για εξώδικη διευθέτηση των συνεπειών της πράξης, στ) η αποζημίωση του θύματος ή η κατ' άλλον τρόπο άρση ή μείωση των συνεπειών της πράξης από τον ανήλικο, ζ) η παρακολούθηση κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, κοινοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς, η) η φοίτηση σε σχολές επαγγελματικής ή άλλης εκπαίδευσης ή κατάρτισης, θ) η παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής, ι) η παροχή κοινωφελούς εργασίας, ια) η ανάθεση της επιμέλειας και επιτήρησης του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων και ιβ) η τοποθέτηση σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή ιδιωτικό ίδρυμα αγωγής.

2. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ως πρόσθετα αναμορφωτικά μέτρα επιπλέον υποχρεώσεις που αφορούν στον τρόπο ζωής του ανηλίκου ή στη διαπαιδαγώγησή του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβάλει δύο ή περισσότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στα στοιχεία α' έως και ια' της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η επιλογή του αναμορφωτικού μέτρου που πρόκειται να επιβληθεί διέπεται από την αρχή της επικουρικότητας, για την εφαρμογή της οποίας τα αναμορφωτικά μέτρα που προβλέπονται στα στοιχεία α'- θ' της πρώτης παραγράφου προτάσσονται των υπολοίπων. Το περιεχόμενο και η διάρκεια κάθε μέτρου πρέπει να είναι ανάλογα προς τη βαρύτητα της πράξης που έχει τελεστεί, την προσωπικότητα του ανηλίκου και τις βιοτικές του συνθήκες. Με αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στην επιβολή και εκτέλεση των μέτρων της πρώτης παραγράφου.

4. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται η μέγιστη διάρκεια του αναμορφωτικού μέτρου.

Άρθρο 123 Θεραπευτικά μέτρα

1. Αν η κατάσταση του ανηλίκου απαιτεί ιδιαίτερη μεταχείριση, ιδίως αν αυτός πάσχει από ψυχική διαταραχή ή από οργανική νόσο ή βρίσκεται σε

<p>γονείς, στους επιτρόπους του ή στην ανάδοχη οικογένεια, β) την ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων, γ) την παρακολούθηση συμβουλευτικού θεραπευτικού προγράμματος από τον ανήλικο και δ) την παραπομπή του ανηλίκου σε θεραπευτικό ή άλλο κατάλληλο κατάστημα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν τα μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' ή β' σε συνδυασμό με το μέτρο που προβλέπεται στην περίπτωση γ'.</p> <p>2. Τα θεραπευτικά μέτρα διατάσσονται ύστερα από προηγούμενη διάγνωση και γνωμοδότηση από εξειδικευμένη ομάδα ιατρών, ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, οι οποίοι κατά περίπτωση υπάγονται σε Μονάδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή σε ιατρικά κέντρα υγείας ή κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα.</p> <p>3. Αν ο ανήλικος είναι χρήστης ναρκωτικών και αν η χρήση τού έχει γίνει έξη και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις, το δικαστήριο πριν επιβάλει θεραπευτικά μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διατάσσει ψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη και εργαστηριακή εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 του Ν. 1729/1987</p>	<p>κατάσταση που του δημιουργεί σοβαρή σωματική δυσλειτουργία ή του έχει γίνει έξη η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, οιοπνευματωδών ποτών ή ναρκωτικών ουσιών και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις ή εμφανίζει ουσιώδη καθυστέρηση στην πνευματική και ηθική του ανάπτυξη,</p> <p>το δικαστήριο διατάσσει: α) την ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς, στους επιτρόπους του ή σε ανάδοχη οικογένεια, β) την ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων, γ) την παρακολούθηση συμβουλευτικού θεραπευτικού προγράμματος από τον ανήλικο ή δ) την παραπομπή του ανηλίκου σε θεραπευτικό ή άλλο κατάλληλο κατάστημα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν τα μέτρα που προβλέπονται στα στοιχεία α' ή β' σε συνδυασμό με το μέτρο που προβλέπεται στο στοιχείο γ'.</p> <p>2. Τα θεραπευτικά μέτρα διατάσσονται ύστερα από προηγούμενη διάγνωση και γνωμοδότηση από εξειδικευμένη ομάδα ιατρών, ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, οι οποίοι κατά περίπτωση υπάγονται σε Μονάδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή σε ιατρικά κέντρα υγείας ή κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα.</p>
<p>Άρθρο 124 Μεταβολή ή άρση μέτρων</p> <p>1. Το δικαστήριο που δίκασε μπορεί οποτεδήποτε να αντικαταστήσει τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε με άλλα, αν το κρίνει αναγκαίο. Αν τα μέτρα εκπλήρωσαν το σκοπό τους, τα αίρει.</p> <p>2. Το ίδιο μπορεί να πράξει και για τα θεραπευτικά μέτρα, ύστερα από γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 123 παρ. 2.</p> <p>3. Το δικαστήριο αντικαθιστά τα αναμορφωτικά μέτρα με θεραπευτικά, ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2.</p> <p>4. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αντικατάστασης ή άρσης των αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων</p>	<p>Άρθρο 124 Μεταβολή ή άρση μέτρων</p> <p>1. Το δικαστήριο που δίκασε μπορεί οποτεδήποτε να αντικαταστήσει τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε με άλλα, αν το κρίνει αναγκαίο. Αν τα μέτρα εκπλήρωσαν το σκοπό τους, τα αίρει.</p> <p>2. Το ίδιο μπορεί να πράξει και για τα θεραπευτικά μέτρα ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παρ. 2.</p> <p>3. Το δικαστήριο αντικαθιστά τα αναμορφωτικά μέτρα με θεραπευτικά ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παρ. 2.</p> <p>4. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αντικατάστασης ή άρσης των αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων</p>

<p>ελέγχεται από το δικαστήριο το αργότερο μετά την πάροδο ενός έτους από την επιβολή τους.</p>	<p>ελέγχεται από το δικαστήριο το αργότερο μετά την πάροδο ενός έτους από την επιβολή τους.</p>
<p>Άρθρο 125 Διάρκεια μέτρων</p> <p>1. Τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε το δικαστήριο παύουν αυτοδικαίως, όταν ο ανήλικος συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας. Το δικαστήριο μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, να παρατείνει τα μέτρα, το πολύ μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του ανηλίκου.</p> <p>2. Τα θεραπευτικά μέτρα επιτρέπεται να παραταθούν και μετά το δέκατο όγδοο έτος, ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2, το πολύ μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του ανηλίκου.</p>	<p>Άρθρο 125 Διάρκεια μέτρων</p> <p>1. Τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε το δικαστήριο παύουν αυτοδικαίως, όταν ο ανήλικος συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας. Το δικαστήριο μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, να παρατείνει τα μέτρα έως τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους.</p> <p>2. Τα θεραπευτικά μέτρα επιτρέπεται να παραταθούν και μετά το δέκατο όγδοο έτος ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παρ. 2, έως τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους.</p>
<p>Άρθρο 126 Ανήλικοι ποινικώς ανεύθυνοι</p> <p>1. Η αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από ανήλικο οκτώ έως δεκαπέντε ετών δεν καταλογίζεται σε αυτόν.</p> <p>2. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη χωρίς να έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.</p> <p>3. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη και έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του επιβάλλονται αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, εκτός αν κρίνεται αναγκαίο να επιβληθεί ποινικός σωφρονισμός κατά το επόμενο άρθρο. Ειδικά το αναμορφωτικό μέτρο του άρθρου 122 παράγραφος 1 περίπτωση ιβ' επιβάλλεται μόνο για πράξη, την οποία αν τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα.</p>	<p>Άρθρο 126 Ποινική μεταχείριση των ανηλίκων</p> <p>1. Η αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από ανήλικο δώδεκα έως δεκαπέντε ετών δεν καταλογίζεται σε αυτόν. Το δικαστήριο μπορεί να του επιβάλει αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.</p> <p>2. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη και έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του επιβάλλονται επίσης αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, εκτός αν κρίνεται αναγκαίο να επιβληθεί περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων κατά το επόμενο άρθρο.</p>
<p>Άρθρο 127 Ανήλικοι ποινικώς υπεύθυνοι</p> <p>1. Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανηλίκους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας, εφόσον η πράξη τους, αν την τελούσε ενήλικος, θα ήταν κακούργημα απειλούμενο με την</p>	<p>Άρθρο 127 Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων</p> <p>1. Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων επιβάλλεται μόνο σε ανηλίκους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους, εφόσον η πράξη τους, αν την τελούσε ενήλικος</p>

<p>ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Η ίδια ποινή δύναται να επιβληθεί και για τις πράξεις του άρθρου 336, εφόσον τελούνται σε βάρος προσώπου νεότερου από δεκαπέντε (15) ετών. Περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων μπορεί να επιβληθεί και σε ανήλικο που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας του και του έχει επιβληθεί το αναμορφωτικό μέτρο της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 122, εάν μετά την εισαγωγή του στο ίδρυμα αγωγής τελέσει έγκλημα που αν το τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα. Η απόφαση πρέπει να περιέχει ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία από την οποία να προκύπτει γιατί τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν κρίνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση επαρκή, λαμβανομένων κατά περίπτωση υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών τέλεσης της πράξης και της προσωπικότητας του ανηλίκου.</p> <p>2. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται επακριβώς ο χρόνος παραμονής του ανηλίκου στο ειδικό κατάσταση κράτησης νέων σύμφωνα με το άρθρο 54.</p>	<p>θα ήταν κακούργημα και εμπεριέχει στοιχεία βίας ή στρέφεται κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας. Η απόφαση πρέπει να περιέχει ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, από την οποία να προκύπτει γιατί τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν κρίνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση επαρκή ενόψει των ιδιαίτερων συνθηκών τέλεσης της πράξης και της προσωπικότητας του ανηλίκου.</p> <p>2. Στην απόφαση ορίζεται επακριβώς ο χρόνος παραμονής του ανηλίκου στο κατάστημα αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 54.</p>
<p>Άρθρο 128 Πταίσματα ανηλίκων</p> <p>Αν η πράξη που τέλεσε ο ανήλικος συνιστά πταίσμα, εφαρμόζονται μόνο τα αναμορφωτικά μέτρα υπό στοιχεία α', β' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 122.</p>	<p>Άρθρο 128 Αντικατάσταση του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων</p> <p>1. Ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων μπορεί να αντικατασταθεί εν όλω ή εν μέρει από την κατ' οίκον έκτιση της ποινής, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 105 παρ. 2.</p> <p>2. Το ίδιο ισχύει για την εν μέρει αντικατάσταση του περιορισμού από την παροχή κοινωφελούς εργασίας, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 105 Α. Το δικαστήριο ορίζει το κατάλληλο για τον ανήλικο είδος κοινωφελούς εργασίας.</p>
<p>Άρθρο 129 Απόλυση υπό όρο</p> <p>1. Με τη λήξη του ημίσεος της ποινής του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, η οποία έχει επιβληθεί, το δικαστήριο απολύει τον ανήλικο, κατά τα οριζόμενα παρακάτω. Στην απόφαση για την απόλυση υπό όρο ορίζεται ο χρόνος της δοκιμασίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το υπόλοιπο της ποινής.</p>	<p>Άρθρο 129 Απόλυση υπό όρο</p> <p>1. Το δικαστήριο απολύει υπό όρο τον ανήλικο μετά τη λήξη του ενός δευτέρου του περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων και ορίζει τον χρόνο της δοκιμασίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το υπόλοιπο της ποινής. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως περιορισμός που εκτίθηκε θεωρείται και αυτός που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με</p>

2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του ανηλίκου κατά την έκτιση της ποινής καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του, για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης η διεύθυνση του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο ανήλικος υποβάλλει αίτηση μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος μόλις συμπληρωθεί η έκτιση του ημίσεος της επιβληθείσας ποινής. Ο ανήλικος κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του δικαστηρίου, κατά την οποία μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή να εκπροσωπηθεί από συνήγορο που διορίζει με απλό έγγραφο θεωρημένο, ως προς το γνήσιο της υπογραφής, από τον διευθυντή του καταστήματος κράτησης, δικηγόρο ή τις αρμόδιες αρχές.

3. Η απόλυση υπό όρο μπορεί να χορηγηθεί και πριν από την έκτιση του ημίσεος της ποινής που έχει επιβληθεί, μόνο για σπουδαίους λόγους και εφόσον έχει εκτιθεί πραγματικά το ένα τρίτο αυτής.

4. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται και αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η απόλυση υπό όρο δεν μπορεί να χορηγηθεί, αν ο ανήλικος δεν έχει παραμείνει σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής που έχει επιβληθεί.

5. Στον απολυόμενο μπορεί να επιβληθούν κατά τη διάρκεια του χρόνου δοκιμασίας του υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής, τη διαπαιδαγώγηση ή την παρακολούθηση εγκεκριμένου από το νόμο θεραπευτικού προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικές ή άλλες οιοσπνευματώδεις ουσίες. Στον αλλοδαπό απολυόμενο μπορεί να διαταχθεί και η απέλαση του στη χώρα από την οποία προέρχεται, εκτός αν η οικογένειά του διαμένει νομίμως στην Ελλάδα ή η απέλασή του είναι ανέφικτη. Αν ο απολυόμενος παραβιάσει τους όρους εφαρμόζεται αναλογικώς το άρθρο 107.

τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Η απόλυση υπό όρο χορηγείται οπωσδήποτε, εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του ανηλίκου κατά την έκτιση του περιορισμού καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του, για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων.

3. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, η διεύθυνση του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο ανήλικος υποβάλλει αίτηση προς το Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων στο Πλημμελειοδικείο του τόπου όπου εκτίεται ο περιορισμός μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος δύο μήνες πριν συμπληρωθεί η έκτιση του ενός δευτέρου του περιορισμού που επιβλήθηκε. Ο ανήλικος κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του δικαστηρίου, κατά την οποία μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή να εκπροσωπηθεί από συνήγορο που διορίζει με απλό έγγραφο θεωρημένο, ως προς το γνήσιο της υπογραφής, από το διευθυντή του καταστήματος κράτησης, από δικηγόρο ή από τις αρμόδιες αρχές. Αν η αίτηση για απόλυση υπό όρο δε γίνει δεκτή, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά δύο μήνες από την απόρριψη, εκτός αν υπάρξουν νέα στοιχεία.

4. Η απόλυση υπό όρο μπορεί να χορηγηθεί και πριν από την έκτιση του ενός δευτέρου του περιορισμού που επιβλήθηκε, μόνο για σπουδαίους λόγους και εφόσον έχει εκτιθεί πραγματικά το ένα τρίτο αυτού.

5. Στον απολυόμενο μπορεί να επιβληθούν κατά τη διάρκεια του χρόνου δοκιμασίας υποχρεώσεις που αφορούν στον τρόπο ζωής του και ιδίως στον τόπο διαμονής, στη διαπαιδαγώγηση ή την παρακολούθηση εγκεκριμένου από το νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης από ναρκωτικές ή άλλες ουσίες. Αν ο απολυόμενος παραβιάσει τους όρους που του έχουν επιβληθεί, η απόλυση μπορεί να ανακληθεί, όταν πιθανολογείται ότι ενόψει της βαρύτητας της παράβασης των υποχρεώσεων, του τρόπου και των εν γένει συνθηκών που αυτή συντελέστηκε, δεν παρέχει ο ανήλικος την προσδοκία ότι στο μέλλον θα τηρήσει τις υποχρεώσεις του. Σε περίπτωση ανάκλησης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν

6. Αν ο απολυόμενος κατά το χρόνο δοκιμασίας του καταδικασθεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο, η απόλυση αίρεται και εφαρμόζεται το άρθρο 132.

7. Αν μετά την απόλυση παρέλθει ο χρόνος δοκιμασίας τον οποίο όρισε η απόφαση χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε.

8. Αρμόδιο για την απόλυση του ανηλίκου και την ανάκληση της υπό όρο απόλυσης είναι το Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων στο Πλημμελειοδικείο του τόπου όπου εκτίεται ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων.

9. Αν ανήλικος κατά τη διάρκεια του περιορισμού του σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων για έγκλημα του άρθρου 5 του Ν. 1729/1987, όπως ισχύει, ή για έγκλημα που φέρεται ότι τελέστηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών, παρακολούθησε επιτυχώς εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα και υπάρχει δήλωση από τον υπεύθυνο αναγνωρισμένου προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης ότι γίνεται δεκτός σε αυτό, η παρακολούθηση αυτή συνιστά σπουδαίο λόγο για πρόωγη απόλυση υπό όρο με την έννοια της παραγράφου 3. Οι υπεύθυνοι του εκτός καταστήματος προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν ανά δίμηνο τη δικαστική αρχή για τη συνεπή παρακολούθηση του προγράμματος από τον εν λόγω ανήλικο ή για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος και χωρίς καθυστέρηση για την αδικαιολόγητη διακοπή της παρακολούθησής του. Στην περίπτωση διακοπής ανακαλείται η υπό όρο απόλυση.

10. Αν η αίτηση για απόλυση υπό όρο δεν γίνει δεκτή, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά δύο μήνες από την απόρριψη, εκτός αν υπάρξουν νέα στοιχεία

υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή.

6. Αν ο απολυόμενος κατά το χρόνο δοκιμασίας καταδικασθεί για πράξη που αν τελούσε ενήλικος θα χαρακτηριζόταν ως κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο, η απόλυση αίρεται και εφαρμόζεται το άρθρο 132.

7. Αν μετά την απόλυση παρέλθει ο χρόνος δοκιμασίας τον οποίο όρισε η απόφαση χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε.

Άρθρο 129Α Απόλυση ανηλίκων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση

1. Ανήλικοι οι οποίοι καταδικάσθηκαν σε ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, μπορούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική

Άρθρο 129Α Απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση

1. Ανήλικοι οι οποίοι καταδικάσθηκαν σε ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, μπορούν, μετά από αίτησή τους, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική

επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 283Α Κ.Π.Δ., εφόσον έχουν εκτίσει το 1/3 της ποινής τους. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται με έκθεση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του καταστήματος κράτησης και έκθεση της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων. Στις εκθέσεις αυτές γίνεται ειδική μνεία στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του καταδίκου, με ιδιαίτερη αναφορά στις σχέσεις του με τα πρόσωπα με τα οποία ενδέχεται να συνοικήσει εάν του χορηγηθεί η απόλυση αυτή. Ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν μπορεί να χορηγηθεί, αν ο ανήλικος δεν έχει παραμείνει σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής του.

3. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση μπορεί να ανακληθεί, όταν ο ανήλικος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν και πιθανολογείται ότι ενόψει της βαρύτητας της παράβασης των υποχρεώσεών του, του τρόπου και των εν γένει συνθηκών που αυτή συντελέστηκε, δεν παρέχει την προσδοκία ότι στο μέλλον θα τηρήσει τις υποχρεώσεις του. Σε περίπτωση ανάκλησης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο ανήλικος διατηρεί το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129.

4. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αίρεται, όταν ο ανήλικος, κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η εν λόγω απόλυση, τελέσει από δόλο πράξη - που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν πλημμέλημα - για την οποία καταδικάστηκε οποτεδήποτε αμετακλήτως. Σε περίπτωση άρσης, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο ανήλικος διατηρεί το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129.

5. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αίρεται, όταν ο ανήλικος, κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η εν λόγω απόλυση τελέσει πράξη - που αν την τελούσε

επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 284 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφόσον έχουν εκτίσει το ένα τρίτο της ποινής τους. Η αίτηση συνοδεύεται από έκθεση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του καταστήματος κράτησης και έκθεση της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων, όπου γίνεται ειδική μνεία στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του καταδικασθέντος, με ιδιαίτερη αναφορά στις σχέσεις του με τα πρόσωπα με τα οποία ενδέχεται να συνοικήσει εάν του χορηγηθεί η απόλυση. Οι παρ. 2 και 3 εδ. β' και γ' του άρθρου 129 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

2. Ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση δεν μπορεί πάντως να χορηγηθεί, αν ο ανήλικος δεν έχει παραμείνει στο κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο της ποινής του.

3. Η παρ. 6 του άρθρου 110 Α έχει και στην περίπτωση αυτή εφαρμογή.

4. Το ίδιο ισχύει και για την παρ. 5 του άρθρου 129. Αν η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση ανακληθεί, ο ανήλικος διατηρεί το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129.

5. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αίρεται αν ο ανήλικος, κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η εν λόγω απόλυση, τελέσει με δόλο πράξη που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν πλημμέλημα, για την οποία καταδικάστηκε οποτεδήποτε αμετακλήτως. Στην περίπτωση αυτή, ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή. Ο ανήλικος διατηρεί το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129.

6. Η απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αίρεται αν ο ανήλικος, όσο διαρκεί η εν λόγω απόλυση τελέσει πράξη που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα, για την οποία καταδικάστηκε οποτεδήποτε αμετακλήτως. Στην

ενήλικος θα ήταν κακούργημα- για την οποία καταδικάστηκε οποτεδήποτε αμετακλήτως. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή και ο ανήλικος αποκτά το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129, αφού παραμείνει στο ειδικό κατάσταση κράτησης νέων ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παράγραφοι 1 και 4. Δεν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, εάν κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 129 χωρίς να έχει ανακληθεί, με αποτέλεσμα να θεωρείται η ποινή για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση ήδη εκτιθείσα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παράγραφος 7. Εάν κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 129, χωρίς όμως να έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 129 παράγραφος 7, τότε αίρεται η χορηγηθείσα απόλυση κατ' άρθρο 129 και ο κατάδικος αποκτά το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129, αφού παραμείνει στο ειδικό κατάσταση κράτησης νέων ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παράγραφοι 1 και 4.

6. Αντίστοιχα ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 110B παράγραφοι 3 και 7, 110Γ παράγραφος 1 εδάφιο τρίτο και παράγραφος 3 εδάφιο τρίτο, 129 παράγραφος 2 εδάφιο πρώτο και τρίτο, παράγραφος 4 εδάφιο πρώτο, παράγραφος 5 εδάφιο πρώτο, παράγραφοι 8 και 10.

Άρθρο 130 Εκδίκαση μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους

1. Η διάταξη του άρθρου 127 παρ. 1 εφαρμόζεται και για τους ανηλικούς που τέλεσαν αξιόποινη πράξη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου πέμπτου (15ου) έτους της ηλικίας τους και εισάγονται σε δίκη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου (18ου) έτους. Στην περίπτωση αυτή τα αναμορφωτικά μέτρα παύουν αυτοδικαίως όταν ο υπαίτιος συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του. Στην περίπτωση ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 122 το αναμορφωτικό μέτρο παύει αυτοδικαίως, όταν ο υπαίτιος συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της

περίπτωση αυτή ο χρόνος από την απόλυση έως τη νέα σύλληψη δεν υπολογίζεται στην εκτιθείσα ποινή και ο ανήλικος αποκτά το δικαίωμα να απολυθεί υπό όρο κατ' άρθρο 129, αφού παραμείνει στο ειδικό κατάσταση κράτησης νέων ένα επιπλέον έτος σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παρ. 1 και 4. Το ίδιο ισχύει αν, κατά το χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 129, χωρίς όμως να έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 129 παρ. 7. Δεν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, αν κατά τον χρόνο που κατέστη η καταδίκη αμετάκλητη, είχε ήδη χορηγηθεί η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 129 χωρίς να έχει ανακληθεί, με αποτέλεσμα να θεωρείται η ποινή για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση ήδη εκτιθείσα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 129 παρ. 7.

7. Η παρ. 7 του άρθρου 129 ισχύει και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 130 Εκδίκαση μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους

1. Η διάταξη του άρθρου 126 παρ. 1 εφαρμόζεται και για ανηλικούς που τέλεσαν αξιόποινη πράξη πριν τη συμπλήρωση του δέκατου πέμπτου έτους και εισάγονται σε δίκη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους. Στην περίπτωση αυτή τα αναμορφωτικά μέτρα παύουν αυτοδικαίως όταν ο υπαίτιος συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του.

2. Η διάταξη του άρθρου 127 παρ. 1 εφαρμόζεται και για τους ανηλικούς που τέλεσαν αξιόποινη πράξη

<p>ηλικίας του. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι η επιβολή αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων δεν είναι επαρκής και ότι ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, μολονότι αναγκαίος δεν είναι πλέον σκόπιμος, μπορεί να επιβάλει την ποινή που προβλέπεται για την πράξη που τελέστηκε, ελαττωμένη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83.</p> <p>2. Οι στερητικές της ελευθερίας ποινές που επιβλήθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο δεν συνεπάγονται σε καμία περίπτωση τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων ή την παραπομπή σε κατάσταση εργασίας.</p> <p>3. Κατά γενικό κανόνα οι κατάδικοι αυτοί κρατούνται χωριστά από άλλους ενήλικους καταδίκους.</p>	<p>μετά τη συμπλήρωση του δέκατου πέμπτου έτους της ηλικίας τους και εισάγονται σε δίκη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους. Το εδ. β' της προηγούμενης παραγράφου ισχύει και στην περίπτωση αυτή.</p> <p>3. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι η επιβολή αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων δεν είναι επαρκής και ότι ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, μολονότι αναγκαίος για τον ποινικό σωφρονισμό του καταδικασθέντος, δεν είναι πλέον σκόπιμος λόγω της ηλικίας του, μπορεί να διατάξει την έκτιση της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα. Στην περίπτωση αυτή ο καταδικασθείς κρατείται χωριστά από τους άλλους ενήλικους κατάδικους.</p> <p>4. Την απόφαση αυτή μπορεί να λάβει το δικαστήριο του τόπου έκτισης της ποινής και μετά τον εγκλεισμό στο ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, ύστερα από αίτηση της διεύθυνσης του καταστήματος ή του αρμόδιου εισαγγελέα, μετά από ακρόαση των ανωτέρω και του καταδικασθέντος. Όταν ο καταδικασθείς συμπληρώνει το 21^ο έτος της ηλικίας του, και στη συνέχεια ανά έτος, το ίδιο δικαστήριο εξετάζει και αυτεπαγγέλτως αν συντρέχει περίπτωση έκτισης της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα.</p>
<p>Άρθρο 131 Έναρξη εκτέλεσης της απόφασης μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους</p> <p>1. Αν ο καταδικασμένος σε περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, πριν αρχίσει η εκτέλεση της απόφασης, το δικαστήριο που δίκασε, αν κρίνει ότι ο περιορισμός αυτός δεν είναι σκόπιμος, μπορεί να τον αντικαταστήσει με την ποινή που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο.</p> <p>2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου ισχύουν και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού.</p>	<p>Άρθρο 131 Έναρξη εκτέλεσης της απόφασης μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους</p> <p>1. Αν ο καταδικασθείς σε περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του πριν αρχίσει η εκτέλεση της απόφασης, το δικαστήριο που δίκασε, αν κρίνει ότι ο περιορισμός αυτός δεν είναι πλέον σκόπιμος λόγω της ηλικίας του καταδικασθέντος, μπορεί να διατάξει την έκτιση της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα.</p> <p>2. Οι παράγραφοι 3 εδ. β' και 4 του προηγούμενου άρθρου ισχύουν και στην περίπτωση αυτή.</p>
<p>Άρθρο 132 Συρροή</p> <p>1. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη πριν συμπληρώσει</p>	<p>Άρθρο 132 Συρροή</p> <p>1. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη πριν συμπληρώσει</p>

το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του ή αν συντρέξει άλλη περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που του είχε καθορίσει με την προηγούμενη απόφασή του χωρίς να υπερβεί τα όρια του άρθρου 54.

2. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας του:

α) Εφόσον η ποινή που προσδιορίσθηκε για την πράξη αυτή είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επιβάλλει συνολική ποινή κάθειρξης επαυξημένη. Η επαύξηση της κάθειρξης δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το ήμισυ της ποινής που είχε καθορίσει η προηγούμενη απόφαση του δικαστηρίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 1.

β) Αν η ποινή που επιβλήθηκε για τη νέα πράξη είναι ηπιότερη από την πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που είχε καθορίσει με προηγούμενη απόφαση, όχι όμως πέρα από το ανώτατο όριο περιορισμού, το οποίο ορίζεται στο άρθρο 54.

το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του ή αν συντρέξει άλλη περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που είχε καθορίσει με την προηγούμενη απόφασή του χωρίς να υπερβεί τα όρια του άρθρου 54.

2. Το ίδιο ισχύει αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου και πριν από τη συμπλήρωση του εικοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του και το δικαστήριο του επιβάλει περιορισμό σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 133 περίπτ. α' ή ποινή φυλάκισης.

3. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων διαπράξει κακούργημα μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου και πριν από τη συμπλήρωση του εικοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του, για το οποίο του επιβάλλεται ποινή κάθειρξης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 133 στοιχείο β', το δικαστήριο επιβάλλει συνολική ποινή κάθειρξης επαυξημένη. Η επαύξηση δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το ένα δεύτερο της ποινής που είχε καθορίσει η προηγούμενη απόφαση του δικαστηρίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 1.

Άρθρο 133 Νεαροί ενήλικες

Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83) σε όποιον, κατά το χρόνο που τέλεσε αξιόποινη πράξη, είχε συμπληρώσει το δέκατο όγδοο, όχι όμως και το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 130.

Άρθρο 133 Νεαροί ενήλικες

Όταν ο δράστης κατά τον χρόνο τέλεσης αξιόποινης πράξης δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του, το δικαστήριο μπορεί: α) να διατάξει τον περιορισμό του σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων (άρθρο 54) εφόσον κρίνει ότι η τέλεση της πράξης οφείλεται στην ελλιπή ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, λόγω της νεαρής ηλικίας και ότι ο περιορισμός αυτός θα είναι αρκετός για να αποφευχθεί η τέλεση άλλων εγκλημάτων, ή β) να επιβάλει μειωμένη ποινή (άρθρο 83). Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 3 εδ. Β' του άρθρου 130.